

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GİRESUN VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

GİRESUN İLİ 2018 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN
GİRESUN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
GİRESUN - 2019**

ÖNSÖZ

İnsanoğlu, çevresiyle sürekli bir etkileşim halindedir. Her geçen gün insan nüfusunun artmasına paralel olarak; üretimin artması, sağlıksız sanayileşme, çarpık kentleşme gibi sorunlar nedeniyle doğal kaynaklar hızla tüketilmekte ve çevreye verilen kirlilik yükü hızla artmaktadır. Artan kirlilik nefes aldığımız havayı, suyu, toprağımızı olumsuz yönde etkilemektedir.

Anayasamızın 56. maddesinde “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirliliğini önlemek devletin ve vatandaşların görevidir.” denilmektedir. Buna göre çevrenin korunması ve geliştirilmesi sorumluluğu hepimize aittir. Dolayısıyla tüm toplumumuzun çevre konusunda bilinçlendirilmesi, çevreye duyarlı ve kalıcı davranışların geliştirilmesi zorunludur.

Gelecek nesillere yaşanabilir ve sağlıklı bir dünya bırakabilmenin sorumluluğuyla çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olmak önemli bir insanlık görevidir.

İlimizde çevre sorunlarının çözülebilmesi, toplumumuzun tüm kesimlerinin çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olup, herkesin doğal çevrenin korunması ve tahribe uğramış çevrenin yeniden kazanılabilmesi için üstüne düşen sorumlulukları yerine getirebilmesiyle mümkündür.

Bu çerçevede, Müdürlüğümüzce hazırlanan “Giresun İli 2018 Yılı Çevre Durum Raporu” da Giresun’un çevre sorunlarına ışık tutacak, ilimizin çevresel durumu hakkında bilgi almak isteyen herkese yardımcı olacak güzel bir kaynak teşkil edecektir.

Hazırlanan bu kaynağın çevrenin korunması ve geliştirilmesine katkısı olacağı temennisi ile emeği geçenlere teşekkür ederim.

Cengiz VAROL

Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	10
A. HAVA	13
A.1. HAVA KALİTESİ.....	13
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER.....	16
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR.....	19
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	20
A.5. EGZOZ GAZI EMİSYON KONTROLÜ.....	25
A.6. GÜRÜLTÜ.....	26
A.7. TEMİZ HAVA EYLEM PLANLARI.....	27
A.8. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	27
A.9. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	27
B. SU VE SU KAYNAKLARI	29
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	29
B.1.1. Yüzeysel Sular.....	29
B.1.1.1. Akarsular.....	29
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	31
B.1.2. Yeraltı Suları.....	33
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri.....	34
B.1.3. Denizler.....	34
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	35
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	36
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	36
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	36
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar.....	36
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar.....	36
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	36
B.3.2.2. Diğer.....	37
B.4. DENİZ KIYI SULARININ KİRLİLİK DURUMU.....	37
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	37
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	37
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	37
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	38
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	38
B.5.2. Sulama.....	39
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	39
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	39
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	39
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı.....	41
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı.....	42
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	43
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri.....	43
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	46
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler.....	46
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması.....	46
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	46

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	46
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	47
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar....	47
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	48
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	48
C. ATIK.....	50
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	50
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	52
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	52
C.3.1. Eğitimler	52
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	53
C.3.3. Atık Miktarları	53
C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı.....	55
C.3.5. Ekipman	56
C.3.6. Kompost	56
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	56
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	58
C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR	59
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	59
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	61
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)	61
C.10. ATIK ELEKTRİKİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE).....	62
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR	63
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	63
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	64
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	64
C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	64
C.13. TIBBİ ATIKLAR	65
C.14. MADEN ATIKLARI	66
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	67
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	68
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	68
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	68
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	69
D.1. FLORA.....	69
D.2. FAUNA	72
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	77
D.3.1. Ormanlar	77
D.3.2. Milli Parklar	77
D.4. ÇAYIR VE MERA	77
D.5. SULAK ALANLAR.....	78
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	78
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	92
E. ARAZİ KULLANIMI	93
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ.....	93

E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	94
E.2.1. Çevre Düzeni Planı.....	94
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	97
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	98
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	98
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	99
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	99
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI.....	100
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	100
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	101
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	101
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI.....	102
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	102
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ.....	103

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	14
Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi	14
Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	15
Çizelge A.4 – Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tesis ve Baca Sayısı.....	16
Çizelge A.5 – Giresun ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler.....	18
Çizelge A.6 – Giresun ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler.....	18
Çizelge A.7 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı.....	19
Çizelge A.8 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı	19
Çizelge A.9 - Giresun ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	20
Çizelge A. 10 – Giresun ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları (İstasyon -1) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	25
Çizelge A. 11– Giresun ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları(İstasyon -2) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	25
Çizelge A.12 - 2018 yılında Giresun ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	26
Çizelge B.13 – Giresun ilinin akarsuları	30
Çizelge B.14 - Giresun ilinde mevcut sulama göletleri	32
Çizelge B.15 – Giresun ilinin yeraltı suyu potansiyeli	34
Çizelge B.16 - Giresun ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	35
Çizelge B.17 – İlimiz kıyılarında Su Yönetim Birimleri	37
Çizelge B.18 - Giresun İli İçme ve Kullanma Suyu Kullanım Durumu	38
Çizelge B.19 - Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları.....	39
Çizelge B.20 - Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları (Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi (abri.cevre.gov.tr),2019)	40
Çizelge B.21 - Giresun İlindeki Hidroelektrik Santral Projeleri.....	41
Çizelge B.22 - Giresun İlindeki Hidroelektrik Santral Projeleri.....	42
Çizelge B.23 – Giresun ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	44
Çizelge B.24– Giresun ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	46
Çizelge B.25 - Giresun ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	47
Çizelge B.26 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	48
Çizelge B.27 - Giresun ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb).....	48
Çizelge B.28 - Giresun ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	48

Çizelge C.29– Giresun ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	51
Çizelge C.30 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler	52
Çizelge C.31 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı.....	53
Çizelge C.32 - 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı	55
Çizelge C.33 - Giresun ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları.....	56
Çizelge C.34 - 2018 yılında Giresun ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	57
Çizelge C.35 – 2018 yılında Giresun ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu....	57
Çizelge C.36- Giresun ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı.....	58
Çizelge C.37– Giresun ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları ...	59
Çizelge C.38 - Giresun ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler	59
Çizelge C.39 - Giresun ilinde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (ton)	60
Çizelge C.40– Giresun ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg)	60
Çizelge C.41 - Giresun ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg).....	60
Çizelge C.42 – Giresun ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	61
Çizelge C.43– Giresun ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler....	61
Çizelge C.44 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl).....	62
Çizelge C.45– Giresun ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	62
Çizelge C.46 -Giresun ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı.....	63
Çizelge C.47 – Giresun ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atık verileri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019).....	63
Çizelge C.48 – Giresun ilinde 2017 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi	64
Çizelge C.49 – Giresun ilinde 2017 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	64
Çizelge C.50 – 2018 yılında Giresun ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı.....	65
Çizelge C.51 - Giresun ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı	66
Çizelge C.52 – Giresun ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	66
Çizelge C.53 – 2018 yılı itibariyle Giresun ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı.....	67
Çizelge Ç.54 – Giresun ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	68
Çizelge Ç.55– Giresun ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	68
Çizelge D.56 - Giresun İli Odunsu Bitkileri	69
Çizelge D.57- Giresun İli Odunsu Bitkileri	70
Çizelge D.58 - Giresun İli Otsu Bitkileri (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2018)	70
Çizelge D.59- Giresun İli Endemik Türleri	72
Çizelge D.60 -Giresun İli Memeli Hayvanlar	72
Çizelge D.61 - Giresun İli Kuş Türleri	73
Çizelge D.62 - Giresun İli Sürüngenleri	75
Çizelge D.65 - Giresun İli İki Yaşamlılar	75

Çizelge D.64 - Giresun İli Böcekler.....	76
Çizelge D.65 - Giresun İli Balıklar	76
Çizelge D.66 - İlimiz 2018 Yılı Giresun İli Tabiat Varlıkları Dağılımı	78
Çizelge D.67 - Giresun İli Avlaklar (20 Adet Devlet-Genel Avlağı ve 1 Adet Örnek Avlak).....	91
Çizelge E.68– Giresun ilinde arazi kullanım sınıflandırması	93
Çizelge E.69– – Giresun ilinin arazi kullanım durumu (Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Corine Veritabanı, 2018)	94
Çizelge F.70 – Giresun İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı.....	98
Çizelge F.71– Giresun ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	99
Çizelge F.72 - Giresun ilinde 2018 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı	100
Çizelge G.73 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları.....	101
Çizelge G.74– Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	101

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1 - Giresun-1 İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	20
Grafik A.2- Giresun-1 İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	21
Grafik A.3 - Giresun-2 İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	21
Grafik A.4 - Giresun-2 İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	22
Grafik A.5 - Giresun-2 İstasyonu NO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	22
Grafik A.6 - Giresun-2 İstasyonu NO _x Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	23
Grafik A.7 - Giresun-2 İstasyonu NO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	23
Grafik A.8 - Giresun-2 İstasyonu O ₃ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	24
Grafik A.9 - Giresun-2 İstasyonu CO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	24
Grafik A.10 – Giresun ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı.....	26
Grafik B.11 - Giresun ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı.....	38
Grafik B.12 - Giresun ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun oranları	43
Grafik B.13 - Giresun ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun oranları	43
Grafik C.14 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı ..	52
Grafik C.15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı.....	55
Grafik C.16– Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı.....	56
Grafik C.17 – Yıl bazında Giresun ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı	57
Grafik C.18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi	58
Grafik C.19 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*	59
Grafik C.20 – Giresun ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)	60

Grafik C.21 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl).....	62
Grafik C.22 – Giresun ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı.....	67
Grafik E.23 – Giresun ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması.....	93
Grafik F.24 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	98
Grafik F.25 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	98
Grafik F.26 – Giresun ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	99
Grafik G.27– Giresun ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	100
Grafik G.28– Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	101
Grafik F.29 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı	102

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 – Giresun ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	19
Harita D.2 - Yedideğirmenler Tabiat Parkı Gelişim Planı,.....	79
Harita D.3 - Kuzalan Tabiat Parkı Gelişim Planı,.....	83
Harita D.4 - Ağaçbaşı Tabiat Parkı Gelişim Planı,	86
Harita D.5 - Koçkayası Tabiat Parkı Gelişim Planı,	88
Harita E.6 – Giresun ilinin Çevre Düzeni Planı.....	95

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

Fotoğraf D. 1-Yedideğirmenler Tabiat Parkı Genel Görünüm,	79
Fotoğraf D. 2- Mağara Girişi ve Yeraltı Suyu Çıkışı,.....	81
Fotoğraf D. 3 - Değirmenler ve Değirmen Taşı,.....	82
Fotoğraf D. 4 - Şelaleler ve Kemer Köprüler,.....	82
Fotoğraf D. 5 - Kuzulan Tabiat Parkı Genel Görünüm,.....	84
Fotoğraf D. 6- Taşpınar Deresi Travertenler ve Şelaler,.....	85
Fotoğraf D. 7- Kalkerli ve Kükürtlü Su Kaynakları,	85
Fotoğraf D. 8- Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm,	87
Fotoğraf D. 9 - Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm,	87
Fotoğraf D. 10 - Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm,	89
Fotoğraf D. 11 - Koçkayası Tabiat Parkı	90
Fotoğraf D. 12 - Koçkayası Tabiat Parkı	90
Fotoğraf D. 13 - Çaldağ- Lapa Örnek Avlağı,	91

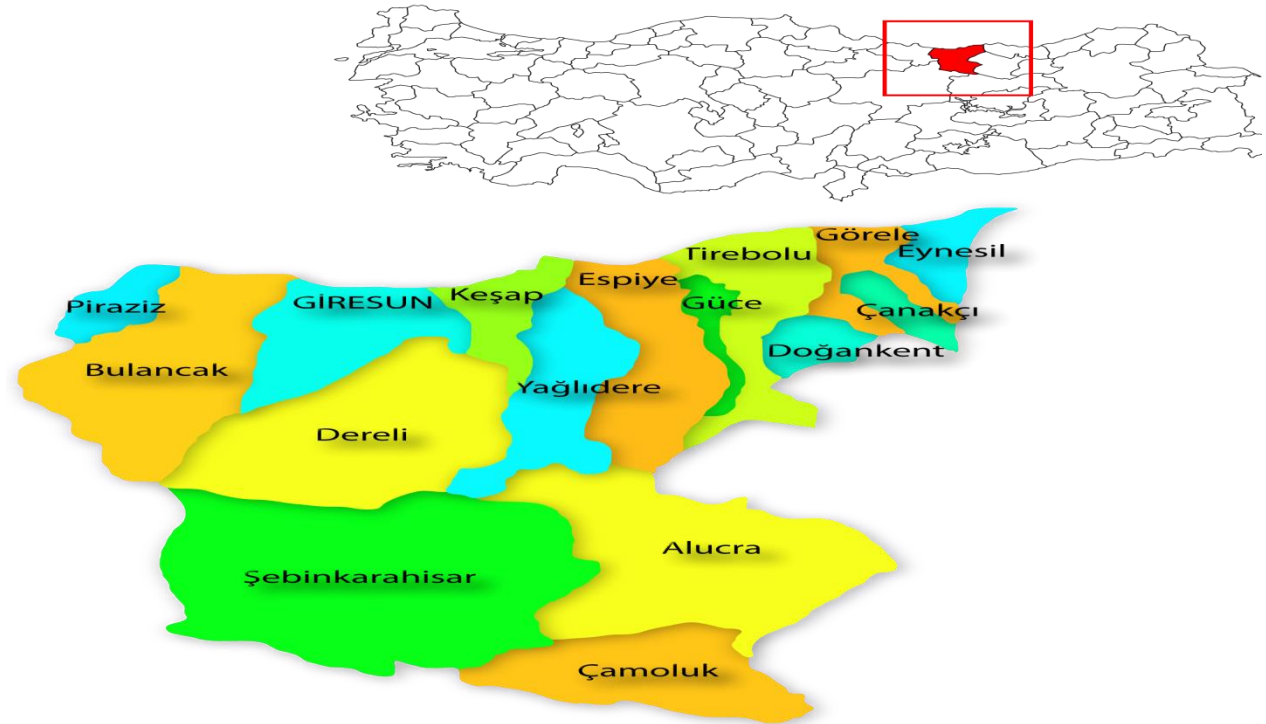
GİRİŞ

İLİN GENEL TANITIMI

Giresun, Anadolu'nun kuzeydoğusunda, yeşil ile mavinin kucaklaştığı, Karadeniz'in inci kentlerinden birisidir. 6.934 kilometrekarelik yüzölçümüne sahip olup, Türkiye yüzölçümünün % 0,89'unu teşkil eder. Giresun'un 2018 yılı nüfusu 453.912'dir. Şehrin merkez ilçe nüfusu ise 135.920'dir.

İl Merkezi; Aksu ve Baltama vadileri arasında denize doğru uzanan bir yarımada üzerinde kurulmuş olup, bu yarımadanın doğusunda ve 2 km. açığın da Doğu Karadeniz'in tek adası olan Giresun Ada'sı bulunmaktadır.

Giresun'da il merkezi ile birlikte 16 ilçe, 8 belde ve 551 köy bulunmaktadır. İl Merkezi ve 7 İlçe Karadeniz kıyısında, 5 ilçe Karadeniz'e bakan yamaçlarda, 3 ilçe ise iç kesimde Kelkit Vadisinde kuruludur. İlin Karadeniz sahil yolu uzunluğu Piraziz–Eynesil arası 105 km'dir.

Giresun İlinin İdari Haritası

COĞRAFI DURUM

Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölümünde yer alan Giresun İli 40° 07' ve 41° 08' kuzey enlemleriyle, 37° 50' ve 39° 12' doğu boylamları arasında bulunmaktadır. Doğudan Trabzon ve Gümüşhane, güneydoğuda Erzincan, güney ve güneybatısında Sivas, Batıda Ordu illeri ile kuzeyde de Karadeniz ile çevrilidir. 6.934 km²'lik yüzölçümü ile ülke topraklarının %0,89'unu oluşturan Giresun, alan bakımından Türkiye'nin 50. büyük ilidir.

İKLİM ÖZELLİKLERİ

Giresun Dağlarının kıyıya paralel olarak uzanışı, il toprakları üzerinde iki farklı iklim bölgesi oluşmasına neden olmuştur. Karadeniz kıyılarında ılık ve yağışlı iklim sürer. Uzun süreli gözlemlerin ortalamasına göre, merkezde yıllık sıcaklık ortalaması 14.2 derecedir. En soğuk ay (Şubat) ortalama sıcaklığı 6.9 derecedir. En sıcak ay Ağustos ortalaması ise, 22.3 derecedir. Şimdiye kadar Giresun'da kaydedilen en düşük sıcaklık -9.8 derece olarak, en yüksek sıcaklık ise, 4 Ekim 1952'de 37.3 derece olarak ölçülmüştür.

En çok yağış, ekim ve Kasım en az yağış ise Mayıs ve Haziran aylarında görülür. Yağışın en fazla düştüğü aylarda aylık ortalama yağış 140 mm.'yi aşarken, en az düştüğü aylarda 60 mm.'nin altına inmez. Yağışlı günlerin ortalama sayısı 184'tür. Ortalama deniz suyu sıcaklığı 16.9 derecedir. Deniz en yüksek sıcaklık değerine Temmuz ve Ağustos aylarında ulaşır.

BİTKİ ÖRTÜSÜ

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltiye bağlı olarak değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. İlin kuzey kesiminde kıyı ovalarının ardındaki yamaçlar 800 m. Yükseltiye kadar fındık bahçeleriyle kaplıdır. Giderek daha yükseklerle doğru kızılbaş, kestane, gürgen, meşe ve kayınlara, 1600 metreden sonra köknar, ladin ve sarıçamlardan oluşan ormanlara rastlanır. Orman Örtüsü 2000 metrede sona erer. Daha yüksek alanlarda Alp tipi gür çayırlarla kaplı yaylalar yer alır. Giresun Dağlarının güneyindeki Çoruh-Kelkit Vadi oluşuna bakan kesiminde ise, daha çok meşelerden oluşan kurakçıl ormanlar ve bozkır (step) bitkileri ön plana çıkar. il arazisinin %25'i tarım alanı, %34'ü orman ve fundalık alan, % 18'i çayır ve mera, %25'i tarım dışı araziden oluşmaktadır.

TARIM & SANAYİ

İlde genel olarak, tarımsal olarak üretilen fındık önemli bir ürün olarak yer almaktadır. Tarımsal sektör olarak fındık işleme tesisleri ve çay işleme tesisleri mevcuttur. Bu tarımsal sektörlerin yanında özellikle bölgemizin jeolojik yapısı ve akarsuların dinamiği bakımından kum-çakıl ocakları ve buna bağlı işletmeler ile nehir tipi Hidroelektrik Santralleri (HES), kurşun, çinko, bakır maden ocakları ve işletmeleri madencilik sektörü olarak ilin önemli sanayi kollarıdır.

TURİZM

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Giresun bir yarımada üzerine kurulmuştur. Doğal ve tarihi değerler açısından turizme oldukça elverişli bulunan Giresun'un bakir ormanları, yaylaları ve akarsuları ilgi çekicidir.

TARİHİ ESERLER

ZEYTİNLİK MAHALLESİ: Kalenin güneydoğusunda yer alan ve Zeytinlik Mahallesi adını alan semt eski tarihi Giresun evlerinden oluşur. Korunmaya alınmıştır. Eski evlere meraklı olanlar için gezilip görülecek bir semttir.

GİRESUN KALESİ: Oldukça zengin bir tarihi kültüre sahip olan Kale şehrin merkezine kurulmuştur. Hem araç hem de yaya yönünden ulaşımı oldukça kolaydır. Kalede Milli Mücadele Kahramanı Topal Osman Ağa'nın anıt mezarı, tarihi saray kalıntıları, mağaralar, kaba taşlarla örülmüş surlar ve taş kabartmalar görülebilecek önemli noktalar. Dinlenme yerleri park ve bahçelerle düzenlenmiş olan kale müstesna bir seyir mekânıdır.

DOĞAL GÜZELLİKLER

GİRESUN ADASI: Kıyıdan bir mil açıkta olup, 40.000 metrekare alana sahiptir. Adada özellikle Akdeniz defnesi ve Yalancı Akasya başta olmak üzere 71 tür doğal otsu ve odunsu bitki türü bulunmaktadır. Karadeniz’de Karabatak ve martıların doğal olarak ürediği ada aynı zamanda göçmen kuşların uğrak ve dinlenme yeridir. Amozanların ve birçok kavmin yaşadığı adada mitolojik çağlara ait birçok kalıntı bulunmaktadır. İkinci derece sit alanıdır. Yaz mevsiminde yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olan ada gününbirlik ziyaret edilerek piknik yapılmaktadır.

ŞAHİNKAYASI: Giresun İli, Keşap İlçesi, Armutdüzü Köyü sınırları içerisinde bulunan Şahin Kayalığı adıyla bilinen ve üzerinde biten ağaç ve bitkilerinde oluşuyla doğal Türkiye Haritasının bulunduğu kayalık dik ve sarp bir kayalık şeklindedir. Şahin Kayası olarak adlandırılan bu kayalığın tam ortasında ağaç ve bitkilerin yardımıyla oluşmuş bir Türkiye Haritası bulunmaktadır. Bu haritanın tam ortasında Ankara’nın yerine denk gelecek şekilde büyük bir mağara bulunmaktadır. Tamamen tesadüfen oluştuğu anlaşılan ve Türkiye haritası ölçülerine birebir uyan bu kayalık alan 1. Derece Doğal Sit Alanı ilan edilerek koruma altına alınmıştır.

YAYLALAR

KÜMBET TURİZM MERKEZİ: Giresun’a yaklaşık 60 km. mesafede bulunan Kümbet Turizm Merkezi, Kümbet Yaylası başta olmak üzere çevredeki diğer bazı yaylalar ile Aymaç mevkiinden oluşmaktadır. Yaylaya Giresun-Dereli-Şebinkarahisar yolu üzerinden 2 şekilde ulaşmak mümkündür.

BEKTAŞ TURİZM MERKEZİ: Giresun merkezden Evrenköy, Erimez, Yavuzkemal üzerinden gidildiğinde yaklaşık 56 km. uzaklıkta bulunan Bektaş Turizm Merkezi, çevresindeki Kulakkaya yaylası, Melikli Obası, Kurttepe Mevkii ve Alçakbel Orman içi piknik alanı ile birlikte bir bütün teşkil eder. Bektaş yaylasına yukarıda belirtilen güzergahlardan başka 3 değişik şekilde ulaşmak mümkündür. Bunlar; Giresun - Dereli - Yavuzkemal, Giresun - Batlama Deresi - İnişdibi, Giresun - Bulancak üzerinden giden yollardır.

SİS DAĞI YAYLASI: Trabzon ile Giresun il sınırında bulunan Aladağ’ın en yüksek tepesi Alimeydan (sis) dağı (2182 m.) üzerinde geniş bir alana yayılmış küçük yaylalar topluluğundan oluşmaktadır. Görele ilçesinden 40 km. mesafede bulunmaktadır.

TAMDERE YAYLASI: Dereli ilçesi sınırları içinde, Şebinkarahisar yolu üzerinde yer almaktadır. Giresun’dan 80 km. Şebinkarahisar’dan ise 27 km. uzaklıkta bulunan yaylaya asfalt yollar ile ulaşılabilir.

MÜDÜRLÜĞÜMÜZ ÇEVRE PERSONEL DURUMU

İl Müdürlüğümüzde çevre kısmı “ÇED İzin ve Denetim Şube Müdürlüğü” ve “Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü” olmak üzere iki şubeden oluşmaktadır. Mevcut personel durumu ise şu şekildedir:

Personel Durum Tablosu (Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

Tablosu Unvanı	ÇED İzin ve Denetim Şube Müdürlüğü	Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü	TOPLAM
Şube Müdürü	1	1	2
Çevre Mühendisi	3	2	5
Ziraat Mühendisi	1	-	1
Kimya Mühendisi	-	1	1
Biyolog	1	-	1
GENEL TOPLAM	6	4	10

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2019 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.3'te verilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirlenici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi aralığında..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2018 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2019 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	380	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	260	250	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	42	40	
NO _x	yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	44	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,6	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	8	7	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.4 – Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tesis ve Baca Sayısı

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	-	-
Asit Üretim Tesisleri	-	-
Atık Geri Kazanım Ve Bertaraf Tesisleri	-	-
Cam Üretim Fabrikaları	-	-
Çimento	-	-
Demir - Çelik Ve Metalurji Fabrikaları	-	-
Doğalgaz Çevrim Ve Termik Santraller	-	-
Gıda Fabrikaları	-	-
Gübre Fabrikaları	-	-
Kağıt Fabrikaları	-	-
Kimya Fabrikaları	-	-
Kireç Fabrikaları	-	-
Lastik Üretim Tesisleri	--	-
Otomotiv	-	-
Petrol Ve Petrokimya Tesisleri	-	-
Şeker Fabrikaları	-	-
Tekstil Fabrikaları	-	-
TOPLAM		

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirlenitçiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı

partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'den ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.5 – Giresun ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İTHAL	RUSYA	46.200	6400 (-200)	12-31(+2)	0,9(+1)	10(+1)	16(+2)
SOSYAL YARDIMLAŞMA KÖMÜRÜ	TÜRKİYE	11.080	4800/4200 (-200)	-	0.2-2.3	25-30	25-30
BIYOKÜTLE BRİKETİ (TS EN ISO 17225-2)	TÜRKİYE	-	-	-	-	-	8500

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.6 – Giresun ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İTHAL KÖMÜR	RUSYA	12.500	6500(-500)	36	1(+0;1)		

Çizelge A.7 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı
(AKSA Giresun Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,2019)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	17.778.768,24	9.275,32
Sanayi	0	0

Çizelge A.8 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı
(Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Bu konuda herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Harita A.1 – Giresun ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

İlimizde hava kirliliğinin boyutlarını tespit etmek amacıyla; şehir merkezinde Giresun Orman Bölge Müdürlüğü alanı ile Mithatpaşa Ortaokulu alanı içerisinde olmak üzere 2 (iki) adet hava kalitesi izleme istasyonu kurulu bulunmaktadır. Birinci ölçüm istasyonunda Partikül Madde (PM10) ve

Kükürt dioksit (SO₂) kirleticilerinin ölçümleri, İkinci ölçüm istasyonunda Partikül Madde (PM₁₀), Kükürt dioksit (SO₂), NO_x, CO ve O₃ kirleticilerinin ölçümleri yapılmaktadır. Ölçüm sonuçları Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait hava kalitesi izleme ağından on-line izlenmektedir. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarının yerleri yukarıda Harita A.1’de yer alan uydu görüntüsünde gösterilmektedir.

Çizelge A.9 - Giresun ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

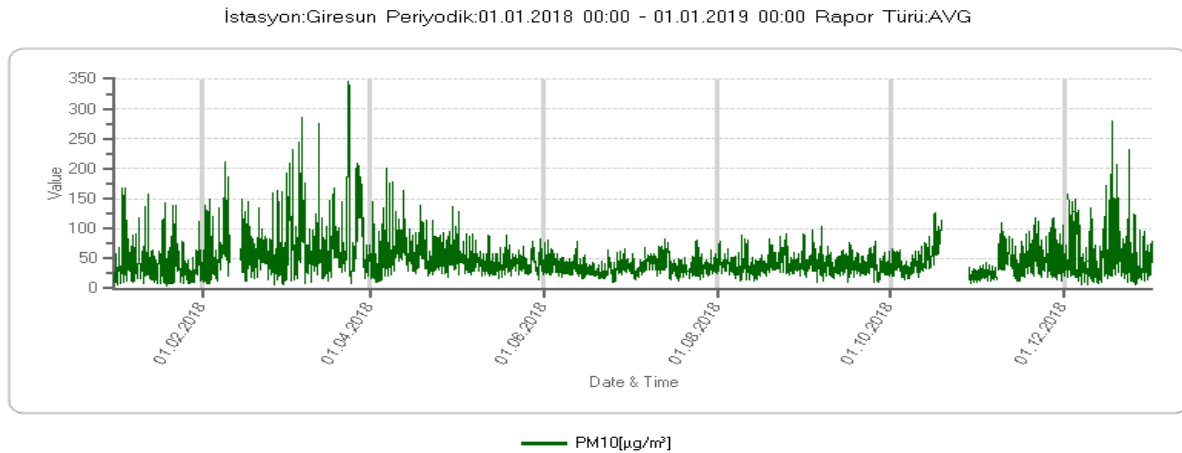
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM
Giresun Orman Bölge Müdürlüğü Alanı (İstasyon-1)	38.398685 E 40.914564 N	X					X
Mithatpaşa Ortaokulu Alanı (İstasyon-2)	38.362298 E 40.907508 N	X	X	X	X		X

(havaizleme.gov.tr), 2018

A.4. Ölçüm İstasyonları

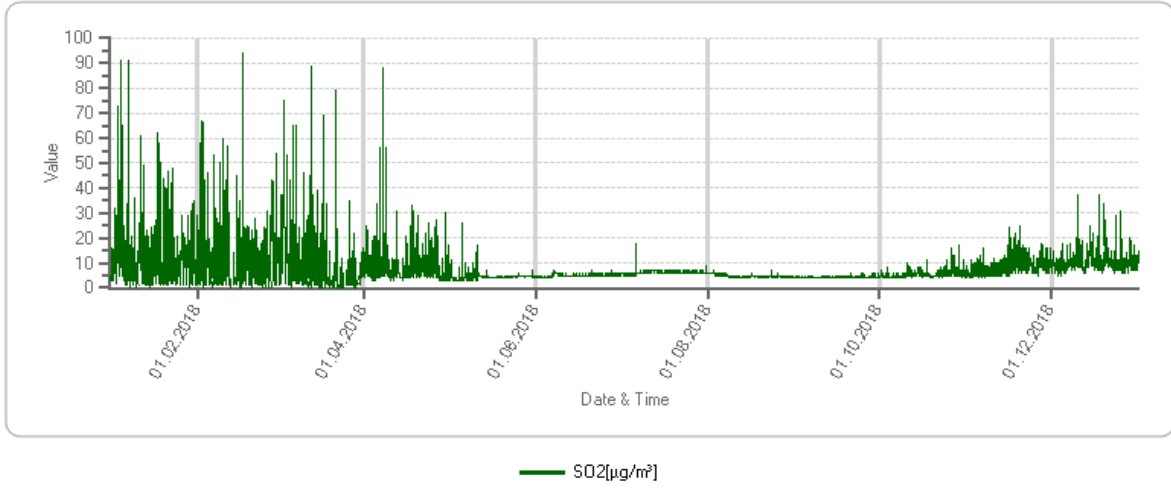
İlimizde 2018 yılı içerisinde Giresun-1 istasyonunda yapılan ölçümlerde, PM₁₀ kirletici parametresinde belirlenen günlük sınır değer (60 µg/m³) yıl içerisinde toplam 42 gün aşılmıştır. Yıllık ortalama PM-10 değeri 47 µg/m³ olup, sınır değer (44 µg/m³) üzerindedir. SO₂ parametresinde ise sınır değer aşımı gözlenmemiştir.

İlimizde 2018 yılı içerisinde Giresun-2 istasyonunda yapılan ölçümlerde, PM₁₀ kirletici parametresinde belirlenen günlük sınır değer (60 µg/m³) yıl içerisinde toplam 9 gün aşılmıştır. Yıllık ortalama PM-10 değeri 30 µg/m³ olup, sınır değer (44 µg/m³) altındadır. SO₂ parametresinde ise sınır değer aşımı gözlenmemiştir. NO_x ve NO₂ konsantrasyonlarının yıllık ortalama değerleri 41 µg/m³ ve 28 µg/m³ olup, NO_x değeri sınır değer (30 µg/m³) üzerindedir.

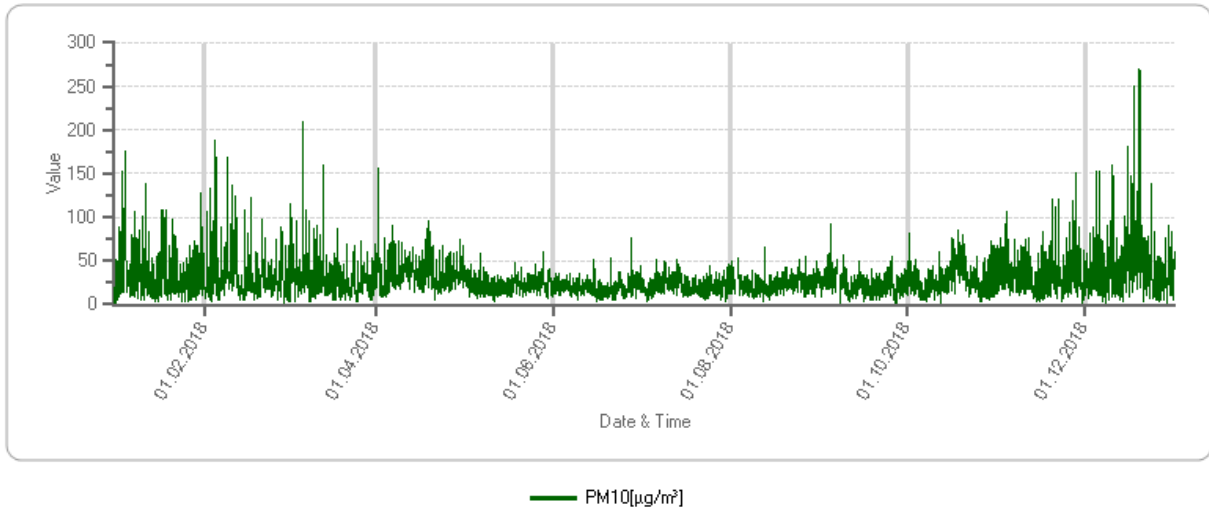
Grafik A.1 - Giresun-1 İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

İstasyon:Giresun Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.2- Giresun-1 İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

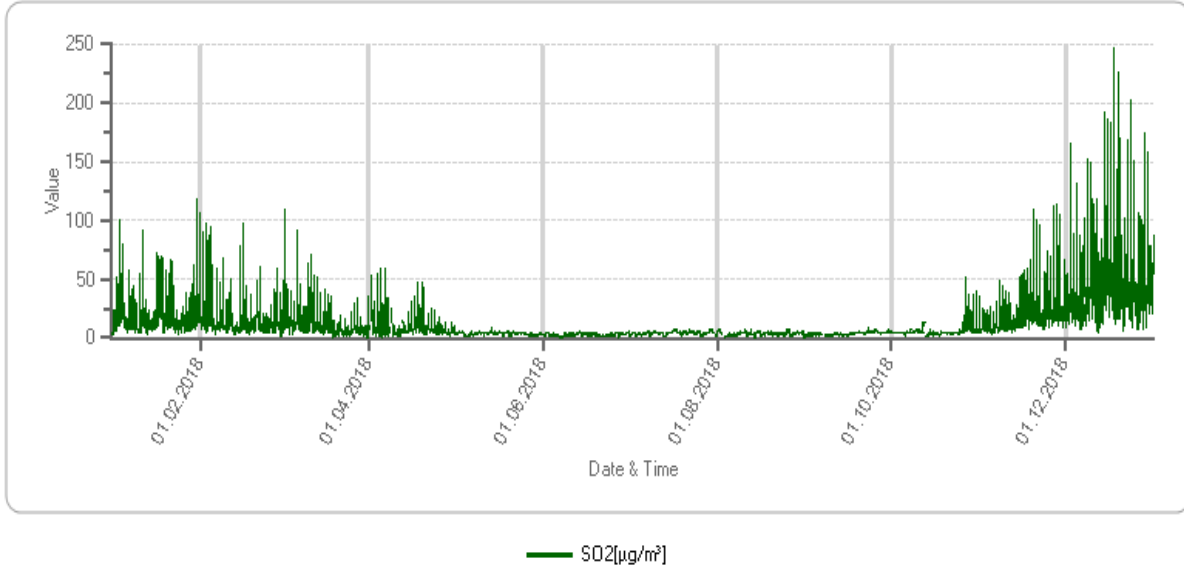
İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

(havaizleme.gov.tr, 2019)

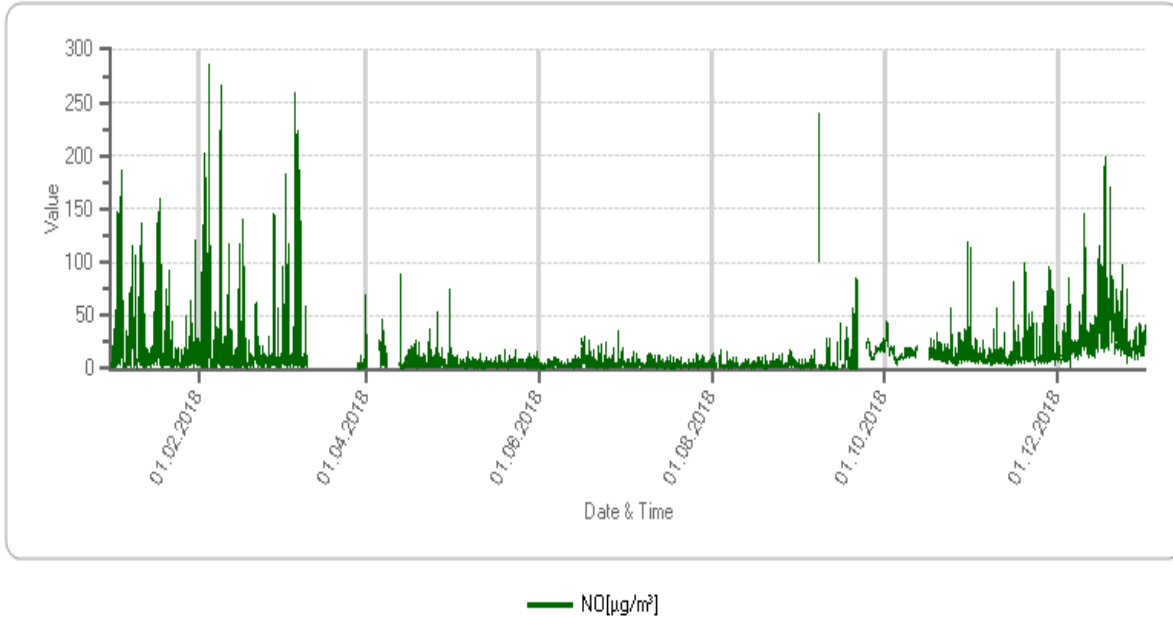
Grafik A.3 - Giresun-2 İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

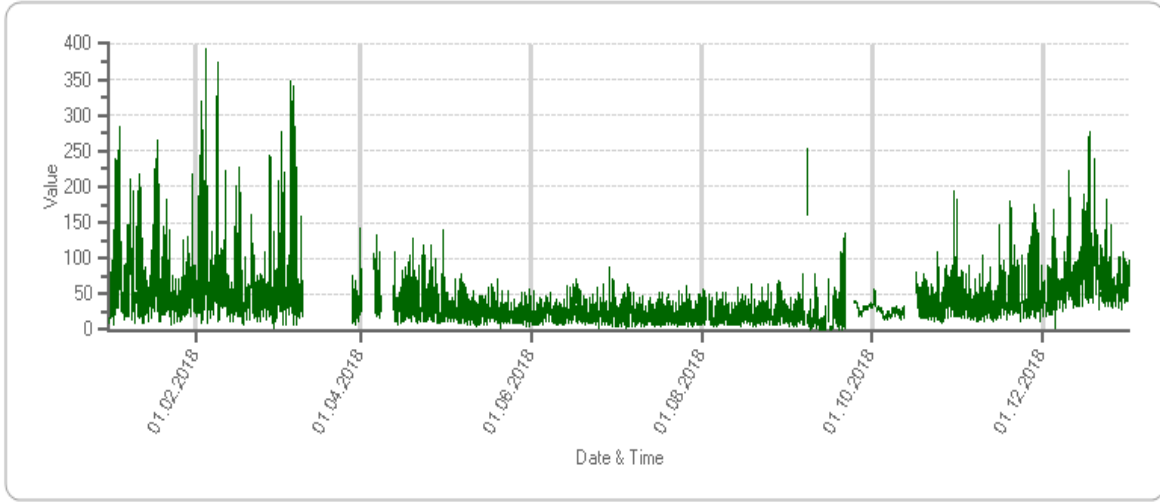
Grafik A.4 - Giresun-2 İstasyonu SO2 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.5 - Giresun-2 İstasyonu NO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

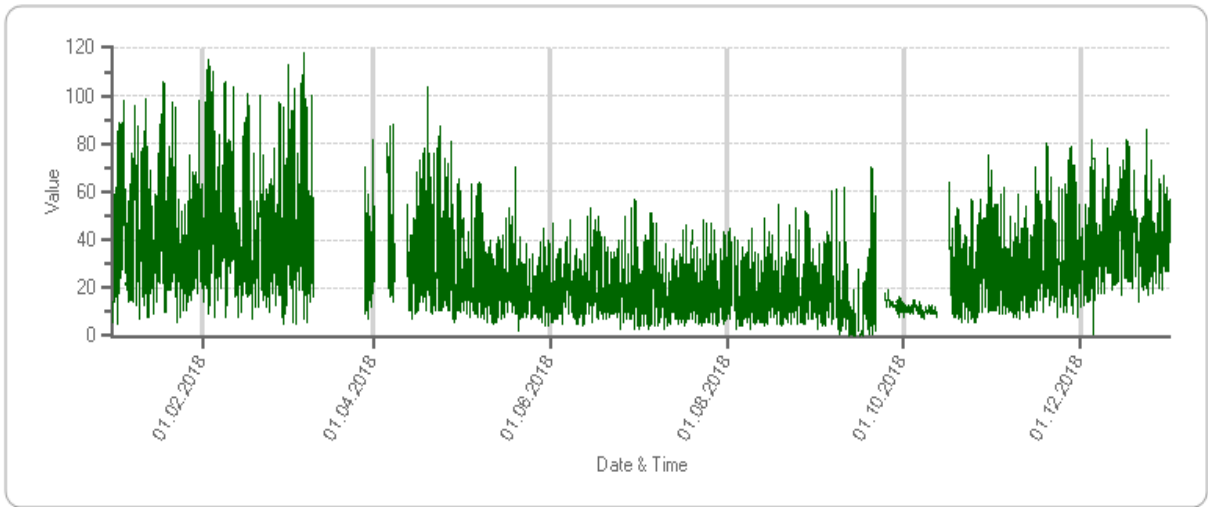
İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

— NOx[µg/m³]

Grafik A.6 - Giresun-2 İstasyonu NOx Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

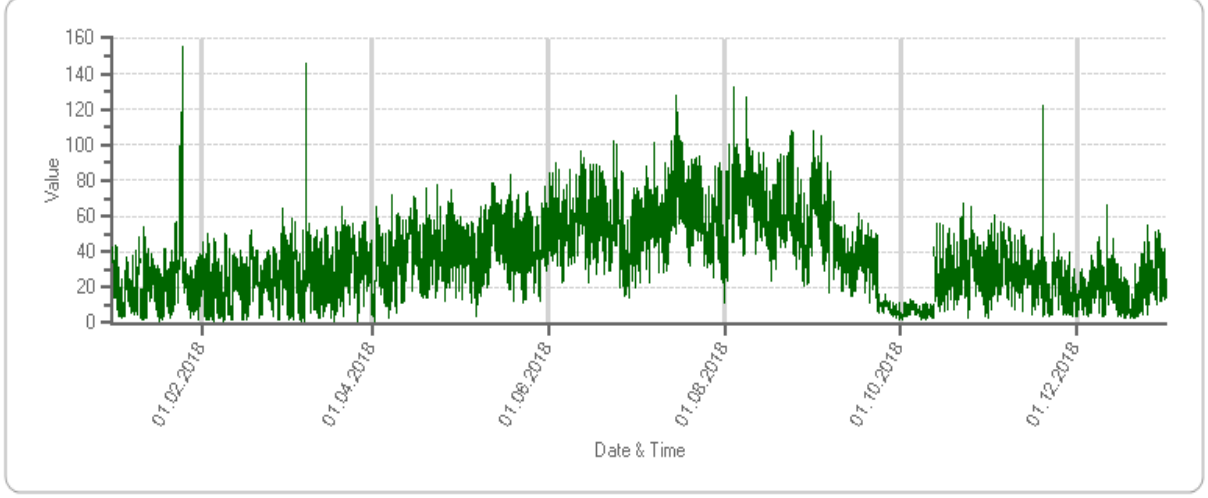
İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

— NO2[µg/m³]

Grafik A.7 - Giresun-2 İstasyonu NO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

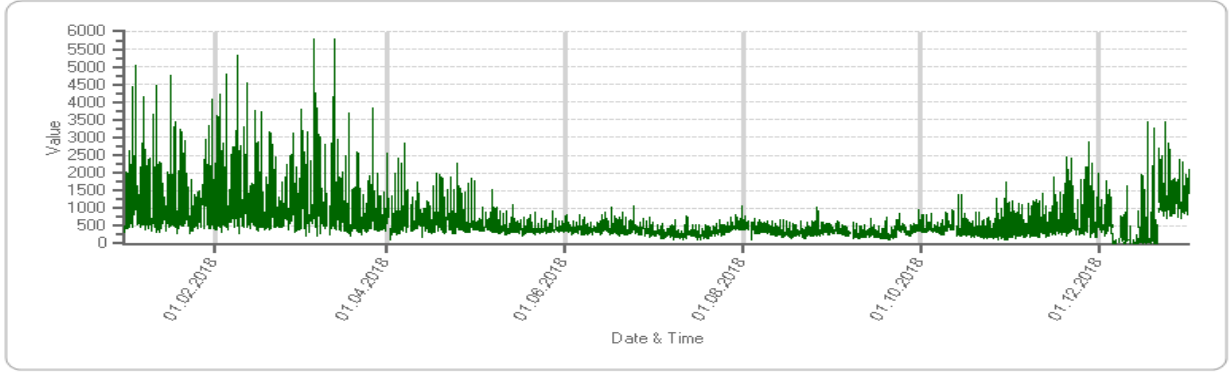
İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

— O3(µg/m³)

Grafik A.8 - Giresun-2 İstasyonu O₃ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

İstasyon:Giresun - Gemilercekeği Periyodik:01.01.2018 00:00 - 01.01.2019 00:00 Rapor Türü:AVG

— CO(µg/m³)

Grafik A.9 - Giresun-2 İstasyonu CO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Çizelge A. 10 – Giresun ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları (İstasyon -1) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)

GİRESUN-1	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	14	-	41	-										
Şubat	12	-	57	6										
Mart	10	-	76	18										
Nisan	8	-	56	8										
Mayıs	5	-	43	1										
Haziran	5	-	35	-										
Temmuz	6	-	38	-										
Ağustos	5	-	41	-										
Eylül	4	-	38	-										
Ekim	6	-	41	-										
Kasım	8	-	43	1										
Aralık	11	-	50	8										
ORTALAMA	8	-	47	42										

(havaizleme.gov.tr, 2019)

*AGS: Sınır değerini aşıldığı gün sayısı

Çizelge A. 11– Giresun ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları(İstasyon -2) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)

GİRESUN 2	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	20	-	36	-	1228	-	20	-	43	-	63	-	23	-
Şubat	17	-	36	1	1191	-	21	-	45	-	65	-	22	-
Mart	13	-	32	-	1021	-	24	-	45	-	69	-	30	-
Nisan	9	-	36	-	700	-	6	-	32	-	39	-	41	-
Mayıs	4	-	23	-	456	-	4	-	21	-	24	-	44	-
Haziran	3	-	20	-	412	-	4	-	20	-	24	-	56	-
Temmuz	4	-	22	-	329	-	3	-	18	-	21	-	61	-
Ağustos	4	-	23	-	363	-	3	-	17	-	21	-	65	-
Eylül	4	-	22	-	323	-	9	-	15	-	24	-	34	-
Ekim	6	-	29	-	409	-	14	-	19	-	33	-	22	-
Kasım	21	-	37	1	641	-	15	-	30	-	45	-	26	-
Aralık	47	-	47	7	1015	-	32	-	39	-	70	-	21	-
ORTALAMA	13	-	30	9	664	-	13	-	28	-	41	-	37	-

(havaizleme.gov.tr, 2019)

*AGS: Sınır değerini aşıldığı gün sayısı

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği kapsamında İlimiz merkez ve ilçelerinde 8 adet yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu ve 1 adet mobil istasyon bulunmakta olup, ölçüm istasyonları tarafından 2018 yılında toplam 52.690 adet egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmıştır.

Çizelge A.12 - 2018 yılında Giresun ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

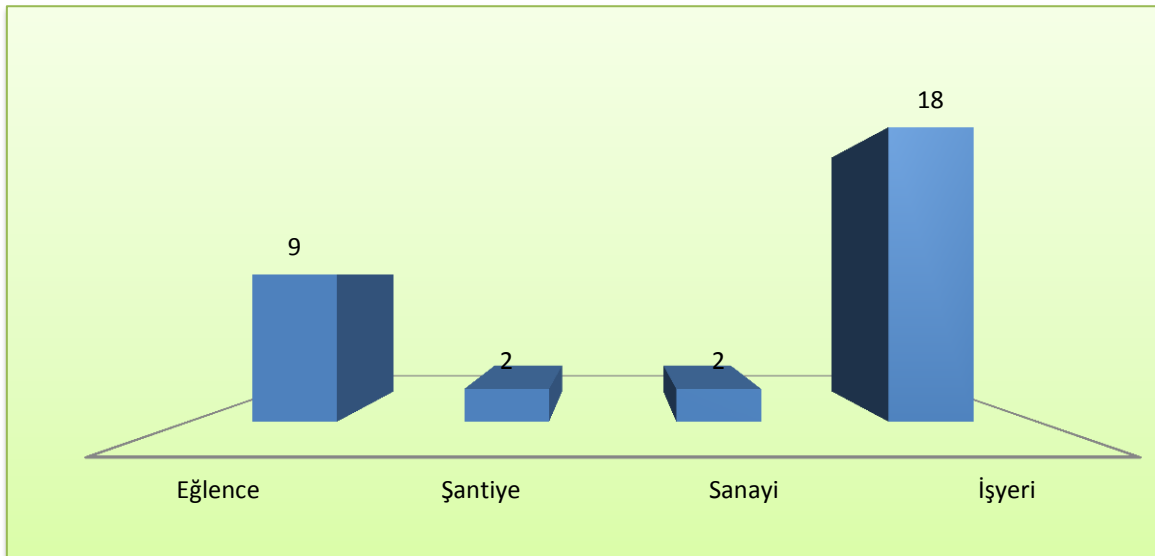
Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
-	-	-	-	90.56	-	-	-	-	52.690
				2					

A.6. Gürültü

İlimizde, sanayii tesislerinin genellikle yerleşim yerlerinin dışında yer alması sebebiyle yoğun bir gürültü kirliliği söz konusu değildir. Bunun dışında yeni kurulacak işletmeler için; 2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden çıkarılan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği gereği hazırlanan ÇED Raporlarında gürültü kirliliğinin önlenmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır.

Bunun yansısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne intikal eden gürültü şikâyetlerinde, denetim ve çevresel gürültü seviyesi ölçümleri yapılarak, ölçüm sonuçlarının Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde belirlenmiş olan sınır değerlere uygunluğunun sağlanması için gürültü kaynaklarında yalıtım tedbirleri aldırılmaktadır.

Yerleşim bölgelerinde, bina ve yol çalışmaları esnasında kullanılan araç ve ekipmanların yüksek düzeyde gürültü yayması ve bu makinelerin uzun süreli çalışması durumunda çalışan işçilerin ve çevrede yaşayan insanların ruh sağlığını ve toplumun huzurunu bozabilmektedir. Kısa ve uzun süreli olabilen bu işlemler, ani ve sürekli, ancak yüksek düzeyli gürültüler ile yakın çevrede özellikle yaz aylarında rahatsızlık oluşturmaktadır.

Grafik A.10 – Giresun ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

A.7. Temiz Hava Eylem Planları

İlde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde Müdürlüğümüzce ileriki süreçlerde hazırlanacaktır

A.8. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan ve 3 Mayıs 2010 tarihinde Başbakanlık Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Ulusal İklim Değişikliği Stratejisinin uygulamaya konulması amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanmış ve 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

Ana hedefimiz; hava kirliliğine neden olan kaynaklarda gerekli önlemlerin alınarak dış ortam hava kalitesinin iyileştirilmesi ve AB standartlarını sağlayan, solunabilir temiz bir havadır. Bu çerçevede;

- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliğinin EK-IA (mevcut yönetmeliğinin sınır değerlerinin kademeli azaltımı) bölümünde tanımlanan sınır değerleri sağlamak,
- HKDY Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi ön değerlendirme çalışmalarını tamamlamak,
- HKDY Yönetmeliğinin uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmek,
- Sürekli ve kaliteli verinin sağlanarak hava kalitesinin durumunu belirlemek,
- Hava kirliliği önlemeye yönelik ilgili mevzuatların etkin uygulanmasını sağlamak,
- Sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonları kontrol altına almak,
- Isınma maksatlı uygun yakma tesislerinin kullanılmasını sağlamak,
- Kaliteli yakıt kullanılmasını sağlamak,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırmak,
- Halkın bilinçlendirilmesini sağlamak ve bu amaçla eğitim faaliyetleri düzenlemektir.

Bu çerçevede konuyla ilgili olarak İklim Değişikliği Eylem Planı Giresun Valiliği tarafından İl ve İlçelerdeki kamu teşkilatlarına yazılı olarak bildirilerek, söz konusu eylem planına ilişkin gerekli çalışmaların yapılması istenmiştir. Merkez ilçede doğalgazın yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmekte ve yeşil dalga uygulanması başlanmıştır. Toplu araç kullanımı teşvik edilmekte ve haklı bilinçlendirmek amacıyla eğitimler düzenlenmektedir.

A.9. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde son yıllarda yaşanan nüfus artışı, plansız şehirleşme ve topografik yapıdan kaynaklı hava akımlarının ve rüzgar döngüsünü kısıtlaması, sanayileşme, motorlu taşıtların çoğunlukla şehir merkezinde yoğunlaşması, yeterli hava koridorlarının olmaması, yeşil alanların azlığı ve durgun havalarda oluşan inverziyon olayı hava kirliliğinin artmasına sebep olmaktadır.

İlde özellikle kış dönemlerinde yaşanmakta olan hava kirliliğinin en önemli nedeni ısınma kaynaklı kirletici unsurlar ve taşıtlardan kaynaklı kirletici unsurlardır. Isınmadan kaynaklı hava kirliliğinin sebepleri arasında, kalorifer ateşleyicilerinin birden fazla binanın kaloriferini ateşledikleri için yakıtın tutuşma zamanını beklemeden zehirli gazların atmosfere salınımının daha fazla olmasına neden olması, ateşleyicilerin bilinçsizliği, ilimizde doğalgaz bulunmadığından fosil yakıt kullanımı

gibi nedenler yer almaktadır. Bunun yanı sıra imalat sanayi ve egzoz emisyon ölçümünü yaptırmayan araçlar da yine hava kirliliğine neden olmaktadır.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığınca yayınlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (IKHKKY) ile bu doğrultuda hazırlanan 2010/14 sayılı “Hava Kirliliğinin Kontrolü” konulu Genelgesi kapsamında kış dönemlerinde uygulanacak temiz hava programları hazırlanmaktadır. Konuyla ilgili en son alınan 24.12.2014 tarih ve 14 nolu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimizde kullanılacak yakıtlarla ilgili kararlar alınmıştır. Söz konusu Genelge kapsamında İlimiz 2. Grup kirli iller kapsamında değerlendirilmektedir.

Isınmadan kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması amacıyla kaliteli kömür kullanımı ve yakma kazanlarının tekniğine uygun yakılıp yakılmadığının tespiti amacıyla site/apartman ve kömür depolarında denetimler yapılmakta olup, hava kirliliğinin özellikle şehir merkezinde kökünden çözülmesi için şehirin tamamında doğalgaz kullanımına geçilmesi büyük önem arz etmekte, bu yöndeki alt yapı çalışmaları hızlı bir şekilde devam etmektedir.

Sanayi tesislerinde hava kalitesini sağlamak amacıyla filtre sistemlerini kurmaları ve çalıştırmaları, 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve uygulama yönetmelikleri uyarınca ve bu kapsamda gerekli izinler alınarak faaliyet göstermelerinin sağlanması, bu doğrultuda işletmeler tarafından gerekli çalışmaların yapılması amacıyla Müdürlüğümüzce izleme ve denetim faaliyetleri sürdürülmektedir.

Müdürlüğümüzce 2018 yılı içerisinde toplam 13 adet ithal katı yakıt uygunluk belgesi ve 13 adet katı yakıt satıcı kayıt belgesi düzenlenmiştir.

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği kapsamında İlimiz merkez ve ilçelerinde 8 adet yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu ve 1 adet mobil istasyon bulunmaktadır.

Kaynaklar

1. Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (ÇŞİM),2019
2. Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği,2008
3. AKSA Giresun Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,2019
4. Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı <http://www.havaizleme.gov.tr/>,2019

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Akarsular, yeryüzündeki değişik büyüklüklerdeki yataklar içinde su toplanması ve bu yatak boyunca akması ile oluşur. Akarsulardan, elektrik enerjisi üretiminde, tarım arazilerinin sulanmasında vs. faydalanılabilmektedir.

İl topraklarındaki akarsuların tümü, dağların dik yamaçlarından büyük bir hızla aktığından oluk biçimli derin vadiler oluşmuştur. İlin kuzey bölümünde, Giresun Dağları ile Kuzey Anadolu Dağlarının bazı kesimlerinden doğan çok sayıda akarsu vardır ve bu nedenle kıyı şeridi sık vadiler ağıyla yarılmıştır. Güney kesiminin Kelkit çöküntü oluşu yönünde eğimlidir. Bu kesim Yeşilirmak havzasına girmektedir. Yeşilirmak havzasına giren Şebinkarahisar ve Alucra yöreleri, İlin Karadeniz'e bakan kesimlerine göre daha az yağış alır. Karadeniz'e eğimli kesimlerde 5–7 km. aralıklarla bol sulu akarsulara rastlanır. Dağların yüksek kesimlerinden kaynaklanan akarsular 60–70 km. aktıktan sonra Karadeniz'e ulaşmaktadır.

Karadeniz'e dökülen akarsular doğudan batıya doğru şöyle sıralanmaktadır; Tirebolu İlçesinde Harşit Çayı, Espiye İlçesinde Gelevera Çayı ve Yağlıdere İlçesinde Yağlıdere Çayı, Merkez İlçede Aksu Deresi ve Baltama Deresi, Bulancak İlçesinde Pazarsuyu Deresi vardır. Bu su kaynaklarının su kaliteleri genellikle T1, A1 (Düşük tuz, düşük sodyum zararı) niteliğinde olup sulamaya uygundur.

Aksu Deresinin debisi 117 m³/sn, Yağlıdere Çayının 96 m³/sn ve Pazarsuyu Deresinin ise 46 m³/sn'dir.

Harşit Çayı (Doğankent Çayı): Giresun İli akarsularının en uzununu olup, 160 km.dir. Çayın debisi 232 m³/ sn.dir. Gümüşhane il sınırlarındaki Vavuk Yaylası'ndan doğar. Günyüzü yakınlarında İl topraklarına girer ve Tirebolu'nun doğusunda denize dökülür.

Gelevera (Özlüce) Çayı: Balaban Dağları'ndan doğar ve Espiye'nin doğusundan Karadeniz'e dökülür. Uzunluğu 80 km.dir.

Yağlıdere Çayı: Erimez dağından çıkan Çakrak, Akpınar, Ayvat, Sımrıköy ve Hisarcık yörelerinin sularını topladıktan sonra, Yağlıdere'den geçer ve Espiye'nin batısında Karadeniz'e dökülür.

Aksu Deresi: Karagöl bölgesinden doğar. Kızıltaş, Sarıyakup, Pınarlar ve Güdül bölgelerinin sularını topladıktan sonra Merkez ilçenin doğu sınırında Karadeniz'e dökülür. Uzunluğu 60 km.dir.

Batlama Deresi: Çaldağ'ın batı yamacının güneyinde Bektaş Yaylası'ndan doğar ve merkez ilçenin batısında denize dökülür. Uzunluğu 40 km.dir.

Pazarsuyu Deresi: Karagöl ve Yürücek bölgelerinin sularının birleşmesiyle oluşur ve Bulancak'ın batısından denize dökülür. Uzunluğu 80 km.dir.

Kelkit Irmağına, Giresun İlinde kuzeydoğudan Şebinkarahisar ve Alucra havzalarının sularını toplayan Avutmuş Deresi katılır. Avutmuş Deresi kaynağını Gavur dağlarının Kelkit vadisine yamaçlarından alır. Önce batıya sonra güneybatıya akarak Şebinkarahisar'ın doğusundan geçer ve Kelkit ırmağı ile birleşir. Avutmuş deresinin Alucra yöresindeki düzeyi 6–323 cm. arasında saniyede 0,3–300 m³/ sn. arasında değişmektedir.

Çizelge B.13 – Giresun ilinin akarsuları
(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2019)

Yerüstü suyu (İl çıkışı toplam akım)	4 373,0 hm³ / yıl
Pazarsuyu	542,0 hm ³ / yıl
Aksu Deresi	562,0 hm ³ / yıl
Yağlıdere	415,0 hm ³ / yıl
Gelevera Deresi	668,0 hm ³ / yıl
Harşıt Çayı	177,0 hm ³ / yıl
Görele Deresi	319,0 hm ³ / yıl
Kelkit Çayı	192,0 hm ³ / yıl
Avutmuş Çayı	589,0 hm ³ / yıl
Diğerleri	867,0 hm ³ / yıl
Yeraltısuyu (İldeki Toplam Emniyetli Rezerv)	140,0 hm³ / yıl
Toplam Su Potansiyeli	4 508,0 hm³ / yıl
Doğal Göl Yüzeyleri	70,0 ha
Baro Gölü	15,0 ha
Çorak Gölü	20,0 ha
Kanlı Gölü	20,0 ha
Sağnak Gölü	3,0 ha
Süt Gölü	3,0 ha
Diğerleri	9,0 ha
Baraj-Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	194,6 ha
Baraj Rezervuarı Yüzeyleri	
Akköy-II HES (Aladerçam B.-Gökçebel B.- Yaşmaklı B.)	126,23 ha
Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	68,4 ha
Çakmak Göleti	17,0 ha
Toplukonak Göleti	12,9 ha
Çatalgöller Göleti	6,6 ha
Yaycı Göleti	8,0 ha
Turpçu Göleti	14,4 ha
İngölü Göleti	9,5 ha
Akarsu Yüzeyleri	3 225,0 ha
Pazarsuyu	250,0 ha
Aksu Deresi	250,0 ha
Yağlıdere	225,0 ha
Harşıt Çayı	250,0 ha
Kelkit Çayı	550,0 ha
Diğerleri	1 700,0 ha
Toplam Su Yüzeyi	3 489,6 ha

Yerüstü suyu (İl çıkışı toplam akım)	4 331,0 hm³ / yıl
Pazarsuyu	542,0 hm ³ / yıl
Aksu Deresi	562,0 hm ³ / yıl
Yağlıdere	415,0 hm ³ / yıl
Gelevera Deresi	668,0 hm ³ / yıl
Harşıt Çayı	177,0 hm ³ / yıl
Görelle Deresi	319,0 hm ³ / yıl
Kelkit Çayı	192,0 hm ³ / yıl
Avutmuş Çayı	589,0 hm ³ / yıl
Diğerleri	867,0 hm ³ / yıl
Yeraltısuyu (İldeki Toplam Emniyetli Rezerv)	134,0 hm³ / yıl
Toplam Su Potansiyeli	4 465,0 hm³ / yıl
Doğal Göl Yüzeyleri	70,0 ha
Baro Gölü	15,0 ha
Çorak Gölü	20,0 ha
Kanlı Gölü	20,0 ha
Sağnak Gölü	3,0 ha
Süt Gölü	3,0 ha
Diğerleri	9,0 ha
Baraj-Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	194,6 ha
Baraj Rezervuarı Yüzeyleri	
Akköy-II HES (Aladerçam B.-Gökçebel B.- Yaşmaklı B.)	126,23 ha
Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	68,4 ha
Çakmak Göleti	17,0 ha
Toplukonak Göleti	12,9 ha
Çatalgöller Göleti	6,6 ha
Yaycı Göleti	8,0 ha
Turpçu Göleti	14,4 ha
İngölü Göleti	9,5 ha
Akarsu Yüzeyleri	3 225,0 ha
Pazarsuyu	250,0 ha
Aksu Deresi	250,0 ha
Yağlıdere	225,0 ha
Harşıt Çayı	250,0 ha
Kelkit Çayı	550,0 ha
Diğerleri	1 700,0 ha
Toplam Su Yüzeyi	3 489,6 ha

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimizde yüksek kesimlerde küçük buzul gölleri bulunur. Karagöl kütlesinin kuzeybatı, kuzey ve kuzeydoğu yamaçları 10 kadar buzalağı (sirk) tarafından oluşmuştur. Karagöl Doruğunun kuzeybatısında bulunan Elmalı Buzalağı, üç kademeli tipik bir merdiven buzalağıdır. Bunlardan tabanı 2650 metre yükseklikte ve en aşağıda olanında Elmalı göl adlı bir buzalağı gölü yerleşmiştir. Derinliği 10 metre çapı 100 metre kadar olan bu gölün güney, doğu ve kuzeydoğusunu 400 metre

yükseğinde dik duvarlar çevirir. Gölün kuzeybatıya açık kesimi irili ufaklı bloklardan oluşmuş buzultaş (morun) setiyle kaplıdır.

Karagöl kütlesi, üç yandan ortalama 500–600 m. yükseklikte dik duvarlarla çevrili ve kuzeyi açık olan bir at nalı şeklindedir. Çapı yaklaşık olarak 4 km. olan bu at nalının güney ve güneydoğu duvarları birer koltuk iskemlesini andıran tipik buz yalıklarıyla kemirilmiştir. Bunlardan Kuru göl I (2640 metre) , Kuru göl II. (2660 metre) , aygır gölü (2760 metre) kuru buzalağı gölüdür. Camili Gölü (2750 metre) ve Bağırsak Gölü (2710 metre) ise buzalağı gölleridir. Camili Gölünün çapı 150 metreyi aşmaktadır. Kuru Göl buz yalıklarını güneyden kuşatan dik yamaçların üst kesiminde küçük bir buzul vardır. 2810 metre yükseklikte başlayan buzulun uzunluğu 100 – 150 metre kadardır. Karagöl kütesinin kuzeydoğu yamaçlarında ise Sağrak (2750 metre) ve Avlak (2670 metre) adlı iki buz yalağı vardır. Sağrak buz yalağının tabanında küçük bir göl vardır.

Çizelge B.14 - Giresun ilinde mevcut sulama göletleri
(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2019)

DSİ Sulamaları			
Planlama Aşaması	:	2 393,0 ha	% 26
Usluca Göleti ve Sulaması	:	150,0 ha	
Özden Alemdağ Göleti ve Sulaması	:	120,0 ha	
Hacıömer Göleti ve Sulaması	:	850,0 ha	
Yenice Göleti ve Sulaması	:	240,0 ha	
Taşçılar Göleti ve Sulaması	:	72,0 ha	
Çamlıyayla Göleti ve Sulaması	:	25,0 ha	
Altınçevre Göleti ve Sulaması	:	384,0 ha	
Saraycık Göleti ve Sulaması	:	582,0 ha	
Planlama+Proje Aşaması	:	1 078 ha	% 6
Çağlayan Göleti ve Sulaması	:	128,0 ha	
Yeniyol Göleti ve Sulaması	:	250,0 ha	
İnşa Halinde Olan	:	5 448,0 ha	% 61
Gücer Göleti	:	193,0 ha	
Kutluca Göleti	:	90,0 ha	
Aktepe Göleti	:	261,0 ha	
Tepeköy Göleti	:	57,0 ha	
Alısız Göleti	:	130,0 ha	
Akyapı Göleti	:	143,0 ha	
Şaplıca Göleti ve Sulaması	:	1 083,0 ha	
Alucra Göleti ve Sulaması	:	1 164,0 ha	
Ovacık Göleti ve Sulaması	:	626,0 ha	
Yeşilyurt Göleti ve Sulaması	:	162,0 ha	
Dönençay Göleti ve Sulaması	:	702,0 ha	
Uğurca Göleti	:	328,0 ha	

Çalgan Göleti İkmali	:	509,0 ha	
İşletmede Olan Küçük Su İşleri Projeleri	:	615,0 ha	% 7
Çakmak Göleti	:	118,0 ha	
Toplukonak Göleti ve Sulaması	:	195,0 ha	
İngözü Göleti ve Sulaması	:	183,0 ha	
Karadikmen Göleti	:	119,0 ha	
İl toplamı	:	8 966,0 ha	% 100
Diğer sulamalar	:		
KHGM sulamaları (gölet, yerüstü)	:	4 156,0 ha	% 44
Halk sulamaları	:	5 299,0 ha	% 56
Diğer sulamalar toplamı	:	9 455,0 ha	% 100
İl genel sulamalar toplamı	:	18 421,0 ha	

B.1.2. Yeraltı Suları

Giresun ilinin sınırları içinde kalan volkanik ve tortul kökenli temel jeolojik birimler yeraltısuyu işletmesine elverişli akifer özelliği taşımazlar. Bu birimlerin eklemli kırıklı, çatlaklı kesimlerinde bulunan sınırlı miktardaki yeraltısuyu küçük debili çeşitli kaynaklar şeklinde boşalmaktadır. Yeraltısuyu işletmesine uygun akifer özelliğindeki jeolojik birimleri; il sınırları içinden Karadenize dökülen akarsuların mansap bölümlerinde küçük ovacıklar ve deltalar, vadileri boyunca cepler şeklinde oluşmuş heterojen yapıli alüvyonlar oluşturur. Akarsu akiferleri akarsuyun yüzeysel akışından süzülme ile beslendiğinden akifer alanların yeraltı suyu rezervleri akarsuyun akışı ile doğrudan ilişkilidir. Aynı zamanda kıta içi su kaynaklarını oluşturan akarsuların taşıdıkları yüzey suyu ve akiferlerdeki yeraltısuyu kimyasal özellikleri bakımından iyi kaliteli su kaynaklarından olup C1-S2 ve C2-S1 sınıfındadır.

Giresun İlinde yeraltısuyu akiferlerini pazarsuyu, Aksu, Yağlıdere, gibi akarsuların meydana getirdiği alüvyal dolgular oluşturmaktadır. Yeraltısuyu açısından en verimli olan havza harşıt vadisidir. İl genelinde, yeraltısuyu kaynakları ağırlıklı olarak sulama ve içme-kullanma, az miktarda da sanayi amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Giresun İli şifalı su kaynakları bakımından fazla zengin değildir. İldeki şifalı sular arasındaki Merkez'de İnşidibi Köyü, Dereli'de Çamlıköy ve Yavuz Kemal Beldesi, Espiye'de Karadere Mahallesi, Cibril Mahallesi ve Çımaklı Mevkii'nde ve Şebinkarahisar'da Şebinkarahisar Maden Suları sayılabilir.

Alucra ilçesi Aktepe köyü sınırlarında sıcaklığı 27 °C olan jeotermal kaynak bulunmaktadır.

Çizelge B.15 – Giresun ilinin yeraltı suyu potansiyeli
(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2019)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Pazarsuyu Çayı	15,60
Batlama Deresi	2,60
Aksu Çayı	18,80
Yağlıdere Çayı	15,60
Gelevera Deresi	25,50
Harşit Çayı	48,50
Görelle Çayı	10,50
Diğer	2,9
Toplam	140,0
Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Pazarsuyu Çayı	19,99
Batlama Deresi	3,63
Aksu Çayı	15,85
Yağlıdere Çayı	17,71
Gelevera Deresi	23,44
Harşit Çayı	43,89
Görelle Çayı	5,92
Vanazit deresi	3,57
Toplam	134,0

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Sığ Kuyular (Keson) : Çalışma alanında bulunan akarsuların mansap akiferlerinde, yerleşim alanlarının içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarını karşılamak üzere birçok keson su kuyusu açılmıştır. Açılan keson su kuyularının derinlikleri; 4.00-12.00 m verimleri; 5.00-57.00 l/s arasında değişmektedir. Zaman içinde akarsu akiferlerinin mansap kesimlerinde su sondaj kuyularının açılması sonucu keson su kuyularının birçoğu terk edilmiştir.

Derin Kuyular(Sondaj) : İnceleme alanında bulunan akarsu mansap akiferlerinde 2004 yılı sonuna kadar DSİ Genel Müdürlüğü tarafından ve İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından toplam 34 su sondaj kuyusu açılmıştır. Bu sayının dışında özel sektör tarafından da birçok su sondaj kuyusu açılmış bulunmaktadır. Açılan su sondaj kuyularının derinlikleri; 16.00-50.00 m, verimleri; 5.00-60.00 l/s, özgül verimleri; 0.47 - 8,30 l/s/m arasında değişmektedir.

Kaynaklar: İnceleme alanında debi rasatları devamlı yapılan kaynak suyu bulunmamaktadır

B.1.3. Denizler

İlimizin denize kıyısı bulunduğu yerleşim yerleri içinde denetime tabi olan toplam 21 adet yüzme alanı (plaj) mevcut olup bunların içinde 14 yüzme alanı izlemeye, diğer 7 yüzme alanı ise incelemeye tabi bulunmaktadır.

2018 yılı içerisinde izlemeye tabi olan 14 plaj noktasından ve incelemeye tabi olan 7 plaj noktasından alınan toplam 126 deniz suyu numunesinin 27'sinin iyi 99'unun orta seviyede olduğu görülmüştür.

İlimiz sınırları içerisinde denizde balık çiftliği ve Mavi Bayrak almaya hak kazanan plaj/marina bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

İlimizdeki yüzey ve yeraltı sularının değerlendirmesine yönelik bilgiler, 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik" ve 30 Kasım 2012 tarih ve 28483 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği" kapsamında değerlendirilerek, İlimizde Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları Çizelge B-16'da verilmiştir.

Çizelge B.16 - Giresun ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2019)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun					
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)		Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
									Enlem	Boylam	
Yüzey	Pazarsuyu Deresi							Kovanlık yolu Haşım Büfe yanı/Bulancak	40.910702	38.165485	4,85
								Kovanlık yolu, Gültepe Köyü Köp./Bulancak	40.829333	38.146058	4,15
								Kovanlık Beldesi, Sofulu Köprüsü/ Bulancak	40.743886	38.127803	4,23
Yüzey	Batlama Deresi							Batlama San. Toki Karşısı /Merkez	40.895748	38.349839	5,41
								Nebioğlu Mah. Köprüsü/Merkez	40.810398	38.306595	4,53
								İnişdibi Beldesi /Merkez	40.733936	38.296821	3,73
Yüzey	Aksu Deresi							Çaykara Mah. Yeni Stadın oradaki köprü /Merkez	40.886819	38.439969	4,09
								Çalça Köprüsü /Dereli	40.784606	38.460880	4,82
								Yelişkaya Köyü Köprüsü/ Dereli	40.716390	38.469920	4,37
Yüzey	Karabulduk Deresi							Karabulduk deresi İSKA beton santrali üstü/ keşap	40.900976	38.520703	4,21
								Karabulduk deresi Karabulduk Köyü köprüsü/Keşap	40.823040	38.551255	3,67

								Karabulduk deresi Kardere Köyü köprüsü	40.882283	38.541762	4.32
Yüzey	Yağlıdere Deresi							Yağlıdere deresi OPET dolun tesisi yanı	40.927193	38.689443	4.00
								Yağlıdere deresi asma köprü üstü	40.881796	38.633639	4.08
								Yağlıdere deresi Ağa köprüsü	40.835460	38.634323	4.04
Yüzey	Gelevera Deresi							Gelevera Deresi Nurettin Canikli Köprüsü/Espiye	40.948030	38.720100	4.2
								Gelevera deresi Güce Sapağı Köprüsü/Espiye	40.886320	38.784214	3.68
								Gelevera Deresi Yeşil Köy Köprüsü/Espiye	40.858260	38.772790	3.65
Yüzey	Harşit Çayı							Harşit Çayı Arslancık Köprüsü/Doğankent	40.907880	38.846520	4.22
								Harşit çayı Eymür Köyü Köprüsü/Doğankent	40.849856	38.872704	4.48
								Harşit Çayı Doğankent Köprüsü/Doğankent	40.804844	38.917299	4.69
Yüzey	Çanakçı Deresi							Çanakçı deresi park karşı/Çanakçı	41.021306	38.996708	4.47
								Çanakçı deresi Geçit köprüsü/Çanakçı	40.944087	39.002586	4.73
								Çanakçı deresi Karşıyaka Mahallesi köprüsü/Çanakçı	40.917286	39.008314	4.98

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İl genelinde endüstrinin yayıldığı alanlardan, endüstride kullanılan su kaynağından ve alıcı ortama deşarj noktası koordinatlarından, atıksu deşarjları, sektörü ve deşarj edilen atıksu miktarı m³/yıl gibi verilere değinilmelidir.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Kısaca su kaynakları üzerine evsel kirlilik baskısından söz edilebilir. Alıcı ortama deşarj edilen atıksu miktarı m³/yıl, deşarj noktası koordinatlarına değinilmelidir. Ayrıntılar “B.5.” bölümünde verilebilir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Kısaca ilde tarım yapılan alanlar, yapılan tarımın türünden (kuru veya sulu tarım) söz edilmelidir. İl genelinde kullanılan gübre ve pestisitler ile ilgili çok kısa bir bilgi verilmelidir.

B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde vahşi depolama sahaları varsa bunlar hem yerüstü suları hem de yer altı sularını etkileyecektir. Bu sahaların yerleri ve etkileyebilecekleri su kaynakları belirtilmelidir.

B.4. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2014-2016 izleme programı izleme durumu ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge B.17 – İlimiz kıyılarında Su Yönetim Birimleri

(Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı 2014-2016 Yılı Karadeniz Özet Raporu)

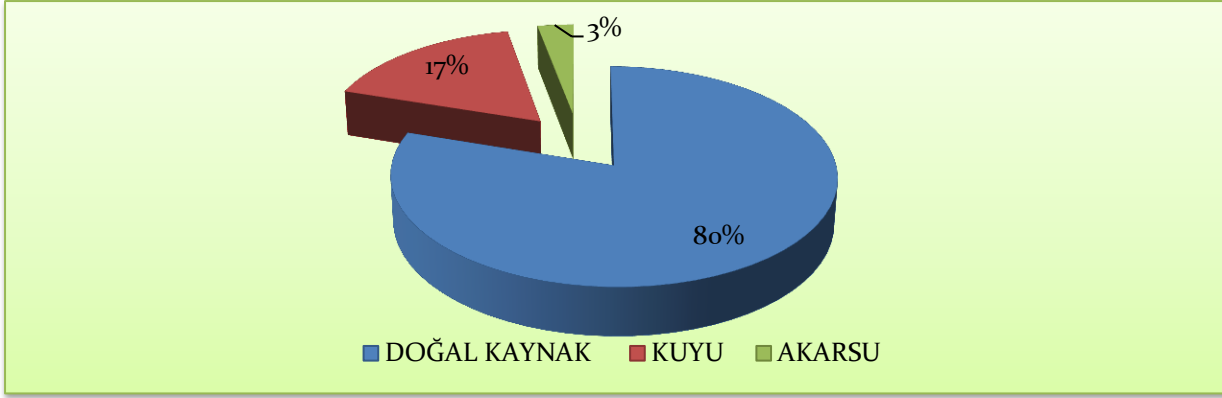
Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu		
		2014	2015	2016
Giresun	Giresun	Orta kalite	İyi	İyi
Tirebolu	Tirebolu	Test edilmedi	İyi	İyi

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri**B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu****B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti**

Giresun İl merkezi ve ilçelerin çoğunda içme suyu şebekesi yapılmış olup, il genelinde yerleşimlerin içme suyu ve kullanma suyu ihtiyacı karşılanabilmektedir. İçme ve kullanma suyu belediyeler tarafından kaynak, akarsu ve kuyulardan temin edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nda yer alan ölçüm yapılan son yıl (2016) itibariyle, ilimizde içme suyu % 80 oranında doğal kaynaklardan, % 17 oranında kuyulardan ve %3 oranında akarsulardan temin edilmektedir.

Grafik B.11 - Giresun ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TÜİK 2018)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Çizelge B.18 - Giresun İli İçme ve Kullanma Suyu Kullanım Durumu (TÜİK,2018)

YILLAR	Dağıtılan Su Miktarı (m ³ /yıl)	İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusu	İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı	İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Nüfusa Oranı (%)
2008	10997978	249549	90	31	60
2010	11239959	252464	92	31	60
2012	10474400	256955	92	31	61
2014	10980719	273087	94	23	64
2016	10203551	297275	93	22	67

İlimizde içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Giresun Merkez içme suyu ihtiyacını, 6 adedi Duroğlu havzasında, 5 adedi Etbaşoğlu havzasında ve 5 adedi Batlama havzasında olmak üzere toplam 16 adet kuyudan karşılanmaktadır. Etbaşoğlu, Duroğlu kuyuları Aksu deresi ve Batlama kuyuları ise Batlama deresi akiferinden beslenmektedir. Bu kaynaklardan alınan suyun günlük debisi yaklaşık 508 lt/sn'dir. Mevcut sistemde kuyulardan temin edilen su sadece klorlama yapılarak şebekeye verilmektedir. Etbaşoğlu mevkiinde bulunan su kuyuları bölgesine 2 adet su kuyusu yapılması planlanmaktadır.

B.5.2. Sulama

İlimizde 166.369 hektar alanda tarım yapılmaktadır. Bu alanın 117.729 hektarında fındık tarımı, 42.491 hektarında tarla tarımı, 3.381 hektarı diğer meyvelikler, 2.749 hektarında sebze tarımı, 19 hektarında da örtü altı tarımı yapılmaktadır. Sulu tarım Şebinkarahisar, Alucra, Çamoluk ilçelerinde yapılmaktadır. 2018 yılı toplam gübre tüketimi 11.633 ton/yıl ve toplam tarım ilacı tüketimi 124,225 ton/yıl dır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Bu konuda herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Giresun İlinde Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan tesis bulunmamaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Çizelge B.19 - Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları
(Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi (abri.cevre.gov.tr),2019)

Sıra No	Endüstri Tesisinin Adı	Adres	Sektörü ve Tablo Numarası	Kullanılan Suyun Kaynağı	Kullanılan Suyun Miktarı (m ³ /yıl)	Alıcı Ortam Adı	Alıcı Ortama Verilen Atıksu Miktarı (m ³ /yıl)
1	Akın Çorap San. Tic. A.Ş.	Keşap	Erkek/Bayan Çorap İmalatı / SKKY 21.1	Şebeke	3000	Karadeniz	3000
2	Altınca-Bülbüller Adi Ortaklığı	Merkez	Hazır Beton Tesisi SKKY 7.5	Şebeke	10500	Aksu Deresi	10500
3	Altun-Kur İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.		Hazır Beton Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	180000	Geri Dönüşüm	162000
4	Aypek Turizm Akaryakıt Pet.Ürn.Nak. San.Tic. A.Ş.	Bulancak	Akaryakıt İstasyonu SKKY 20.3	Şebeke	2400	Pazarsuyu Deresi	2100
5	BND Elektrik Üretim A.Ş.		Hazır Beton Tesisi SKKY 7.5	Şebeke	13800	Turnasuyu Deresi	12000
6	Ceselsan Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bulancak	Makine İmalatı SKKY 21.1	Şebeke	15000	Domuz Deresi	15000
7	Eti Bakır A.Ş. Lahanos Bakır-Çinko İşletmesi	Espiye	Maden Zengin. Tesisi SKKY 7-1	Yüzeysel Su Kaynağı	48900		48900
8	Doğankent HES İşletme Müdürlüğü	Doğankent	Enerji SKKY 21.1	Yüzeysel Su Kaynağı	12000	Küslük Deresi	12000
9	Emin Şenel İnş. Gıda Pet. San. ve Tic. Ltd.Şti.	Çanakçı	Hazır Beton Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	7800	Geri Dönüşüm	7200
10	Görece Belediye Bşk.	Görece	Asfalt Plent Tesisi SKKY 20.2	Yüzeysel Su Kaynağı	12000	Geri Dönüşüm	12000
11	Görece Hazır Beton İnş. San. ve Tic. A.Ş.	Tirebolu	Kırma Eleme Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	24000	Geri Dönüşüm	18900
12	Giresun Alsan Orman Ürünleri San.Tic.A.Ş.	Keşap	Orman Ürünleri İmalatı SKKY 20.2	Şebeke	3000	Keşap Deresi	600
13	Giresun Belediye Başkanlığı	Merkez	Aksu Derin Deniz Deşarjı SKKY 22.0	Şebeke	2550000	Karadeniz	2550000
14	Giresun Belediye Başkanlığı	Merkez	Emniyet Derin Deniz Deşarjı SKKY 22.0	Şebeke	2550000	Karadeniz	2550000

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

15	Giresun Kale Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Merkez	Hazır Beton Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	9600	Boğacık Deresi	3000
16	Kaan-Pet Petrol Gıda San. Tic.A.Ş.	Merkez	Akaryakıt İstasyonu SKKY 20.3	Şebeke	5700	Aksu Deresi	5400
17	Kadir BAL	Tirebolu	Kırma Eleme Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	15900	Geri Dönüşüm	13500
18	Muhammet GÜMÜŞTAŞ	Bulancak	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Yeraltı Suyu	18300	Pazarsuyu Deresi	6000
19	Muhammet GÜMÜŞTAŞ	Bulancak	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Yeraltı Suyu	55800	Geri Dönüşüm	35400
20	Nesko Maden Tic. San. A.Ş.	Ş.Karahisar	Maden Zengin. Tesisi SKKY 7-1	Yüzeysel Su Kaynağı	300000	Darabul Deresi	282000
21	Opet Petrolcülük A.Ş. Giresun Terminali	Espiye	Petrol Dolum Tesisleri SKKY 11.2	Yeraltı Suyu	6000	Yağlıdere Deresi	6000
22	Opet Petrolcülük A.Ş. Giresun Terminali	Espiye	Petrol Dolum Tesisleri SKKY 21.1	Şebeke	3000	Yağlıdere Deresi	3000
23	Opr.Dr. Ergün ÖZDEMİR Görele Devlet Hastanesi	Görele	Petrol Dolum Tesisleri SKKY 21.1	Şebeke	30000	Karadeniz	30000
24	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Piraziz	Fındık İşleme Tesisi SKKY 21.1	Şebeke	6000	Kanalizasyon	6000
25	Resin GÜNEYSU	Merkez	Akaryakıt İstasyonu SKKY 20.3	Şebeke	10500	Aksu Deresi	6000
26	Sahil Hazır Beton İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Espiye	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Yeraltı Suyu	12000	Pazarsuyu Deresi	6300

Çizelge B.20 - Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları
(Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi (abri.cevre.gov.tr),2019)

Sıra No	Endüstri Tesisinin Adı	Adres	Sektörü ve Tablo Numarası	Kullanılan Suyun Kaynağı	Kullanılan Suyun Miktarı (m ³ /yıl)	Alıcı Ortam Adı	Alıcı Ortama Verilen Atıksu Miktarı (m ³ /yıl)
27	Süleymanoğlu Müh. ve İnş. Ticaret Ltd.Şti.	Tirebolu	Kırma Eleme Tesisi SKKY 7.5	Yüzeysel Su Kaynağı	13500	Geri Dönüşüm	13500
28	Yılcıoğlu Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ş.Karahisar	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Şebeke	24300	Geri Dönüşüm	12300
29	Yılmaz Bal İnş. Taah. San ve Tic.Ltd.Şti.	Tirebolu	Turizm (Otel İşlet.) SKKY 21.1	Şebeke	12000	Gölağzı Deresi	12000
30	Zeki AYCI	Görele	Halı Yıkama Tesisi SKKY 10.6	Şebeke	3600	Çömlekçi Deresi	3000
31	Önem Gıda San. ve Tic. A.Ş. Giresun-Keşap Şubesi	Keşasp	Fındık İşleme Tesisi SKKY 21.1	Şebeke	3000	Karadeniz	3000
32	İlk-rem Sosyal Hizmetler Alımı San.Tic.Ltd.Şti.	Merkez	Özel İlgi Engelli Bakım Merkezi SKKY 21.1	Şebeke	9000	Güre Deresi	9000
33	Kazancıoğlu Gıda San. ve Kömür İşl. Tic.Ltd.Şti.	Merkez	Kömür Paketleme Dep. Tes. SKKY 7.2	Yüzeysel Su Kaynağı	3000	Geri Dönüşüm	3000
34	Kar-Taş Beton San. Nak. Tic.Ltd.Şti.	Espiye	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Şebeke	150	Geri Dönüşüm	150
35	Yurt-Se İnş. Taah.Beton San. Tic.Ltd.Şti.	Ş.Karahisar	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Şebeke	5400	Geri Dönüşüm	5400
36	Öztur Turizm İnş. Ve Tic. A.Ş.	Ş.Karahisar	Hazır Beton Tesisi SKKY 7-5	Şebeke	82200	Geri Dönüşüm	82200
37	Çakıroğlu Giresun Liman İşletmesi A.Ş.	Merkez	Liman İşletmeciliği SKKY 19.0	Şebeke	3000	Geri Dönüşüm	3000
38	Görele Belediye Başkanlığı	Görele	Görele Derin Deniz Deşarjı SKKY 22.0	Şebeke	1095000	Karadeniz	1095000
39	Freşa İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Mer	Maden Suyu Üretimi	Yüzeysel Su Kaynağı	10000	Batlama Deresi	10000

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.21 - Giresun İlindeki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2019)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
İşletme Aşamasındaki HES Projeleri								
1	AKKÖY-ESPİYE REG. VE HES	ESPİYE	YAĞLIDERE	İŞLETME	14,07	57,51	DSİ	SİİRT-AKKÖY
2	AKKÖY-II. HES	TİREBOLU	HARŞİT	İŞLETME	229,69	605,66	DSİ	AKKÖY
3	AKKÖY-II.ALADERE ÇAM HES	TİREBOLU	HARŞİT	İŞLETME	7,33	15,10	DSİ	AKKÖY
4	ÇIRAKDAMI HES	DERELİ	AKSU	İŞLETME	49,10	147,68	DSİ	KARHES
5	ÇİLEKLİTEPE HES	TİREBOLU	GELİVERA	İŞLETME	23,13	71,67	DSİ	İÇTAŞ
6	DERELİ HES	DERELİ	AKSU	İŞLETME	49,20	157,50	DSİ	KARHES
7	KAYAKÖPRÜ I-II.HES	ESPİYE	YAĞLIDERE	İŞLETME	43,06	244,75	DSİ	ARSAN
8	KOÇLU REG. VE HES	ESPİYE	YAĞLIDERE	İŞLETME	40,50	140,80	DSİ	SANKO
9	SOĞUKPINAR HES	TİREBOLU	GELİVERA	İŞLETME	8,90	28,10	DSİ	ARSAN
10	KIRAN REG. VE HES	ESPİYE	YAĞLIDERE	İŞLETME	9,74	40,69	EİE	ARSAN
11	ÖREN REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU	İŞLETME	27,90	94,64	EİE	ÇELİKLER
12	ZEKERE REG. VE HES	BULANCAK	ZEKERE DERESİ	İŞLETME	4,18	13,62	EİE	BOZAT
13	KAHRAMAN REG. VE HES	ÇANAKÇI	BAL DERESİ	İŞLETME	1,52	6,65	EİE	KATIRCIOĞLU
14	TOKMADİN REG. VE HES	BULANCAK	TOKMADİN	İŞLETME	3,57	10,16	EİE	GETİRİ
15	KALEN I-II. VE AKSU HES	YAĞLIDERE	ÇAKRAK DERESİ	İŞLETME	36,49	113,12	TÜZEL	KALEN
16	TELLİ I. REG. VE HES	ÇANAKÇI	AKDERE	İŞLETME	9,10	30,27	TÜZEL	FALANJ
17	SÜMER REG. VE HES	ALUCRA	ALUCRA ÇAYI	İŞLETME	21,24	59,41	TÜZEL	BOYDAK
18	KOÇAK REG. VE HES.	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	İŞLETME	26,20	74,92	TÜZEL	PRESTİJ
19	BURÇAK I.-II. REG. VE HES	ALUCRA	ALUCRA ÇAYI	İŞLETME	65,04	176,89	TÜZEL	SUATA
20	YAKINCA HES	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	İŞLETME	19,92	42,79	TÜZEL	TIRSAN
21	ARPACIK REG. VE HES	BULANCAK	TOKMADİN	İŞLETME	3,77	12,52	TÜZEL	ARPACI
22	ÇİĞDEM REG. VE HES	BULANCAK	KIZILEV	İŞLETME	18,20	59,31	TÜZEL	ENSU
23	YÜCE REG. VE HES	DERELİ	SEMAİL DERESİ	İŞLETME	10,57	30,75	TÜZEL	MENERJİ
24	TUĞRA HES	ESPİYE	KARAOVACIK	İŞLETME	23,58	73,89	TÜZEL	VİRA
25	MURATLI REG. VE HES	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	İŞLETME	37,70	103,01	TÜZEL	ARMAHES
26	ÇAY REG. VE HES	ESPİYE	ÖZLÜCE DERESİ	İŞLETME	10,05	39,98	TÜZEL	MARTI
27	ASLANCIK BARAJI VE HES	TİREBOLU	HARŞİT	İŞLETME	90,00	349,00	DSİ	ASLANCIK
28	ANGUTLU REG. VE HES	DERELİ	AKSU	İŞLETME	24,03	91,54	EİE	TG
29	GECÜR REG. VE HES	ÇANAKÇI	BAL DERESİ	İŞLETME	3,23	10,20	EİE	AKAR
30	DORUK HES	DERELİ	AKSU/KAYABAŞI	İŞLETME	29,40	75,50	TÜZEL	YENİ DORUK
31	MEREK REG. VE HES	BULANCAK	KIZILEV	İŞLETME	9,18	26,65	TÜZEL	SUKOM
32	PAŞALI REG. VE HES	DERELİ	AKSU	İŞLETME	7,2	23,25	TÜZEL	FEM
33	SERHAT REG. VE HES	DERELİ	UZUN DERE	İŞLETME	9,1	24,84	TÜZEL	KAYEN OMİKRON
34	ÜÇGEN 2 REG. VE HES	BULANCAK	TURNASUYU	İŞLETME	10,216	33,815	TÜZEL	BND
35	VANAZİT REG. VE HES	KEŞAP	VANAZİT DERE	İŞLETME	2,66	9,12	TÜZEL	PROEN

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

36	YUMRUTEPE HES	DERELİ	AKSU ÇAYI	İŞLETME	13,68	43,72	TÜZEL	YUMRUTEPE
37	ÇANAKÇI I. HES	ÇANAKÇI	GÖRELE DERE	İŞLETME	6,00	22,72	TÜZEL	ŞENGÜN
38	ÇALIKOBASI HES	BULANCAK	PAZARSUYU	İŞLETME	8,28	22,92	TÜZEL	HHK
38	TOPLAM				1006,71	3184,65		

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	GELEN REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU	İNŞAAT	6,56	19,30	TÜZEL	ULUSAL
2	KOVANLIK REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU	İNŞAAT	58,38	154,13	TÜZEL	KOVANLIK
3	KARACA REG. VE HES	DERELİ	AKSU/YÜCEL	İNŞAAT	3,012	10,978	TÜZEL	TONYA
4	ADADAĞI REG. VE HES	BULANCAK	KARASAY-CİMİLLİDERE	İNŞAAT	4,7	18,198	TÜZEL	DEĞİRMENYANI
4	TOPLAM				72,66	202,61		

Çizelge B.22 - Giresun İlindeki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2019)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	İLİMSU REG. VE HES	Ş.KARAHİSAR	AVUTMUŞ ÇAYI	PROJE	4,57	15,30	TÜZEL	NECDET
2	MORAN REG. VE HES	ALUCRA	MORAN DERE	PROJE	5,75	11,11	TÜZEL	İS-TUR
3	KANAT REG. VE HES	DERELİ	AKSU	PROJE	13,30	46,00	TÜZEL	TÜRKERLER
3	TOPLAM				23,62	72,41		
1	AVLUCA HES	TİREBOLU	GELİVERA	PLANLAMA	45,00	125,000	DSİ	İDİL İKİ
2	KÖPRÜBAŞI HES	DERELİ	AKSU/TAMDERE	PLANLAMA	5,70	20,200	TÜZEL	EBY
3	DELİSAVA REG. VE HES	Ş.KARAHİSAR	AVUTMUŞ ÇAYI	PLANLAMA	4,88	14,110	TÜZEL	ENEKS
4	SANCAK REG. VE HES	ESPIYE	ÖZLÜCE	PLANLAMA	28,36	94,942	TÜZEL	AYZEY
5	KIZILEV REG. VE HES	BULANCAK		PLANLAMA	11,49	37,95	TÜZEL	KIZILEV AYDINDERE
6	GÜCE REG. VE HES	ESPIYE	GELİVERA(ÖZLÜCE)	PLANLAMA	10,57	25,27	TÜZEL	GÜCE
7	YİĞİT REG. VE HES	ESPIYE	GELİVERA	PLANLAMA	7,54	19,114	TÜZEL	HİDROVİZYON
7	TOPLAM				128,80	346,56		
52	GİRESUN İLİ GENEL TOPLAM				1231,78	3806,22		

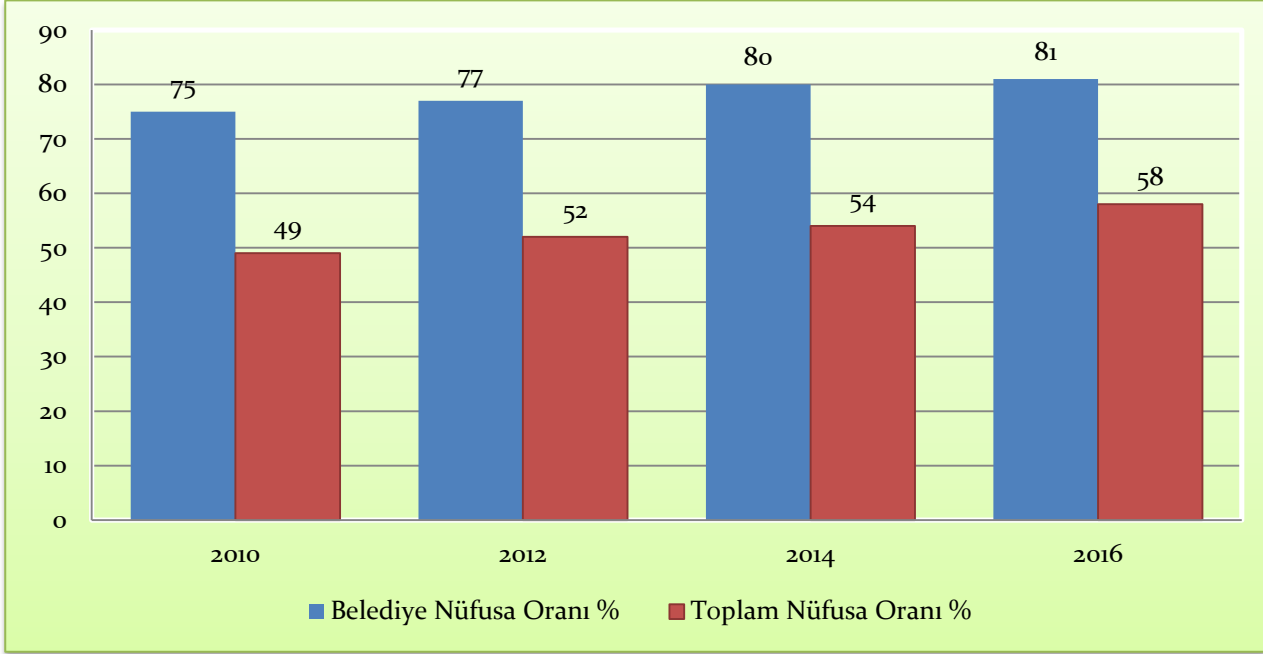
Giresun ilinde 6446 sayılı EPK kapsamında toplam 52 adet hidroelektrik santral projesi geliştirilmiş olup, 38 adet hidroelektrik santrali işletme durumunda ve 4 adet hidroelektrik santral projesi inşaat halinde devam etmektedir.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

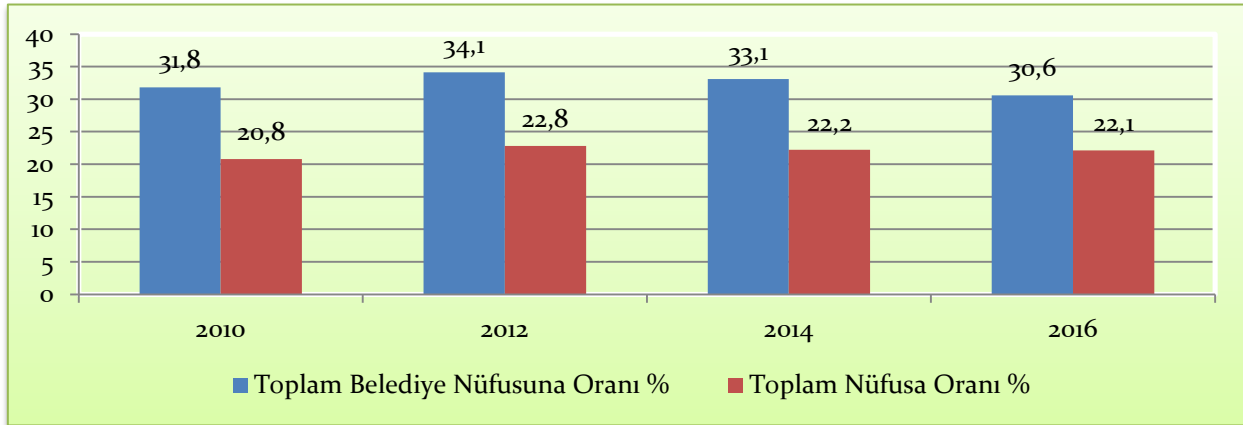
İl genelinde rekreatiyonel (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı 5.987 m³/yıl'dır. Su ihtiyacı su şebekelerinden ve kaynaklardan karşılanmaktadır. (Giresun Belediye Başkanlığı,2018)

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Grafik B.12 - Giresun ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun oranları
(TÜİK 2019)

Grafik B.13 - Giresun ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun oranları
(TÜİK 2019)

Çizelge B.23 – Giresun ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Belediyeler, Çevre ve Şehircilik İl Md.,2019)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)	
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Giresun Aksu D.D.D	X			X		4320	0,0986		X	112.415		
	Emniyet D.D.D.	X			X		10472	0,0353		X			
	Batlama A.A.T	X	Proje							Batlama Deresi			
	Duroğlu Beldesi	X			X	X		750	100		Aksu Deresi	7.058	
Duroğlu Beldesi	x			X	X		500			Aksu Deresi			
İlçeler	Alucra			X						Yeşilirmak	4.983		
	Bulancak	x				x				Pazarsuyu Deresi	44.900		
	Aydındere Beldesi			X							2.427		
	Kovanlık Beldesi	X			X	X		200	100		2.287		
	Çamoluk		İnşaat		X	X		500			3.514		
	Çanakçı	X			X	X		400	150		2.263		
	Dereli			X							8.921		
	Yavuzkema Beldesi			X							2.262		
	Doğankent	X			X	X		400	220		Harşit Deresi	3.252	
	Espiye		Proje	X	x						X	23.104	

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İlçeler	Soğukpınar Beldesi		Proje	X							2.370	
	Eynesil	X			X		2.392			X	7.645	
	Ören Beldesi			X							2.094	
	Görece	X			X		7.930			X	17.803	
	Çavuşlu Beldesi		Proje	X	X	X					2.063	
	Güce			X							3.972	
	Keşap		Planlama	X							11.429	
	Piraziz		Planlama	X							8.042	
	Ş.Karahisar			X						Yeşilirmak	13.921	
	Tirebolu		Proje	X						X	17.558	
	Yağlıdere		İnşaat	X		X	1.250			Yağlıdere Deresi	6.915	
	Üçtepe Beldesi			X							2.362	

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde faaliyette olan iki adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, Giresun Organize Sanayi Bölgesine ait atıksu arıtma tesisi bulunmamaktadır. Giresun Organize Sanayi Bölgesinde oluşan atıksular ön arıtma ile merkez Giresun Belediye Başkanlığı alt yapı kanalizasyonuna bırakılmaktadır.

Çizelge B.24– Giresun ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Çevre ve Şehircilik İl Md.,2019)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Giresun OSB	Faal	Giresun Belediye Başkanlığı			Karadeniz	Aksu Derin Deniz Deşarjı
Bulancak OSB	Faal	Atıksu Arıtma Tesisi kurulmasıyla ilgili çalışmalar devam etmektedir.				

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği bünyesinde Giresun İli Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi mevkiinde bulunmaktadır. Düzenli depolama tesisinde oluşan atıksular Fiziksel+Biyolojik atıksu arıtma sisteminde arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmektedir. Atıksu arıtma sisteminde, fiziksel olarak membran sistemi bulunmaktadır. Katı atık bertaraf tesisinde atıksu arıtma tesisi, geri dönüşüm atıklarını ayırıştırma ünitesi ve lastik yıkama ünitesi bulunmaktadır.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde yerel yönetimlerce atıksuların geri kazanılması konusunda yapılan bir çalışma bulunmamakla birlikte ilimizde faaliyet göstermekte olan hazır beton tesisleri, mermer atölyeleri ve kömür eleme depolama tesislerinin büyük bir kısmında işletmelerinden kaynaklanan atık sular için geri dönüşümlü arıtma tesisi kurarak, atıksuyun alıcı ortama deşarjını engelleyip, geri kazanılan suyu tesis içi alan ıslatma, proses vb. işler için yeniden kullanmaktadırlar. İlimizde 18 firma geri dönüşümlü atıksu arıtma tesisi kurarak atık suyu tekrar proseste kullanmaktadır.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında İlimizde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Çizelge B.25 - Giresun ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler
(Çevre ve Şehircilik İl Md.,2019)

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlenici faaliyetler var mı?		X	

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda ne tür temizleme faaliyetleri* yapılıyor? (Aşağıdaki temizleme yöntemleri dikkate alınmalıdır)
		Var	Yok	
1.			X	

***Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri**

Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtımı
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknoloji
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

İlimizde atıksu arıtma sistemlerinde oluşan arıtma çamurları toprakta kullanılmamaktadır. Yerel Yönetimlere (Belediyeler) ait arıtma sistemleri ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleri olduğundan arıtma çamuru oluşmamaktadır. Sistemin elek kısımlarında toplanan katı atıklar, mevcut düzenli depolama tesisine gönderilmektedir. Ayrıca Çevre İzni kapsamında işletmelerin arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamuru yüzde 75 oranında susuzlaştırıldıktan sonra ‘Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin’ Ek-2 (b) bendinde yer alan parametreler doğrultusunda arıtma çamuru analiz edilerek, oluşan çamurun sınıfı belirlenir. Atık Çamurun tehlikesiz ve inert atık çıkması durumunda 3. Sınıf düzenli depolama tesislerinde çamurun bertaraf edilmesi sağlanmaktadır. Oluşan çamurun tehlikeli atık çıkması durumunda ise lisanslı araçlarla taşınarak lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi sağlanmaktadır

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

2018 yılı itibari ile sunulan ÇED Proje Tanıtım Dosyalarında 7 adet “Doğaya Yeniden Kazandırma Planı” bulunmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.26 – Giresun ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2019)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	6.600	115.517,5
Fosfor	3.877	
Potas	1.156	
TOPLAM	11.633	

Çizelge B.27 - Giresun ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2019)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	İlimizde üretimi yapılan Fındık, meyve ve turunçgil bahçelerinde, sebze ve hububat tarlalarında zarar yapan hastalık, zararlı ve yabancı otları imha etmek amacıyla kullanılmaktadır.	35,2	19,416
Herbisitler		69,8	11,775
Fungisitler		19,1	11,468
Rodentisitler		0,001	125
Nematositler		---	---
Akarisitler		0,053	33
Kışlık ve Yazlık Yağlar		0,071	1,6
TOPLAM			124,225

Çizelge B.28 - Giresun ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2019)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

Bu konuda herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizin yer şekillerinden ötürü su akış hızı fazladır. İlimizde içme ve kullanma suyu olarak akarsular, kaynak ve kuyu suyu kullanılmaktadır. Karadeniz'e dökülen akarsular doğudan batıya doğru şöyle sıralanmaktadır; Tirebolu İlçesinde Harşit Çayı, Espiye İlçesinde Gelevera Çayı ve Yağlıdere İlçesinde Yağlıdere Çayı, Merkez İlçede Aksu Deresi ve Baltama Deresi, Bulancak İlçesinde Pazarsuyu Deresi vardır. Bu su kaynaklarının su

kaliteleri genellikle T1, A1 (Düşük tuz, düşük sodyum zararı) niteliğinde olup sulamaya uygundur.

İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren evsel ve endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesislerinin, Su Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun işletilmesi için işletmeler düzenli olarak denetlenmektedir.

İlimizde evsel atıksular deniz ve akarsulara deşarj edilmektedir. İlimizde mevcut evsel nitelikli atıksuların büyük bir kısmı, İller Bankası aracılığı ile yapılan fiziksel ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleriyle deniz ortamda deşarjı sağlanarak bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda İlimizin sahil şeridinde merkez ilçede 2 adet, Görele İlçesinde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet Derin Deniz Deşarj Sistemi tamamlanarak faaliyete geçmiştir. Sahil bandında yer alan Bulancak, Keşap, Espiye, Eynesil, Piraziz ve Tirebolu Belediyelerinde Derin Deniz Deşarj sistemi çalışmaları devam etmektedir.

Giresun ilinde 6446 sayılı EPK kapsamında toplam 52 adet hidroelektrik santral projesi geliştirilmiş olup, 38 adet hidroelektrik santrali işletme durumunda ve 4 adet hidroelektrik santral projesi inşaat halinde devam etmektedir.

2018 yılı itibari ile sunulan ÇED Proje Tanıtım Dosyalarında 7 adet "Doğaya Yeniden Kazandırma Planı" bulunmaktadır.

Kaynaklar

1. DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, (DSİ), Trabzon, 2019
2. Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, (GTHİM), 2019
3. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi, (abri.cevre.gov.tr), 2019
4. İller Bankası A.Ş., Trabzon Bölge Müdürlüğü, 2019
5. Giresun Belediye Başkanlığı, 2019
6. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, (TÜİK), www.tuik.gov.tr, 2018
7. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, (ÇŞİM), Giresun, 2019
8. Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı 2014-2016 Yılı Karadeniz Özet Raporu
9. Giresun İli Katı-Sıvı Atık İçme Suları Birliği, Giresun, 2019
10. TÜİK (<http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/belediyeicme.zul>), 2018

C. ATIK

Atıkların, düzenli olarak depolanmaması, arıtma sistemlerinin geliştirilememesi ve belirlenen standartlar üzerinde alıcı ortamlara (atmosfere, suya, toprağa) bırakılması halinde, canlı ve cansız varlıklar üzerinde kalıcı ve olumsuz etkilere sebep olmaktadır. İlimizde katı atıklarla ilgili hemen hemen tüm yerleşim birimlerinde sorunlar yaşanmaktadır. Bununla ilgili olarak Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği (GİRKASİÇ-BİR) oluşturulmuş ve Görele İlçesi Çavuşlu Mevkiinde katı atık deponi alanı oluşturulmuştur. Katı Atık Bertaraf tesisi 26/10/2015 tarihinden itibaren evsel atıkları kabul etmeye başlamıştır. Ancak 2015 aralık ayında idari mahkeme kararı ile kapatılmış olup, 11/04/2017 tarihinde yeniden faaliyete başlamıştır.

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimizde konutlardan, ticari yerlerden, kurum ve kuruluşlardan toplanan katı atıklar, konteynırlarda biriktirilmekte, çöp araçları vasıtasıyla vahşi depolama alanlarına taşınmaktadır. Vahşi depolama alanları olarak boş arazi, dere ve deniz kenarları kullanılmaktadır.

İl merkezindeki vahşi depolama alanında özel bir şirket tarafından kısmen de olsa atıklar; plastik, cam, metal ve kâğıt olarak ayrıştırılıp geri kazanımı sağlanmaktadır. Kişi başı ortalama belediye atık miktarı 2018 yılı 1,17 kg/kişi-gün dür. (TÜİK,2018)

KATI ATIK DÜZENLİ DEPOLAMA TESİSİ

Katı atık düzenli depolama tesisi Giresun-Trabzon sahil yolu üzerinde bulunan Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi sınırları içinde ve Giresun-Trabzon sahil yolundan 1 km. içeridedir. Tesis 9,11 ha'lık alan üzerinde yer almaktadır.

Katı Atık Bertaraf Tesisi Projesi, oluşan evsel ve evsel nitelikli katı atıklar ile tıbbi atıkların katı atık mevzuatına uyumlu olarak ayrı toplanması, taşınması, geri kazanılması, düzenli depolanması, sızıntı sularının ve depo gazlarının bertarafı bileşenlerini kapsayan projedir. Proje, kaynağında ayırma sistemi ile atık kumbaraları, maddesel geri kazanma tesisi, düzenli depolama tesisi, sızıntı suyunun toplanması, yönetimi ile depo gazı toplama ve zararsız hale getirme bileşenlerinden oluşmaktadır. Depo tabanının geçirimsizliği sağlanacaktır. Sızıntı suları borularla toplanıp arıtılacaktır. Depo gazları, gaz boruları ile toplanıp flaire zararsız hale getirilecektir. İşletme safhalarında meydana gelen evsel nitelikli atıksular arıtma tesisine verilecektir. Depo nihai kotuna çıktığında üzeri yönetmeliğe uygun şekilde kapatılarak yeşillendirilecektir.

Katı atık düzenli depolama ve bertaraf tesisinde bekçi binası, idari bürolar, garaj ve bakım onarım atölyesi, kantar, elektronik tartı ünitesi, mekanik ayırma ünitesi, tekerlek yıkama ünitesi, trafo ve jeneratör binası ve içme suyu deposu bulunmaktadır. Tesisin etrafı tel örgü ile çevrilmiştir.

Giresun Katı-Sıvı Atık ve İçme Suları Birliğine ait olan düzenli depolama tesisi 2015 yılı ekim ayında faaliyete geçmesine rağmen, Ordu İdare Mahkemesinin Kararı ile aralık ayında faaliyeti durdurulmuş olup, 11/04/2017 tarihinde yeniden faaliyete başlamıştır.

Çizelge C.29– Giresun ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (Belediyeler, TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Md.,2018)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Birliğe üye olan belediyeler/ İl Özel İdare	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayrırma/ Biyokurutma/ Kompost/)	Yakma	Düzensiz Depolama
Giresun	X	134.937	91.794	136,29	78,94	1,01	0,86	1	ÖS	X			
Alucra		9.119	6.203	8,57	4,96	0,94	0,8		B				X
Bulancak	X	65.024	44.234	63,72	38,93	0,98	0,88		ÖS	X			
Çamoluk		8.723	5.934	7,85	4,63	0,9	0,78		B				X
Çanakçı	X	6.297	4.284	5,54	3,13	0,88	0,73		ÖS	X			
Dereli	X	21.102	14.355	20,47	12,20	0,97	0,85		ÖS	X			
Doğankent		6.212	4.226	5,40	3,17	0,87	0,75		ÖS	X			
Espiye	X	33.043	22.478	29,74	18,21	0,9	0,81		ÖS	X			
Eynesil	X	12.923	8.791	12,02	7,38	0,93	0,84		ÖS	X			
Görece	X	29.806	20.276	28,32	17,84	0,95	0,88		ÖS	X			
Güce	X	7.918	5.386	6,65	4,04	0,84	0,75		B	X			
Keşap	X	20.947	14.250	19,06	11,83	0,91	0,83		ÖS	X			
Piraziz	X	13.251	9.014	11,00	7,03	0,83	0,78		ÖS	X			
Şebinkarahisar		22.088	15.026	19,44	11,27	0,88	0,75		ÖS				X
Tirebolu	X	30.814	20.962	28,97	17,61	0,94	0,84	1	ÖS	X			
Yağlıdere	X	15.189	10.333	14,13	8,16	0,93	0,79		ÖS	X			
GİRSAKIÇ-BİR	X	Katı Atık Bertaraf Tesisi (Düzenli Depolama) tamamlanmış olup, 2015 yılı ekim ayında faaliyete geçmesine rağmen idari mahkeme kararı ile 2015 yılı aralık ayında kapatılmış olup, 11/04/2017 tarihinde yeniden faaliyete başlamıştır.											
İl Genel		437.393	297.546	417,16	249,33	0,9398	0,8102						

*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

İlimizde Merkez Belediye ve ilçe belediyeleri hafriyat atıkları için depolama alanlarını belirleyerek, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğin 37. maddesinde tanımlanan Kurul onayından geçmiştir. Belirlenen bu alanlarda denetimler yapılarak tespit edilen eksiklikler ilgili belediyelere iletilmektedir.

İlimizde inşaat, hafriyat toprağı ve yıkıntı atıkları, Belediyeler tarafından alt yapı işlemlerinde ve dolgu alanlarında kullanılarak bertaraf edilmektedir.

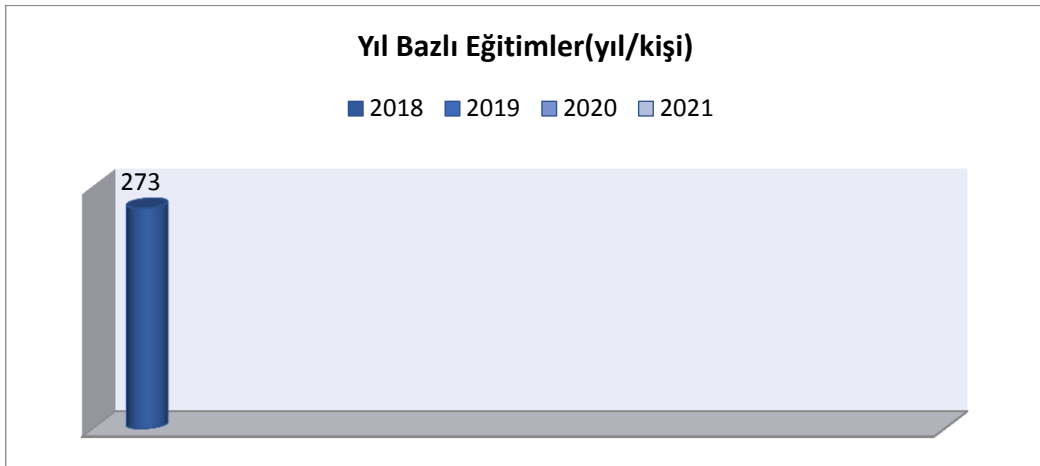
C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

Sıfır atık yönetimi kapsamında kurum temsilcileri ve öğrencilere 2018 yılında toplam 4 adet eğitim düzenlenerek 247 kişiye eğitim verilmiştir.

Çizelge C.30 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler
(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

Hedef Kitle	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
Kurum Temsilcileri	3	233
Öğrenci	1	40

Grafik C.14 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

İlimizde kurulu bulunan atık getirme merkezi henüz bulunmamaktadır.

C.3.3. Atık Miktarları

İlde toplanan atık miktarlarına ilişkin bilgiler Çizelge C.26'ya göre verilir. Yıl bazlı karşılaştırma grafiği yapılmalıdır (Grafik C.13).

Çizelge C.31 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

	İlçe	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
Kağıt, karton (15 01 01, 15 01 05, 20 01 01)	-	-
Plastik (15 01 02, 15 01 05, 17 02 03, 20 01 39)	-	-
Metal (15 01 04, 17 04 07, 20 01 40)	-	-
Cam (15 01 07, 17 02 02, 20 01 02)	-	-
Ahşap (15 01 03, 17 02 01, 20 01 38)	-	-
Tekstil (15 01 09, 20 01 10, 20 01 11)	İl Geneli	7.000
Pil(16 06 01*)	İl Geneli	2.000
Akü (16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34)	İl Geneli	8.760
Toner-Kartuş (08 03 17*, 20 01 27*)	İl Geneli	360
Aydınlatma (20 01 21*)	İl Geneli	731
Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 16 02 13*, 16 02 14*, 09 01 10, 09 01 11, 09 01 12)	İl Geneli	2.950
İlaçlar (20 01 31*, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 32)	İl Geneli	1.216
Bitkisel atık yağ (20 01 25, 20 01 26*)	İl Geneli	43.000
Hacimli atıklar (20 03 07)	-	-
Araç bakım/onarım(16 01 03, 16 01 07*)	-	-

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Tehlikeli atık (20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 37*)	-	-
Organik atık	-	-
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	İl Geneli	2.148.000
TOPLAM		2.214.017
	İlçe	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
Kağıt, karton (15 01 01, 15 01 05, 20 01 01)		
Plastik (15 01 02, 15 01 05, 17 02 03, 20 01 39)		
Metal (15 01 04, 17 04 07, 20 01 40)		
Cam (15 01 07, 17 02 02, 20 01 02)		
Ahşap (15 01 03, 17 02 01, 20 01 38)		
Tekstil (15 01 09, 20 01 10, 20 01 11)		
Pil(16 06 01*)		
Akü (16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34)		
Toner-Kartuş (08 03 17*, 20 01 27*)		
Aydınlatma (20 01 21*)		
Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 16 02 13*, 16 02 14*, 09 01 10, 09 01 11, 09 01 12)		
İlaçlar (20 01 31*, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 32)		
Bitkisel atık yağ (20 01 25, 20 01 26*)		
Hacimli atıklar (20 03 07)		
Araç bakım/onarım(16 01 03, 16 01 07*)		
Tehlikeli atık (20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 37*)		
Organik atık		
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)		
TOPLAM		

Grafik C.15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.32 - 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı
(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

Hedef Kitle	Toplam Kurum Sayı	Sisteme Geçen Kurum	%
Belediye Geneli	24	5	21
Belediye Hizmet Binası	-	-	
Okul	-	-	
Kurum/kuruluş	-	91	
AVM	-	-	
Otel	-	-	
Hastane	-	15	
Sanayi	-	-	
Diğer	-	-	

Grafik C.16– Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı
(Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

C.3.5. Ekipman

Ekipman sayılarına dair bilgilere ulaşılamamıştır.

C.3.6. Kompost

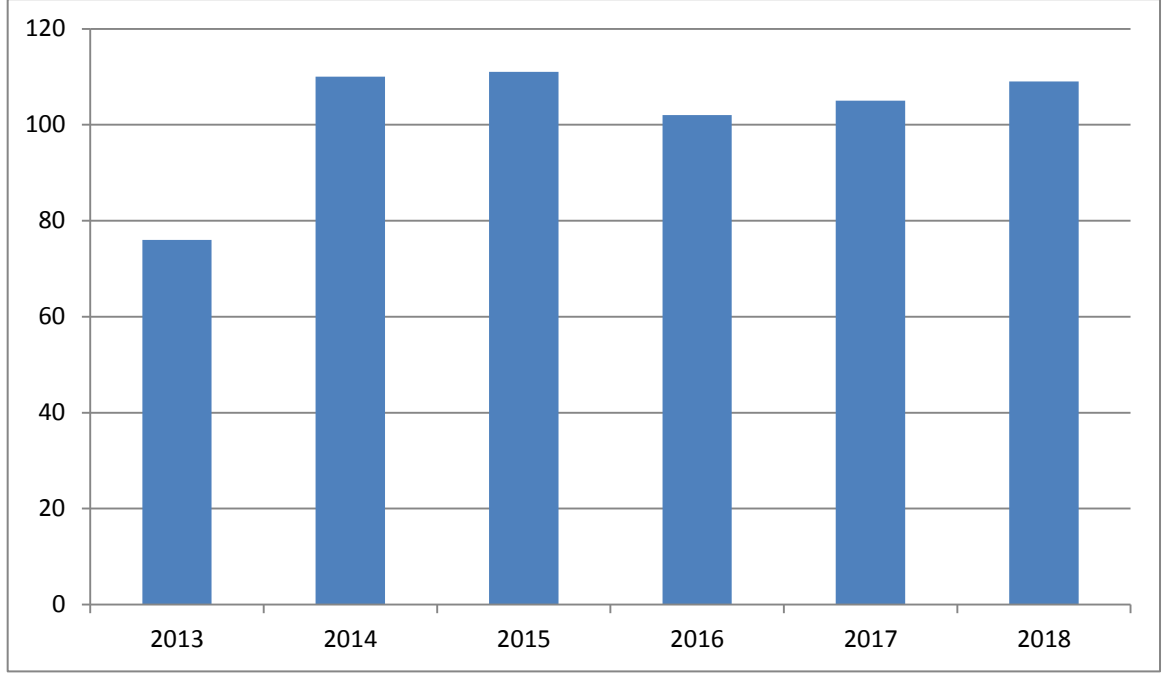
İlimizde sıfır atık sistemi doğrultusunda kompost üretim tesisi bulunmamaktadır.

C.4. Ambalaj Atıkları

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında İlimizde 2018 yılı itibari ile 104 adet aktif piyasaya süren firma, 2 adet aktif ambalaj üreticisi, 3 adet aktif tedarikçi firma bulunmakta olup, toplam 109 adet ekonomik işletme bulunmaktadır. İlimizde lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) ve Geri Dönüşüm Tesisi (GDT) bulunmamaktadır. Ayrıca İlimizde 5 adet onaylı Belediye Ambalaj Atığı Yönetim Planı bulunmaktadır.

Çizelge C.33 - Giresun ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik		2.487.166	54	1.343.070		
Metal		465.778	54	251.520		
Kompozit		217.468	54	117.433		
Kağıt Karton		1.017.740	54	549.580		
Cam		42.591.801	54	22.999.573		
Ahşap		59.005	13	7.671		
Tekstil		3.100	0	0		
Toplam		46.842.058		25.268.847		

Grafik C.17 – Yıl bazında Giresun ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Çizelge C.34 - 2018 yılında Giresun ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Satış Noktaları Hariç)	104
Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Sadece Satış Noktaları)	-
Ambalaj Üreticisi Sayısı	2
Tedarikçi Sayısı	3

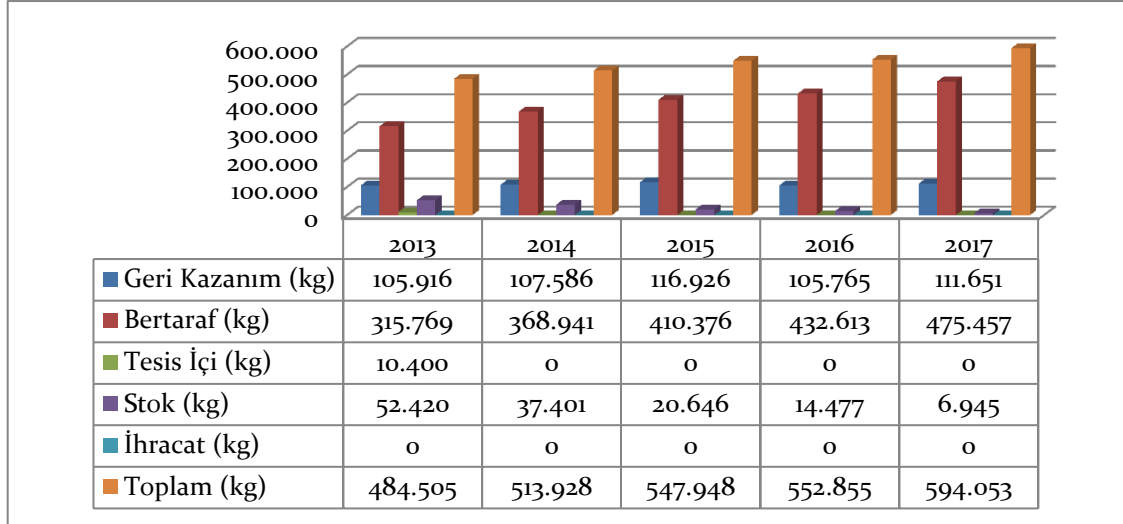
Çizelge C.35 – 2018 yılında Giresun ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Belediye Adı	Nüfusu	AAYP Durumu (Var-Yok)	AAYP Onay Tarihi	AAYP'ye Dahil Olan TAT Firmaları	AAYP'ye Dahil Olan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar
Giresun Belediye Başkanlığı	106.748	Var	23.03.2018	Efe Eren Geri Dönüşüm İnş. Oto. Gıda Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Yok
Bulancak Belediye Başkanlığı	41.867	Var	18.05.2018	Akdeniz Geri Dönüşüm Toplama Ayrıştırma Tesisi-Erol AKDENİZ	AGED
Tirebolu Belediye Başkanlığı	15.899	Var	16.03.2018	Efe Eren Geri Dönüşüm İnş. Oto. Gıda Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Yok

C.5. Tehlikeli Atıklar

Tehlikeli atıkların geri kazanım/bertarafı Bakanlığımızdan lisans almış olan tesislerce gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımızca tehlikeli atık üretim miktarı ve bu atıkların geri kazanım /bertaraf yöntemlerine göre dağılımını belirlemek üzere, oluşturulan atık beyan sistemine atık üreticilerinden Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında beyanları alınmaktadır.

Grafik C.18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi

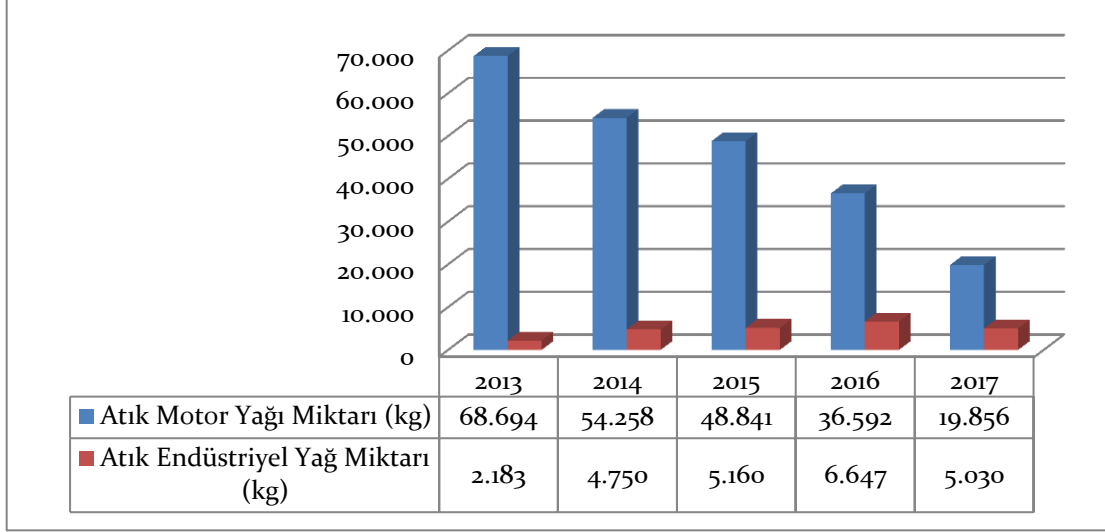
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Çizelge C.36- Giresun ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

C.6. Atık Madeni Yağlar

Grafik C.19 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

Çizelge C.37– Giresun ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
24,386	0,5	-	2,43	-

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistikleri veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

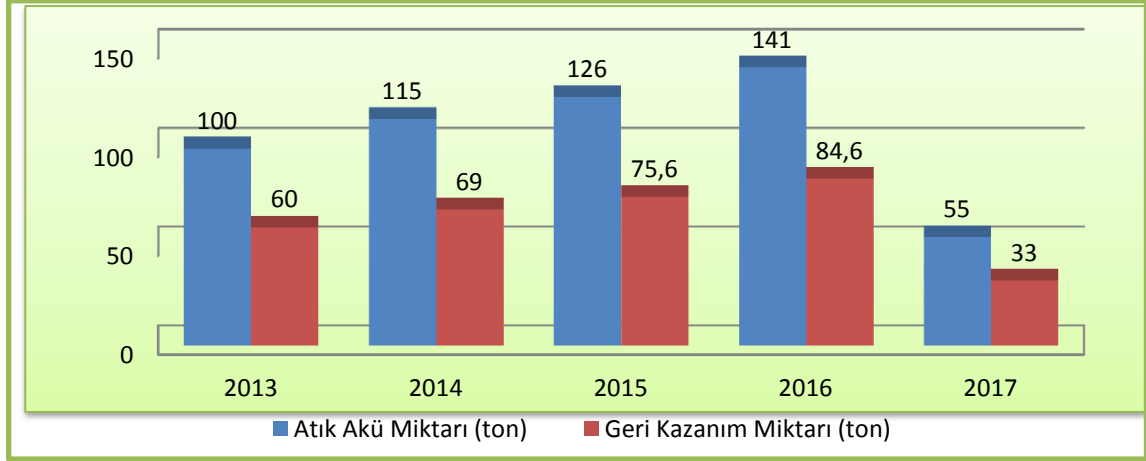
C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.38 - Giresun ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

ATIK PİL ve AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
-	-	55	-	-	-	-

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Grafik C.20 – Giresun ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

Çizelge C.39 - Giresun ilinde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (ton)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

	2013	2014	2015	2016	2017
Kurşun	36	41,4	45,36	50,76	19,8
Plastik	7,2	8,3	9,07	9,87	3,96
Cüruf	13,2	15,2	16,63	18,33	7,26
Asitli Su	3,6	4,1	4,54	5,64	1,98
TOPLAM	60	69	75,6	84,6	33

Çizelge C.40– Giresun ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

	2013	2014	2015	2016	2017
	100.000	115.000	126.000	141.000	55.000

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

Çizelge C.41 - Giresun ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

	2013	2014	2015	2016	2017
	1.855	1.550	1.158	1.345	3.033

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereğince bitkisel atık yağların, atık üreticisi konumundaki restoran, otel, hazır yemek firmaları vb. işletmelerden toplanması, taşınması, depolanması amacıyla 1 adet firmaya bitkisel atık yağ geçici depolama alanı izni verilmiştir.

Söz konusu geçici depo alanında Trabzon, Rize, Giresun, Ordu, Samsun, Erzurum, Gümüşhane, Kars, Erzincan illerinden alınan bitkisel atık yağlarda depolanmaktadır. Ancak ilimizde atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.42 – Giresun ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis&		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)&&		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayısı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
1	30,00	60,184	-	-	-

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

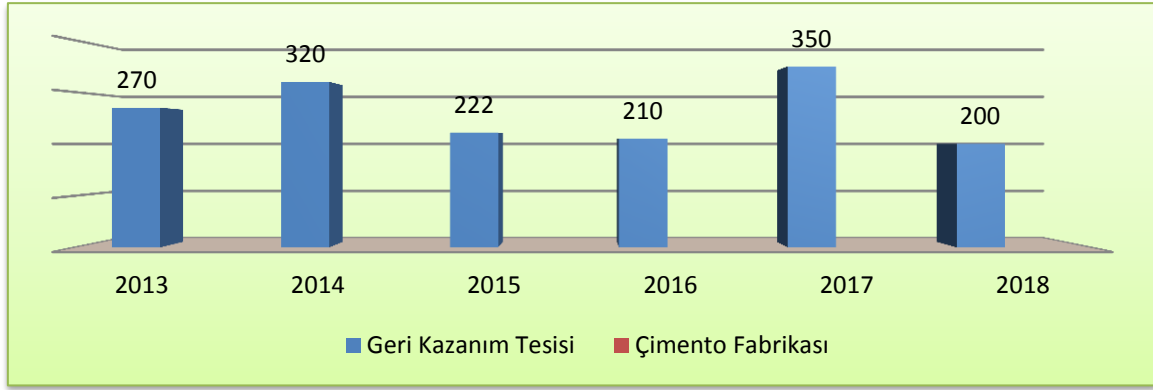
² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir. "Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistikleri veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

İlimizde “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında geçici depo alanı veya lisanslı geri kazanım tesisi bulunmamaktadır. 2018 yılında geri kazanım tesislerine gönderilen ÖTL miktarı 200 ton/yıl’dır.

Çizelge C.43– Giresun ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik C.21 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl)
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Çizelge C.44 – Yıllar itibariyle Giresun ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Geri Kazanım Tesisi	270	320	222	210	350	200
Çimento Fabrikası						

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Çizelge C.45– Giresun ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	-	-	-	-	-

Bu konuda herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında İlde 5 adet Ömrünü Tamamlamış Araç (ÖTA) teslim yeri bulunmaktadır.

Çizelge C.46 -Giresun ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
5	-	-	-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C.47 – Giresun ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atık verileri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam
020110	R4	8.410
020705	D10	8.600
150101	R12	11.450
150101	-	25
150102	R12	13.340
150102	-	10
150106	R12	50.970
160103	R1	10.550
160103	R12	6.920
160103	-	176
160117	-	100
160119	R12	17.258
160604	-	1
160605	R13	6
170402	R4	12.300
170405	R12	210.728
170405	R4	140.800
170407	R4	9.650
170411	R12	31.140
180109	R13	353
200101	-	1.000
200102	-	1.000
200111	-	1.000
200138	-	500
200139	-	2.000
200140	-	1.550

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, "Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar" olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

İlimizde demir ve çelik sektörü ile ilgili faaliyet bulunmamaktadır.

Çizelge C.48 – Giresun ilinde 2017 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Tesis Adı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
-	-	-	-
TOPLAM	-	-	-

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

Çizelge C.49 – Giresun ilinde 2017 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)
-	-	-
TOPLAM	-	-

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde bulunan sanayi tesislerinin atıksu arıtma sistemlerinde oluşan arıtma çamurları toprakta kullanılmamaktadır. Yerel yönetimlere (Belediyeler) ait arıtma sistemleri ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleri olduğundan arıtma çamuru oluşmamaktadır. Sistemin elek kısımlarında toplanan katı atıklar, düzenli depolama tesisine gönderilmektedir. Ayrıca Çevre İzni kapsamında işletmelerin arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamuru yüzde 75 oranında susuzlaştırıldıktan sonra Atıkların Düzenli

Depolanmasına Dair Yönetmeliğin Ek-2 B bendinde yer alan parametreler doğrultusunda arıtma çamuru analiz edilerek, oluşan çamurun sınıfı belirlenir. Atık çamurun tehlikesiz ve inert atık çıkması durumunda 3. Sınıf düzenli depolama tesislerinde bertaraf edilmesi ve oluşan çamurun tehlikeli atık çıkması durumunda ise lisanslı araçlarla taşınarak lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi sağlanmaktadır.

C.13. Tıbbi Atıklar

25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbî Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri kapsamında, İl Müdürlüğümüzce tıbbi atıkların oluşumundan bertarafına kadar yönetimlerini kapsayan bütün faaliyetlerin kontrolünü ve periyodik denetimi, ilgili mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırım uygulanması, il sınırları içinde oluşan, toplanan ve bertaraf edilen tıbbi atıkların miktarı ile ilgili bilgileri sağlık kuruluşlarından ve belediyelerden temini sağlanıp yılsonunda rapor halinde Bakanlığa gönderilmektedir.

Bununla birlikte, tıbbi atık taşıma araçlarına taşıma lisansı verilmesi ve faaliyetlerinin denetlenmesi, tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve bertarafında uygulanacak ücreti Mahalli Çevre Kurulu aracılığıyla belirlenmesi, lisans verilen tıbbi atık bertaraf tesisleri ile sterilizasyon tesislerinin faaliyetlerini izlemek, denetlemek faaliyetleri yürütülmektedir.

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre sağlık merkezlerinden kaynaklanan tıbbi atıklar, Bakanlığımızca lisans verilmiş tıbbi atık sterilizasyon tesisine gönderilerek bertaraf edilmektedir. Bertaraf fiyatı her yıl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile belirlenmektedir. İlimiz sınırları içerisinde tıbbi atık sterilizasyon tesisi bulunmaktadır.

İlimizde oluşan tıbbi atıklar lisanslı araçlarla toplanarak sterilizasyon tesisine götürülerek bertaraf edilmektedir. Tesislerde tıbbi atıklar sterilizasyon işlemine tabi tutularak, düzenli depolama sahalarında bertaraf edilmektedir. 2018 yılında Giresun’da toplanan tıbbi atık miktarı 483.066 kilogramdır.

Çizelge C.50 – 2018 yılında Giresun ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyo n/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasy on	Belediyeni n	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğ u il
Giresun	X		X		358,4		X		X	GİRESUN
Alucra	X		X		3,82		X		X	GİRESUN
Bulancak	X		X		47,71		X		X	GİRESUN
Çamoluk	X		X		0		X		X	GİRESUN
Çanakçı	X		X		0		X		X	GİRESUN
Dereli		X	X		0,6		X		X	GİRESUN
Doğankent		X	X		0		X		X	GİRESUN
Espiye	X		X		6,6		X		X	GİRESUN

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyo n/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasy on	Belediye n	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğ u İl
Eynesil	X		X		0		X		X	GİRESUN
Görece	X		X		33,02		X		X	GİRESUN
Güce		X	X		0		X		X	GİRESUN
Keşap		X	X		0,02		X		X	GİRESUN
Piraziz		X	X		1,2		X		X	GİRESUN
Şebinkarahisar	X		X		8,98		X		X	GİRESUN
Tirebolu	X		X		20,38		X		X	GİRESUN
Yağlıdere	X		X		2,95		X		X	GİRESUN
TOPLAM					483					

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı “adet” olarak belirtilecektir.

Çizelge C.51 - Giresun ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

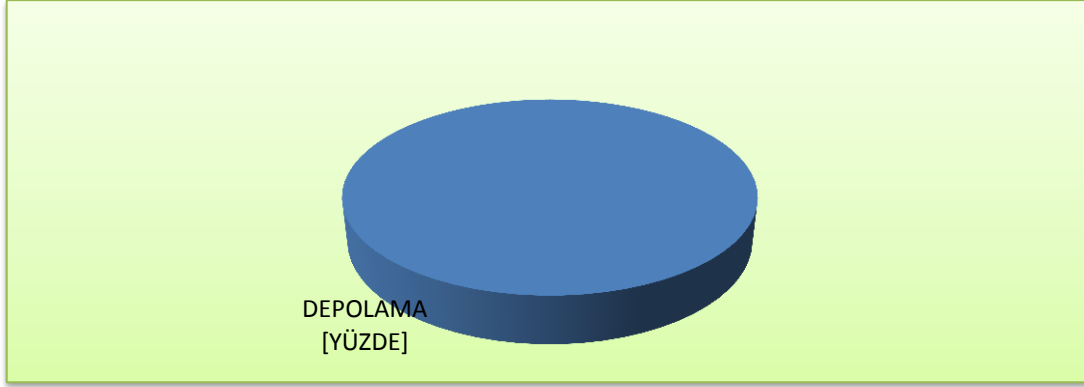
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	308	370	407	432	458	483

C.14. Maden Atıkları

İlimizde işletilen Bakır Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Flotasyon işletmesinin faaliyeti sonucunda madeni atık oluşmaktadır. İlimiz Espiye İlçesi Lahanos Mevkiinde faaliyet gösteren Lahanos Bakır-Çinko Cevheri Flotasyon tesisi kapasitesi 115.000 ton/yıl konsantre çıkarmakta olup, 101.200 ton/yıl proses atığı miktarıdır. Şebinkarahisar İlçesi Çağlayan Köyü Mevkii faaliyette gösteren Kurşun-Çinko Cevheri Flotasyon tesisi kapasitesi 90.000 ton/yıl konsantre çıkarmakta olup, 80.000 ton/yıl proses atığı miktarıdır. Çıkan proses atıklarında yaptırılan analiz sonucuna göre atıklar inert atık sınıfındadır.

Çizelge C.52 – Giresun ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
Eti Bakır A.Ş.	Bakır-Çinko	101.200	D5	II.
Nesko Maden	Kurşun-Çinko	80.000	D5	II.

Grafik C.22 – Giresun ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Katı atık düzenli depolama tesisi Giresun-Trabzon sahil yolu üzerinde bulunan Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi sınırları içinde ve Giresun-Trabzon sahil yolundan 1 km. içeridedir. Tesis 9,11 ha’lık alan üzerinde yer almaktadır.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında İlimizde 2018 yılı itibari ile 104 adet piyasaya süren firma, 2 adet ambalaj üreticisi, 3 adet tedarikçi firma bulunmakta olup, toplam 109 ekonomik işletme bulunmaktadır. İlimizde lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) ve Geri Dönüşüm Tesisi (GDT) bulunmamaktadır.

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereğince ilimizde 1 adet bitkisel atık yağ geçici depolama alanı bulunmaktadır.

2018 yılında Giresun’da toplanan tıbbi atık miktarı 483 ton’dur.

Çizelge C.53 – 2018 yılı itibariyle Giresun ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-

Kaynaklar

1. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, (TÜİK), www.tuik.gov.tr,2019
2. Giresun İli Katı-Sıvı Atık İçme suları Birliği, Giresun,2019
3. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (ÇŞİM),Giresun,2019
4. Belediye Başkanlıkları, Giresun,2019
5. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ambalaj Bilgi Sistemi,2019
(http://atikambalaj.csb.gov.tr/Yetki/Login)
6. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Atık Yönetimi Uygulaması,

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür. Yönetmelik eklerinde yapılan değişiklik neticesinde 19/7/2018 tarihinde BEKRA 3 devreye alınmıştır.

Giresun ilinde 2018 yılında, BEKRA 3 bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.50’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.54 – Giresun ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	2
TOPLAM	2

Giresun ilinde 2018 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.51’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.55– Giresun ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	-
Kapsam Dışı	-
TOPLAM	-

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Üst Seviye kategorisinde belirlenen Opet Petrolcülük A.Ş. Giresun Terminaline ait Petrol Ürünleri Depolama Tesisi, Boru Hattı ve Şamandıra Sistemi Tesisi ile Karadeniz Depolama ve Deniz Terminali Tic. A.Ş. ait LPG Depolama Tesisi, Boru Hattı ve Şamandıra Sistemi Tesisi: Kıyı Tesisi Risk Değerlendirilmesi ve Acil Müdahale Planları 03/02/2009 tarih ve 1214 sayılı Kıyı Tesisi Risk Değerlendirilmesi ve Acil Müdahale Planı Onay Genelgesine istinaden Bakanlık tarafından onaylanmıştır.

Kaynaklar

1. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bekra Bilgi Sistemi,2019
(<http://sevesoturkey.org/bekrabildirimsistemi>)

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltilere göre değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. Bol yağış alan kuzey kesimde bitki örtüsü zengindir. Bu kesimde 800 m. Yüksekliğe kadar fındık ve meyve ağaçları ile genellikle yapraklarını döken ağaçlar yer almaktadır. Bu arada kızılağaç, akçaağaç, katın, gürgen, meşe, ıhlamur ve kestane gibi ağaçlar bulunmaktadır. 800–1200 m. yükseklik arasında iğneli ağaçlardan sarıçam, ladin, dişbudak, köknar ve meşe gibi ağaçlara rastlanır. 2000 m.den yukarıda genellikle Alpin nebatları görülür. Yazında yeşilliğini koruyabilen bu bölgenin yaylacılık ve hayvancılıkta önemli yeri vardır. Boylu orman ağaçlarının arasında genellikle orman gülü, çalı çiçeği, ılgın, karayemiş, defne, şimşir gibi çalı formulu bitkiler bulunur. Toprak üstü florası ise sürünücü, otsu ve soğanlı bitkiler ile mantarlardan oluşur. Bunların başlıcaları; böğürtlen, şerbetçi otu, çeşitli çayır otları, eğrelti otu, çuha çiçeği, düğün çiçeği, yabancı çilek, basur otu, ısırgan, kuzukulağı, geven, kekik, nane, çeşitli yosunlar, kardelen, zambak, salep, sıklamen ve mantarlardır. İç bölgeler de ise karasal iklimin etkili olduğu step bitkileri bulunmaktadır.

**Çizelge D.56 - Giresun İli Odunsu Bitkileri
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2018)**

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Dağ Akçaağacı
<i>Acer platanoides</i> L.	Çınar Yapraklı Akçaağaç
<i>Acer trautvetteri</i> Medw.	Kayın Gövdeli Akçaağaç
<i>Acer campastre</i>	Ova Akçaağacı
<i>Acer cappadocidium</i>	Sivri Yapraklı Dağ Akçaağacı
<i>Alnus glutinosa</i>	Kızılağaç
<i>Ailanthus altissima</i>	Kokar ağaç
<i>Berberis vulgaris</i> L.	Kadın Tuzluğu
<i>Betula lazistanica</i> Browicz	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Adi Gürgen
<i>Castanea sativa</i> mill.	Anadolu Kestanesi
<i>Celtis australis</i> L.	Çitlembik
<i>Cistus ciretutus</i> L.	Tüylü Laden
<i>Cistus Salviifolius</i> L.	Adaçayı, Yapraklı Laden
<i>Clematis vitalpa</i> L.	Orman Asması
<i>Cornus mas</i> L.	Kızılıçık
<i>Cornus sanguinea</i> L. Subsp. Cilicica	Yabancı Kızılıçık
<i>Corylus avellana</i> L.	Adi Fındık
<i>Cotinus coggygria</i> Scap.	Peruka Çalısı
<i>Cotoneaster orientalis</i>	Dağ muşmulası
<i>Diospyros lotus</i> L.	Trabzon Hurması
<i>Erica arborea</i> L.	Ağaç Fundası
<i>Euonymus europaeus</i> L.	Adi Papaz Külâhı
<i>Ficus carica</i> L.	İncir
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Dişbudak
<i>Laurecerasus officinalis</i>	Karayemiş
<i>Laurus nobilis</i> L.	Akdeniz Defnesi
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Adi Kurtbağrı
<i>Lotus corniculatus</i> L.	
<i>Mespilus germanica</i> L.	Adi Muşmula
<i>Morus alba</i>	Akdut

**Çizelge D.57- Giresun İli Odunsu Bitkileri
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2018)**

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Olea europea</i> L. Var. <i>Sylvestris</i> Brot.	Zeytin
<i>Paliurus spina-christi</i> Miller	Karaçalı
<i>Phillyrea latifolia</i>	Akçakesme
<i>Picea latifolia</i> (L.) Link.	Doğu Ladini
<i>Pinus sylvestris</i> L.	Sarı Çam
<i>Pistacia terebintus</i> (Bois) Engler. Subsp. <i>Palaestina</i> L.	Ak Menengiç
<i>Platanus orientalis</i> L.	Çınar
<i>Populus tremula</i> L.	Titrek Kavak
<i>Prunella laciniata</i> (L.) Nanth.	
<i>Prunella vulgaris</i> L.	
<i>Psoralea btuminosa</i> L.	
<i>Pyrcantha cocinea</i> Roemmer	Ateş Dikeni
<i>Quercus</i> sp.	Meşe
<i>Pyrus elaeagnifolia</i>	Ahlat
<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	Sarı Çiçekli Orman Gülü
<i>Rhododendron ponticum</i> L.	Mor Çiçekli Orman Gülü
<i>Rhus coriaria</i> L.	Derice Sumağı
<i>Juniperus excelsa</i> Breb.	Boylu Ardıç
<i>Scabiosa colombaria</i> L.	
<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Kuş Üvezi
<i>Sorbus subfusca</i> (Ledeb.) Boiss.	Üvez
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) crantz.	Üvez
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crontz. Var. <i>Torminalis</i>	
<i>Taxus baccata</i> L.	Adi Porsuk
<i>Tamarix</i> sp.	İlgın
<i>Tilia rubra</i> DC.	İhlamur
<i>Tilia rubra</i> DC Subsp. <i>Caucasia</i>	Kafkas İhlamuru
<i>Ulmus carpifolia</i> L.	Gürgen Yap.Karaağaç
<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Dağ Karaağacı
<i>Vaccinium arctostaphylos</i> L.	Trabzon çayı
<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Siyah Ayı Üzümü
<i>Malus sylvestris</i>	Yabani elma
<i>Rosa canina</i>	Kuşburnu
<i>Ribes orientale</i> Desu.	
<i>Rubus canescens</i>	Böğürtlen
<i>Rubus ideaus</i>	Ahududu
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Yalancı Akasya
<i>Salix alba</i> L.	Ak Söğüt
<i>Salix caprea</i> L.	Keçi Söğüdü
<i>Sambucus nigra</i> L.	Ağaç Mürver

Çizelge D.58 - Giresun İli Otsu Bitkileri (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2018)

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Anthemis anthemiformis</i>	Papatya
<i>Anthemis triumfetti</i>	Papatya
<i>Artemisia absinthium</i>	Acı pelin
<i>Aster alpinus</i>	
<i>Carduus adpressus</i>	Deve Dikeni
<i>Carpesium abrotanoides</i>	
<i>Centaurea helenioides</i>	Delibaş Dikeni
<i>Circium oseticum</i>	Çahır
<i>Circium hypoleucum</i>	Eşek kangalı
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Sıtma otu

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

<i>Galanthus rizehensis</i>	Kardelen
<i>Petasites albus</i>	Lapaza çiçeği
<i>Petasites hibritus</i>	Lapaza çiçeği
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Senecio pseudo orientalis</i>	kanarya otu
<i>Spartium junceum L.</i>	Katır Tırnağı
<i>Tanacetum sorbifolium</i>	Gümüş düğme
<i>Telekia speciosa</i>	Andız
<i>Lamium gundelsheimeri</i>	Ballıbaba
<i>Leucorum aestivum</i>	Su soğanı
<i>Lilium sp.</i>	Zambak
<i>Melissia officinalis ssp. Altissima</i>	Oğulotu
<i>Mentha pulegium</i>	Yarpuz
<i>Mentha aquatica</i>	Su nanesi
<i>Taraxacum pathenium</i>	Karahindiba
<i>Verbena officinalis</i>	Hakiki mine çiçeği
<i>Oxalis acotecella</i>	Ekşi yonca
<i>Narcissus tazetta</i>	Nergis
<i>Nepeta nuda ssp. Albiflora</i>	Pişik otu
<i>Phlomis russelina</i>	Çalpa
<i>Potamogeton</i>	Su sümbülü
<i>Salvia verticillata ssp. Verticillata</i>	Dadırac
<i>Salvia forskahlei</i>	Şalba
<i>Stachys macrantha</i>	Tüylü çay
<i>Stachys sylvatica</i>	
<i>Thymus pseudopulegioides</i>	Anzer çayı
<i>Acantholimon acerosum var. Acerosum</i>	Pişik geveni
<i>Phragmites australis</i>	Kamış
<i>Typha sp.</i>	Saz
<i>Juncus acutus</i>	Sivri hasırotu
<i>Butamus umbellatus</i>	Çiçekli hasırsazı
<i>Sparganium erectum</i>	Sığırsazı
<i>Carex sp.</i>	Ayak otu
<i>Cyperus species</i>	Venüs otları
<i>Nympha alba</i>	Nilüfer
<i>Cynodon dactylon</i>	Ayrık otu
<i>Plantago sp.</i>	Sinir otu
<i>Potentilla sp.</i>	Beşparmak otu
<i>Euphorbia sp.</i>	Sütleğen
<i>Echium sp.</i>	Engerek otu
<i>Papaver rhoeas</i>	Gelincik
<i>Thymus sipyleus ssp.</i>	Kekik
<i>Alyssum desertosum</i>	Kuduz otu
<i>Malva sylvestris</i>	Ebe gümeçi
<i>Linum musronatum</i>	Keten
<i>Astragalus aduncus</i>	Geven
<i>Medicago sativa L.ssp. Sativa</i>	Yonca
<i>Trifolium campestre</i>	Üçgül
<i>Vicia cracca L. Ssp. Tenuifolia</i>	Fiğ
<i>Epilobium angustifolium</i>	Yakı otu
<i>Turgenia latifolia</i>	Pıtrak
<i>Achillea tomentosa</i>	Civan perçemi
<i>Cichorium intybus</i>	Hindiba
<i>Glechama hedereca</i>	Yer sarmaşığı
<i>Urtica dioica</i>	Isırgan
<i>Primula elatior</i>	Çuha çiçeği

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Sedum spurium	Dam kotuğu
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
Ajuga reptans	Mayasıl otu
Pteridium aquilinum	Eğrelti
Hedera helix	Orman sarmaşığı
Chenopodium foliosum	İt üzümü
Cistus creticus	Yapraklı laden
Sambucus ebulus	Yivdin
Ziziphora capitata	Dağ reyhanı
Rumex scutatus	Ekşi kulak
Viola sieheana	Menekşe
Nasturtium officinale	Su teresi

**Çizelge D.59- Giresun İli Endemik Türleri
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2018)**

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
Lilium ciliatum P.H.	Tüylü (Kirpikli) Zambak
Papaver Lateritium	Turuncu Gelincik
Geranium ibericum CAV. Subsp. Jubatum	Turna Gagası
Centaurea appendicigera	Peygamber Çiçeği
Doronicum macrolepis Freyn	Kaplan otu
Centaurea belenioides	Boiss.
Peygamber çiçeği	Hazeren
Rhododendromcaucasium	Kafkas Orman Gülü, Beyaz Komar
Senecio trapezuntinus	Trabzon Kanarya otu
Aubrieta olympica Boiss.	
İris bistrioides (Wilson)	Süsen, Navroz
Dianthus carmelitarum Reut ex Boiss.	Karanfil
Symphytum longipetiolatum	Karakafes otu

D.2. Fauna

**Çizelge D.60 -Giresun İli Memeli Hayvanlar
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)**

FAMİLYA	MEMELİ TÜRÜ	TÜRKÇE ADI	Bern Sözleşmesi	Red Data Book
BOVIDAE	Rupicapra rupicapra	Dağ keçisi	P	Nt/E
BOVIDAE	Capra aegagrus	Yabankeçisi	P	Nt/E
CANIDAE	Vulpes vulpes	Tilki	—	Nt.
CANIDAE	Canis aureus	Çakal	—	Nt.
CANIDAE	Canis lupus	Kurt	SP	R(V)
CERVIDAE	Copreolus copreolus	Karaca	SP	R
CRICETIDAE	Citellus migratorius	Cüce avurtlak	—	Nt.
DELPHINIDAE	Delphinus delphis	Yunus	SP	E
ERINACEIDAE	Erinaceus europeus	Kirpi	—	Nt.
FELIDAE	Felis catus	Ev kedisi	—	Nt.

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

FELİDAE	Felis silvestris	Yaban kedisi	SP	E
LEPORIDAE	Lepus europeus	Tavşan	P	Nt.
MURIDAE	Mus musculus	Ev faresi	—	Nt.
FAMİLYA	MEMELİ TÜRÜ	TÜRKÇE ADI	Bern Sözleşmesi	Red Data Book
MURIDAE	Rattus rattus	Siçan	—	Nt.
MUSTELLIDAE	Muscardinus avellarinus	Findik faresi	—	Nt.
MUSTELLIDAE	Meles meles	Porsuk	P	R
MUSTELLIDAE	Mustella nivalis	Gelincik	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Lutra lutra	Su samuru	P	V
MUSTELLIDAE	Martes foina	Kaya Sansarı	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Martes martes	Ağaç sansarı	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Mustela orientalis	Kakım/As	—	Nt.
RHINOLOPHIDAE	Rhinolo phushipposideros	Küçük nalburlu yarasa	—	V
VESPERTILIONIDAE	Myotis myotis	Farekulaklı yarasa	—	V
VESPERTILIONIDAE	Pipistrellus pipistrellus	Cüce yarasa	P	V
RODENTIDAE	Scirus anomalus	Kafkas sincabı	—	R/I
SPALACIDAE	Spalax leucodon	Kör fare	—	Nt.
SPALACIDAE	Suncus etruscus	Cüce fare	—	Nt.
SUIDAE	Sus scrofa	Yaban domuzu	—	Nt.
URSIDAE	Ursus arctos	Boz ayı	SP	V
	Sciurus ulgaris	Sincap	—	—

Çizelge D.61 - Giresun İli Kuş Türleri

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	AVL	Bern Sözleşmesi	Red Data Book
COLUMBIFORMES (GÜVERCİNLER)				
COLUMBIDAE	GÜVERCİNGİLLER		—	
Columba palumbus	Tahtalı	EK-2	EK-3	A.4
Streptopelia senegalensis	Küçükkumru	EK-2	Literatür	A.2
Streptopelia turtur	Üveylik	Streptopelia turtur	EK-3	Y,G
Columba livia	Kaya Güvercini	EK-2	—	—
CICCONIIFORMES (LEYLEKSİLER)				
CICCONIIDAE	LEYLEKGİLLER			
Ciconia ciconia	Leylek	EK-2	EK-2	A.3
Ciconia nigra	Kara Leylek			A.2
FALCONIFORMES (YIRTICIKUŞLAR)				
VULTURIDAE	AKBABALAR	EK-2	EK-3	
Aegypius monachus	Kara akbaba			A.2
Gypaetus barbatus	Sakallı Akbaba			A.3
Gyps fulvus	Kızıl Akbaba			
FALCONIDAE	DOĞANGİLLER	EK-2	EK-2	
Falco naumanni	Küçük Kerkenez	EK-2	EK-2	A.3
Falco subbuteo	Delicedoğan			A.3
Falco peregrinus	Gezgin Doğan	EK-2	EK-2	A.2
Falco tinnunculus	Kerkenez			A.4
ACCİPIRIDAE	ATMACAGİLLER	EK-2	EK-2	
Accipiter nisus	Doğu atmacası			A.4
Aquila nipalensis	Step Kartalı			A.1, 2
Aquila pomarina	Küçük Orman Kartalı			
Aquila clanga	Büyük Orman Kartalı			
Apuila chrysaetos	Kaya Kartalı	EK-2	EK-2	
Butea butea	Şahin	EK-2	EK-3	A.3
GALLIFORMES (TAVUKLAR)				
PHASIANIDAE	TAVUKSULAR	EK-1	EK-3	A.2
Alectoris chucar	Kınalıkeklik	EK-1	EK-3	A.3
Perdix perdix	Çil keklik	EK-1	EK-3	A.4
Coturnix coturnix	Bıldırcın			A.1, 2
Phasianus colchicus	Sülün			

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Tetrao tetrix	Orman Horozu			
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	AVL	Bern Sözleşmesi	Red Data Book
CUCULIFORMES (GUGUKKUŞLARI)				
CUCULIDAE	GUGUKKUŞUGİLLER			
Cuculus canorus	Guguk	EK-2	EK-3	—
STRIGIFORMES (GECE YIRTICILARI)				
STRIGIDAE	BAYKUŞGİLLER			
Otus scops	Cüce Baykuş	EK-2	EK-2	A.3
Athena noctua	Kukumav kuşu	EK-2	EK-2	A.3
Strix aluco	Alaca Baykuş			A.1,2
Asio otus	Orman Baykuşu			A.2
CORACIIFORMES (KUZGUN KUŞLARI)				
UPUPIDAE	ÇAVUŞKUŞUGİLLER			
Upupa epops	İbibik (çavuşkuşu)	EK-2	EK-2	A.2
MEROPIDAE (ARIKUŞUGİLLER)				
Merops apiaster	Arikuşu	EK-2	EK-2	A.4
PICIFORMES (AĞAÇKAKANLAR)				
PICIDAE	AĞAÇKAKANLAR			
Dendrocopus minor	Küçük ağaçkakan	EK-2	EK-2	A.4
Dendrocopus leucotos	Aksırtlı ağaçkakan	EK-2	EK-2	A.2
CHARADRIIFORMES (YAĞMURKUŞLARI)				
LARIDAE	MARTIGİLLER			
Larus argentatus	Gümüşi martı			
Larus ridibundus	Karabaş martı		EK-3	B3
Egretta garzetta	Küçük Akbalıkçıl			
Ardea purpurea	Büyük Akbalıkçıl			
SCLOPACIDAE	ÇULLUKGİLLER			
Scolopax rusticola	Çulluk			A.3
PASSERRIFORMES (ÖTÜCÜ KUŞLAR)				
ALAUDIDAE	TARLAKUŞUGİLLER			
Alauda arvensis	Tarlakuşu (Toygar)	EK-2	EK-3	—
Eremophila alpestris	Kulaklı toygar	EK-2	EK-3	A.3
Calandrella rufescens	Çorak toygarı	EK-2	EK-2	A.3
CINCLIDAE	SU KARATAVUKLARI			
Cinclus cinclus	Su karatavuğu			A.3
PRUNELLIDAE	BOZBOĞANGİLLER			
Prunella collaris	Alp serçesi			
Prunella modularis	Bozboğan			
HIRUNDINIDAE	KIRLANGIÇGİLLER			
Delichon urbica	Ev Kırlangıcı	EK-2	EK-2	A.4
MOTACILLIDAE	KUYRUK SALLAYANGİLLER			
Motacilla alba	Ak Kuyruksallayan	EK-2	EK-2	A.4
Anthus spinoletta	İncirkuşu	EK-2	EK-2	A.4
TROGLOTYDAE	ÇİT KUŞLARI			
Troglodytes troglodytes	Çitkuşu	EK-2	EK-2	A.3
TURDIDAE	ARDIŞKUŞUGİLLER			
Erithacus rubecula	Kızılgardan (Kuyrukkakan)	EK-2	EK-2	
Luscinia megarhynchos	Bülbül	EK-2	EK-2	A.3
Cercotrichas gallactotes	Çalı Bülbülü	EK-2	EK-2	
Turdus philomelos	Öter Ardiç	EK-2	EK-3	
Turdus viscivorus	Ökseotuardıçkuşu	EK-2	EK-3	
Turdus merula	Karatavuk	EK-2	EK-3	
SYLVIIDAE	ÖTLEĞENGİLLER			
Hippolais caligata	Küçük Mukalliti	EK-2	EK-2	
Regulus regulus	Çalikuşu	EK-2	EK-2	
Phylloscopus bonelli	Dağ Söğütbülbülü			
Cettia cetti	Seti bülbülü			A.4
Regulus ignicapillus	Sürmeli altıntavukçuk			
SITTIDAE	SIVACIKUŞUGİLLER			
Sitta europaea	Sıvacıkuşu	EK-2	EK-2	
Sitta neumayer	Kaya sıvacısı			
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	AVL	Bern	Red Data

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

			Sözleşmesi	Book
REMIZIDAE	ÇULHAKUŞLARI			
<i>Remiz pendulinus</i>	Çulhakuşu	EK-2		A.2
CORVIDAE	KARGAGİLLER			
<i>Garrulus glandarius</i>	Alakarga	EK-3		
<i>Corvus frugilegus</i>	Ekin Kargası	EK-3		
<i>Corvus corax</i>	Karakarga	EK-3	EK-2	
<i>Pica pica</i>	Saksağan	EK-3		
STURNIDAE	SİĞİRCIKGİLLER			
<i>Sturnus vulgaris</i>	Siğircik	EK-2		
PASSERIDAE	SERÇEGİLLER			
<i>Passer domesticus</i>	Evserçesi	EK-2		
FRINGILLIDAE	İSPİNOZGİLLER			
<i>Fringilla coeleps</i>	İspinoz	EK-2	EK-3	
<i>Carduelis carduelis</i>	Sakakuşu	EK-2	EK-2	A.4
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Şakrakkuşu	EK-2	EK-3	A.3
<i>Carduelis spinus</i>	Karabaşlı İskete	EK-2	EK-2	A.4
GRUIFORMES (TURNAMSILAR)				
RALLIDAE	YELVEGİLLER			
<i>Crex crex</i>	Bıldırcın klavuzu			A.4
<i>Flucia atra</i>	Sakarmeke	EK-1	EK-3	
<i>Rallus aquaticus</i>	Su tavuğu			A.4
OTIDIDAE	TOYKUŞUGİLLER			
<i>Otis tarda</i>	Büyük toy kuşu			A.1,2
EMBERIZIDAE	KİRAZKUŞUGİLLER			
<i>Emberiza calandra</i>	Tarla kiraz kuşu			
<i>Emberiza hortulana</i>	Kiraz kuşu			A.3
PRODICIPEDIFORMES (LOPLU DALGIÇLAR)				
PODICIPEDIDAE	LOPLU DALGIÇLAR			
<i>Podiceps cristatus</i>	Tepeli batağan			A.2

Çizelge D.62 - Giresun İli Sürüngenleri

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

REPTILES / SÜRÜNGENLER					
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUC N	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
SAURIA					
GEKKONIDAE	GEKOGİLLER				
<i>Hemidactylus turcicus</i>	Genişparmaklı keler	—	EK-3	G, L	nt
ANGUIDAE					
<i>Ophisaurus apodus</i>	Oluklu kertenkele	—	EK-2	L	nt
LACERTIDAE	ÖZKERTENKELEGİLLER				
<i>Lacerta mixta</i>	Kertenkele	—	EK-3	L	nt
<i>Lacerta rudis</i>	Kertenkele	—	EK-3	L	nt
<i>Lacerta viridis</i>	Yeşil kertenkele	—	EK-2	G	nt
OPHIDIA (YILANLAR)					
COLUBRIDAE					
<i>Elaphe situla</i>	Ev yılanı	DD	EK-3	A	nt
<i>Natrix tasellata</i>	Su yılanı	—	EK-2	L	nt
<i>Eirenis modestus</i>	Uysal yılan	—	EK-3	A	nt
TYPHLOPIDAE					
<i>Typlops vermicularis</i>	Kör yılan	—	EK-3	A	nt

Karadeniz balık popülasyonu 108 balık türü içerir. Bunların 57 türü Akdeniz'den göç eder ve 22 türü de tatlı su kökenlidir. Karadeniz'de görülen balık türlerinin çoğu Giresun sahilinde de görülür.

Çizelge D.63 - Giresun İli İki Yaşamlılar

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

AMPHIBIANS / İKİYASAMLILAR

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
CAUDATA (KUYRUKLULAR)					
SALAMANDRIDAE SEMENDERGİLLER					
Mertensiella caucasica	Kafkas semenderi	VU/B1+2ce	EK-3	L,H	nt
Triturus vittatus	Şeritli semender	—	EK-3	L,H	nt
ANURA (KUYRUKSUZ KURBAĞALAR)					
HYLIDAE AĞAÇ KURBAĞASIGİLLER					
Hyla arborea	Ağaç kurbağası	LR: nt	EK-2	G	nt
BUFONIDAE					
Bufo viridis	Kara kurbağası				
RANIDAE SU KURBAĞASIGİLLER					
Rana ridibunda	Ova kurbağası	—	EK-3	G	nt
Rana dalmatina*	Çevik kurbağa	—	EK-2	H	nt

(*) 20.02.1984 tarih ve 18318 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Avrupa’nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi ‘nin kabulüne dair Bakanlar Kurulu kararının ihtirazi kayıt listesindedir.

Çizelge D.64 - Giresun İli Böcekler

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
BÖCEKLER					
Coccinella septempunctata	Uğur Böceği	—	—	G	nt
Srillus comestris	Cırcır Böceği	—	—	G	nt
Lampyrus noctulica	Ateş Böceği	—	—	G	nt
Apatura metis	Kelebek	—	EK-2	G	nt
YUMUŞAKÇALAR					
Helix aspersa	Esmer Salyangoz	—	—	G	nt
Limacidae	Sümüklü Böcek	—	—	G	nt
Lumbriscus terrestris	Yağmur Solucanı	—	—	G	nt
EKLEMBACAKLILAR					
Arachnidae	Örümcek	—	—	G	nt

Çizelge D.65 - Giresun İli Balıklar

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

TUZLU SU BALIKLARI			
LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
Mullus barbatus	Barbunya	Mullus barbatus	Barbunya
Solea nasuta	Dil Balığı	Solea nasuta	Dil Balığı
Scorpaena porcus	Iskorpit	Scorpaena porcus	Iskorpit
Spicara smaris	İzmarit	Spicara smaris	İzmarit
Scorpthalmus maxima m.	Kalkan	Scorpthalmus maxima m.	Kalkan
Squalus acanthias	Köpek Balığı	Squalus acanthias	Köpek Balığı
Uranoscopus scaber	Kurbağa Balığı	Uranoscopus scaber	Kurbağa Balığı
Gados marlangus euxinus	Mezgit	Gados marlangus euxinus	Mezgit
Pleuronectes f. luscus	Pisi Balığı	Pleuronectes f. luscus	Pisi Balığı
Trachinus draco	Trakunya	Trachinus draco	Trakunya
Alosa caspia	Tirsi Balığı	Alosa caspia	Tirsi Balığı
Belone belone	Zargana	Belone belone	Zargana
Engraulis encrasicolus	Hamsi	Morone labrax	Levrek
Trachurus trachurus	İstavrit	Pomatomus saltator	Lüfer
TATLI SU BALIKLARI			
Salmo trutta	Alabalık	Capoeta tinca	Karabalık
Alburnoides bipunctatus	Noktalı İnci Balığı	Leiciscus cephalus	Tatlı Su Kefali
Barbus plebejus	Bıyıklı Balık	Chacalburnus chalcoides	Tatlı Su Kolyoz

Sokak hayvanların korunması konusunda yayımlanan genelgeler ışığında Giresun ve Bulancak Belediyelerince geçici hayvan barınağı yapılmış olup, barınakta aşılama, kısırlaştırma, işaretleme ve sahiplendirme işlemleri yapılmaktadır. 5199 sayılı Hayvanları

Koruma Kanununun 22. Maddesi gereği 2013 yılında Giresun Belediyesine ait Hayvanat Bahçesi açılmıştır.

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

D.3.1. Ormanlar

Orman teşkilatınca gerçekleştirilen orman envanter ve amenajman planlarına göre Giresun da ormanlar 258.140 ha alan ile ilimizin % 36'sı ormandır. Bu Ormanların % 68'i Ha.'ı normal (verimli) , % 32 boşluklu kapalıdır. Ormanlarımızın hektardaki serveti 35.022.947 m³ artımı 1,053.631 m³ tür. Amenajman planlarına göre yapılacak üretim verimli sahalarda yapılmaktadır. Verimsiz sahalara ise imar edilmeye ve korumaya muhtaç sahalardır. Toplam orman varlıklarında 2009-2018 yılları arasında 19.165 ha artış olmuştur.

Giresun İli'nde ormanlar; saf ladin, sarıçam ve kayın meşçereleri, ladin- göknar-kayın ve kayın kızılağaç, karışık meşçereleri ile meşe baltalıklarından oluşmaktadır. Bu meşçereler içinde, münferit olarak az sayıda dağılışı gösteren kestane, akçaağaç, gürgen, dişbudak, kavak, ıhlamur, çınar gibi diğer ağaç türleri de mevcuttur. Ormanların ana temasını teşkil eden meşçerelerde üst tabakayı ise ağaç toplulukları ve alt tabakayı ise ağaççık, odunsu ve otsu bitkiler oluşturmaktadır. Giresun İli dahilindeki mevcut ormanların üst tabakasını oluşturan ağaç türleri doğu ladini, sarıçam, göknar, kayın, kızılağaç, kestane, gürgen, akçaağaç, dişbudak, ıhlamur, meşe, titrek kavak, karakavak ve çınar ağaçlarından oluşmaktadır.

Giresun ili dahilindeki mevcut ormanların alt tabakasını oluşturan ağaççık, odunsu ve otsu bitkiler ise adi porsuk, bodur ardıç, yabani fındık, mor çiçekli orman gülü, sarı çiçekli orman gülü, ayı üzümü, karayemiş, üvez, mürver, çobanpüskülü, ahududu, eğrelti ve böğürtlendir. Ayrıca İlimizde Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek amacıyla 11 bal ormanı ile 1 Şehir Ormanı ve 15 Mesire Yeri kurulmuştur.

D.3.2. Milli Parklar

İlimizde Milli Park bulunmamaktadır

D.4. Çayır ve Mera

İlimizdeki çayır ve mera alanları 150.000 hektardır. (% 22). Bölgedeki çayır ve meralar otlatma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yonca (*Medicago sativa*), Macar fiği (*Vicia pannnonica*), koruga, hayvan pancarı gibi bitkiler çayırların bitki örtüsünü oluşturmaktadır.

Meralarda ıslah çalışması bu alanların kadastro olmadığı için yoktur. Meralarda, Mera Kanunu kapsamında yapılması gereken kadastro çalışması devam etmektedir. Bu alanların hukuki durumları çözülmediğinden çalışmaların yapılabilmesi için sorunların giderilmesi gerekmektedir. Buda konu ile ilgili çalışmaları yavaşlatmaktadır.

D.5. Sulak Alanlar

Uluslararası öneme haiz Sulak Alanlar Sözleşmesi (RAMSAR) göre sulak alanlar; çekilmiş halde derinliği 6 m'yi geçmeyen (deniz sularının bulunduğu yerler dâhil) çok veya az tuzlu, tatlı su, durgun veya akan, daimi veya geçici, tabii veya suni su çukurları, sulu veya turbalı alanlar, çayırlar, bataklıklar olarak tanımlanmış olup ilimizde tescilli ulusal, Ramsar, yerel sulak alan mevcut olmamakla beraber ilimizde birçok çay, dere, suni ve doğal gölet ile Kılıçkaya Barajı bulunmaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Giresun ilimizde tescilli olarak 8 adet doğal sit alanı, 3 adet Tabiat Varlığı ve 29 adet anıt ağaç bulunmaktadır. İl sınırları içerisinde 4 adet tabiat parkımız bulunmakta olup, 2 adet Tabiat Parkımızda teklif aşamasındadır. Ayrıca ilimizde Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek amacıyla 8 bal ormanı ile 1 Şehir Ormanı ve 15 Mesire Yeri kurulmuştur.

Çizelge D.66 - İlimiz 2018 Yılı Giresun İli Tabiat Varlıkları Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

DOĞAL SİT ALANLARI	Giresun Adası (II. Derece doğal ve arkeolojik sit alanı)
	Giresun Kalesi (I. Derece doğal ve arkeolojik sit alanı)
	Giresun, Yağlıdere İlçesi Gölyanı Obası (III. derece doğal sit alanı)
	Giresun, Espiye İlçesi Andoz Kalesi (I. Derece doğal ve arkeolojik sit alanı)
	Giresun, Görele İlçesi Karaburun Mevkii Kıyı Kesimleri (III. Derece doğal sit alanı)
	Giresun, Eynesil İlçesi Kıyı Kesimleri (Doğal sit alanı)
	Giresun, Keşap İlçesi Şahinkayası (I. Derece Doğal Sit Alanı)
	*Giresun, Tirebolu İlçesi Kıyı Kesimleri Civil, Özlü, Yalıköy ve Kiliseburnu III. Derece doğal sit alanı, Kilise Burnu'nun batısında yer alan ve Espiye kıyılarına kadar uzanan alan (Yılğın) II. Derece doğal sit alanı. *Giresun, Tirebolu Yeniköy Mahallesi – Gelibolu - Kaynarca Mevkiinde yer alan Tirebolu Plajından Kilise Burnuna kadar I. Derece doğal sit alanıdır.
TABİAT VARLIKLARI	Bulancak İlçesi Gelinkayası
	Alucra İlçesi Tepesidelik Obruğu
	Keşap İlçesi Traverten
ANIT AĞAÇLAR	11 Merkez Cumhuriyet İlkokulu Mevkii / ILHAMUR AĞAÇLARI
	3 Merkez Millet Bahçesi / AT KESTANESİ AĞAÇLARI
	1 Merkez Millet Bahçesi / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Merkez Seyyid Vakkas Türbesi / SERVİ AĞAÇI
	1 Bulancak İlçesi G40B06B1C Pafta 841 parsel Konakyanı mevkii / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Çanakçı İlçesi 137 ada 8 parsel Gönendereli Mah. / Meşe Ağacı
	1 Dereli İlçesi Gıdımış Mah. Tepeköy Mevkii 109 Ada 107 Parsel / ILHAMUR AĞAÇI
	1 Eynesil İlçesi 131 ada 7 parsel Gümüşçay Mah. / SERVİ AĞAÇI
	1 Eynesil İlçesi Altınlı Mah. Altınlı Camii 259 Ada 2 Parsel / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Eynesil İlçesi Merkez Camii 144 Ada 1 Parsel / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Eynesil İlçesi Aralık köyü / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Eynesil İlçesi İshaklı köyü / DOĞU ÇINARI AĞAÇI
	1 Görele İlçesi Eseli mevkii 130 ada 18 parsel İsmailbey köyü / PORSUK AĞAÇI
	2 Tirebolu İlçesi 182 ada 5 parsel Hükümetdüzü Mevkii / ERGUVAN AĞAÇI
	1 Şebinkarahisar İlçesi Yıltarıç Köyü / CEVİZ AĞAÇI
	1 Şebinkarahisar İlçesi H40A3 Arslanşah köyü Taş mahallesi / (MENENGİÇ) AĞAÇI
	TABİAT PARKLARI
2 Dereli İlçesi Alancık Köyü / KUZULAN TABİAT PARKI	
3 Merkez İnşidibi Köyü / AĞAÇBAŞI TABİAT PARKI	
4 Dereli İlçesi / KOÇKAYASI TABİAT PARKI	

Yedideğirmenler Tabiat Parkı 103 hektar büyüklüğünde olup saha Giresun İline 62 km. Espiye İlçesine 28 km mesafededir. Tabiat Parkı Yeniköy, Akkaya ve Avluca köylerinin birleştiği noktada bulunmakta olup mevcut yedi değirmenin altısı kullanılmaktadır. Haziran sonuna kadar değirmenlerde ve çağlayanlarda su miktarı oldukça yüksektir. Bu durum alanın peyzaj değerini yükseltmektedir. Tabiat parkı çevre köy ve ilçelerden günübirlik olarak ziyaret almaktadır. Yedideğirmenler Tabiat Parkında bulunan mağara sarkıt, dikit ve benzeri oluşumları ile süslü bir mağara olup, girişi dar ve suyolu özelliğinden dolayı yalnız Ağustos ayından sonra profesyonel kişiler tarafından gezilebilecek özelliği bulunmaktadır.

Tabiat Parkında 5 adet şelale, 7 adet değirmen, 2 adet mağara, 1 adet kale kalıntısı, 1 adet oluşumu tamamlanmış 30 adet oluşumu devam eden obruk bulunmaktadır.

Mağara Girişi ve Yeraltı Suyu Çıkışı

Tabiat parkının güneyinden Karadona deresi geçmektedir. Tabiat parkının kuzeyindeki Çayderesinin askıda kalması sonucu oluşan Yedideğirmenler Mağarası ve mağara içerisinde bulunan yeraltı suyu, tabiat parkından çıkmakta, oluşan dere Patlaksu deresi olarak anılmakta, bu dere 7 adet küçük şelale oluşturmakta, 7 adet değirmeni döndürerek Karadona deresi ile birleşmektedir.

Tabiat Parkı sınırları içinde ve sınırında bulunan değirmenler köy kuruluşlarından itibaren Avluca, Akkaya ve Yeniköy köylüleri tarafından kullanılmaktadır. Değirmenler zaman zaman tamir edilmiş olup değirmenlerin altısı halen kullanılmaktadır.

Değirmenler ve Değirmen Taş

Patlaksu deresi boyunca 9 adet Şelale bulunmaktadır. Tabiat Parkı sınırları Grup yolunun Yeniköy, Akkaya sapağında beton köprünün 20 m. Kuzeyinde ayakları kalmış tamamen yıkılmış tarihi kemer köprü bulunmaktadır. Ayrıca 2. ve 3. değirmenlere ulaşan patika yol üzerinde 2 adet kemer köprü bulunmaktadır.

Şelaleler ve Kemer Köprüler

Doğu-Batı yönünde gelişen Yedideğirmenli Mağarası toplam uzunluğu 207 metredir. Son noktası (suların geldiği sulu sifonun olduğu yer), girişe göre +16 metre yüksekte yer alır. Genişliği 1-8 metre, yüksekliği ise 0,5-10 metreler arasında değişen mağaranın içinde sürekli akışı olan bir yeraltı deresi mevcuttur. Derinliği yer yer yer 2 metreyi bulan bu dere, bazen çakıl ve anakaya içine dalarak, mağara battı-çıkı özelliğini almaktadır. Akmataş, küçük traverten havuzları, sarkıt dikit ve özellikle makarna sarkıtların

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

yoğunlaştığı mağarada, yüksekliği 1,5-2 metreyi bulan anakayı sekileri yer alır. Bu sekiler üzerinde blok ve molozlar ile örtü damlataşlar bulunur. Çok önemli gelişim özelliği gösteren şekil ve yapıları olan Yedideğirmenli mağarasının enine kesitleri, çoğunluğu anahtar deliği görünümlü profile sahiptir. Bu özelliği, mağaranın Çay deresinden öncede buralarda var olduğu ve mağaradan çıkan suların, bir yerköprü gibi Karadona deresinin gömülmeden önceki vadisinde traverten depoları çökelttiğini gösterir. Karadona deresinin çökelttiği travertenler, bu yer köprüünün kalıntılarıdır.

Yedideğirmenler Tabiat Parkının kuzey sınırında Kuşkayası-Topkayabaşı tepe arasında devam eden sırt boyunca çökme ile oluşan obruk, çökmüş alanlar bulunmaktadır. Ayrıca bu sırttan yaklaşık 700 m. mesafede Çayderesinin askıya düştüğü, battığı ve kuru dereye dönüşmeye başladığı yer de bulunmaktadır.

Fotoğraf D. 2- Mağara Girişi ve Yeraltı Suyu Çıkışı,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Fotoğraf D. 3 - Değirmenler ve Değirmen Taşı,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

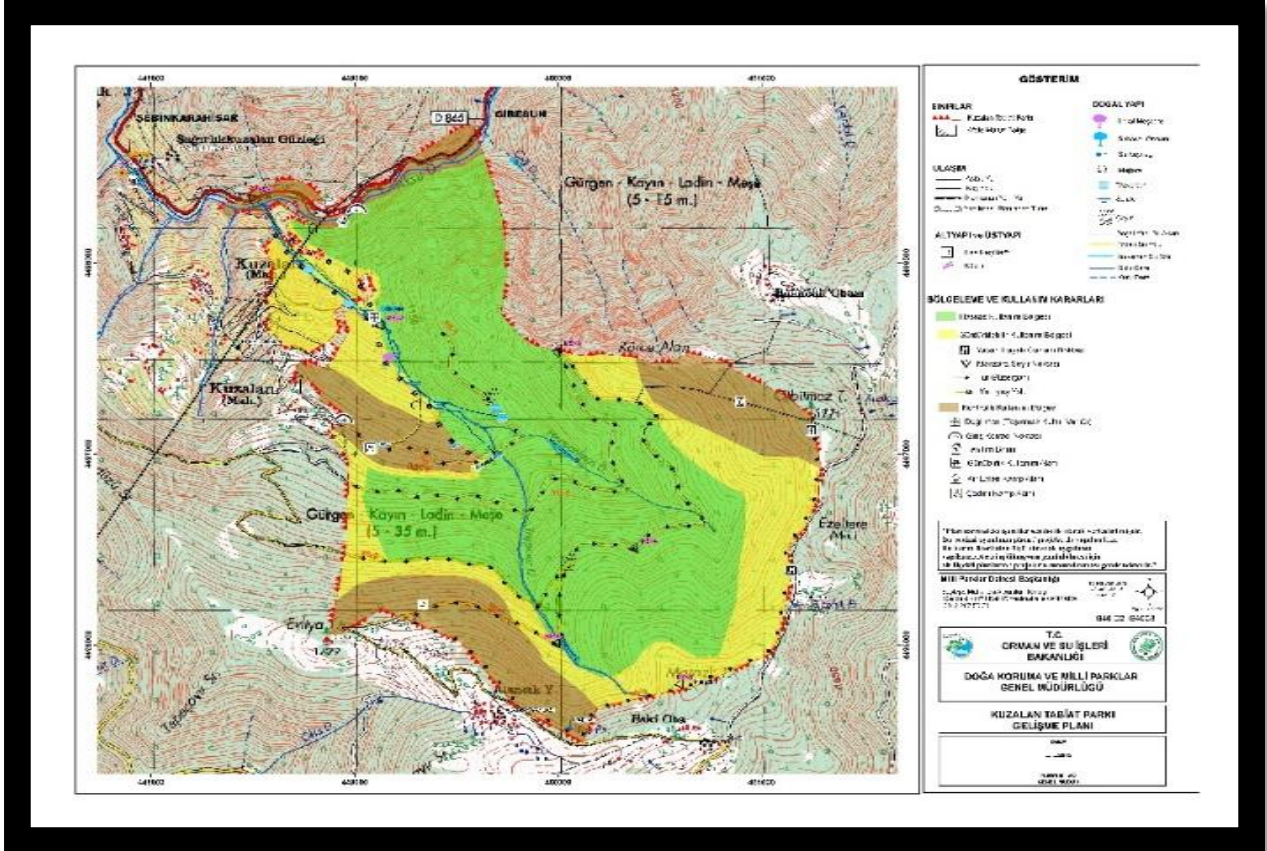

Fotoğraf D. 4 - Şelaleler ve Kemer Köprüler,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

2.KUZALAN TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Foto safari, Botanik Tur, Bisiklet turu, Sportif Olta Balıkçılığı, Konaklama ve Kamp-Karavan, Yayla Turu, Mineral Su Gezisi, Gastronomi, Atlı, Atv, v.b. tabiat yürüyüşü, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Harita D.3 - Kuzalan Tabiat Parkı Gelişim Planı,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Kuzalan Tabiat Parkı 482 hektar büyüklüğünde olup, saha Giresun-Şebinkarahisar-Sivas karayolu bitişiğinde, Giresun İline 45 km., Dereli İlçesine 13 km mesafededir.

Tabiat Parkı; Alancık köyü, Kuzalan mahallesinde bulunmaktadır. Kuzalan şelalesi Taşpınar deresi üzerinde olup yaklaşık 20 m. den Aksu çayına akmaktadır. Kış aylarında ve özellikle mayıs ayına kadar bol su akması ile eşsiz bir görüntü oluşmaktadır. Şelale, Kaya, Mağara, Su ve Orman Ekosistem özellikleri ile kendi içinde Biyoçeşitliliği barındırmaktadır.

Taşpınar deresinin döküldüğü yerden yaklaşık 1000 m. mesafede halk arasında beyaz taş dedikleri traverten oluşumu vardır. Beyaz taşın olduğu bölgede çıkan kalkerli sular yaklaşık 800 m boyunca vadi oluşturmuş, vadi boyunca beyaz kalker aynı Pamukkale'deki gibi oluşumlar yapmıştır. Taşpınar deresi ve Harmanların deresiyle birleşen bu sular hat boyunca 5 adet Şelale, 1 adet de mağara bulunmaktadır. Bu mağaranın içerisinde sarkıt ve dikit oluşumları bulunmaktadır. Mağaranın kuzeyinde bulunan değirmenin olduğu alanda eşsiz görünümde bir şelale bulunmaktadır. Kalkerli Suların gözelerinin bulunduğu mevkide anıt ağaç özelliği gösteren Kayın, Göknar ve Ladin ağaçları bulunmaktadır.

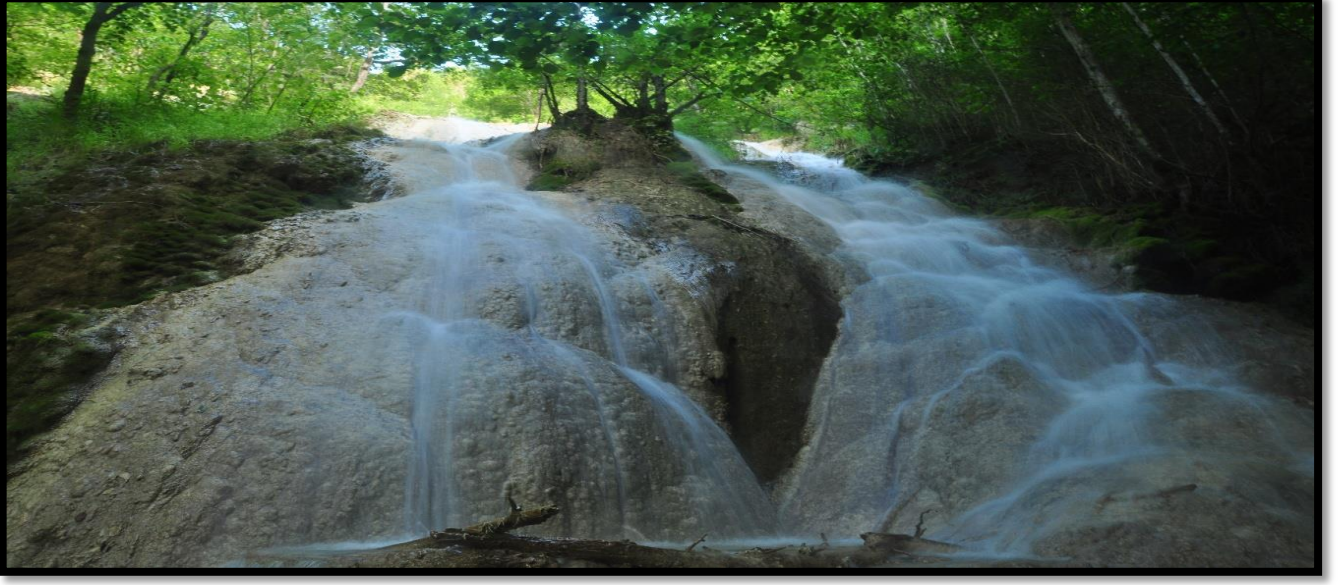
Fotoğraf D. 5 - Kuzulan Tabiat Parkı Genel Görünüm,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Kalkerli ve Kükürtlü Su Kaynakları

Kalkerli Suların gözelerine 100 m. mesafede, bir maden suyu bulunmaktadır. Bu maden suyu da traverten oluşturmuş, bu travertenler siyah görümlü olup, traverten hattı diğer suyun traverten hattı ile 200 m. kuzeyde dere içinde birleşmektedir. Beyaz taşın suyunun aktığı vadide, gözelerin 100 m. aşağısında 3 adet kükürtlü su gözesi de bulunmaktadır. Beyaz taşın suyunun gözesinin doğusunda da benzer ayrı bir kalker hattı bulunmakta, bu hat da diğer traverten hattı ile birleşmektedir. Alanda ayrıca saf Şimşir Meşcereleri, 30 cm. çapında 10 m. boyunda yabani fındık ağaçları görülmektedir.

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Tabiat parkı çevre il, ilçe ve köylerden günübürlük olarak ziyaret almaktadır. Halkın beyaz taş olarak adlandırdığı travertenler çok az kişi tarafından bilinmekte olup travertenler fazla ziyaretçi almamaktadır. Köylerde yaşayan insanlar fındık tarımı ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Bölgede ayrıca çok az da olsa mısır tarımı da yapılmaktadır. şelaleleri, Su, Kaya-Mağara, Orman ekosistem özellikleri sebebiyle yüksek rekreasyonel potansiyeli mevcuttur.

Fotoğraf D. 6- Taşınar Deresi Travertenler ve şelaler,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun şube Md.,2019)

Fotoğraf D. 7- Kalkerli ve Kükürtlü Su Kaynakları,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun şube Md.,2019)

Fotoğraf D. 8- Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Ağaçbaşı Tabiat Parkından, Giresun İli, çevre ilçe, belde ve köylerde yaşayan insanlar özellikle yaz sezonunda günübirlik olarak rekreasyon amaçlı faydalanmaktadır. Tabiat Parkının bitişiğindeki Ağaçbaşı Yaylası yaz aylarında ikinci konut olarak kullanılmakta ve burada yaşayan insanlar hayvancılıkla (küçükbaş) uğraşmaktadır.

Alanda, kültürel faaliyet olarak her yıl İnişdibi Belediye Başkanlığı tarafından "Ağaçbaşı Yayla Şenlikleri" yapılmaktadır.

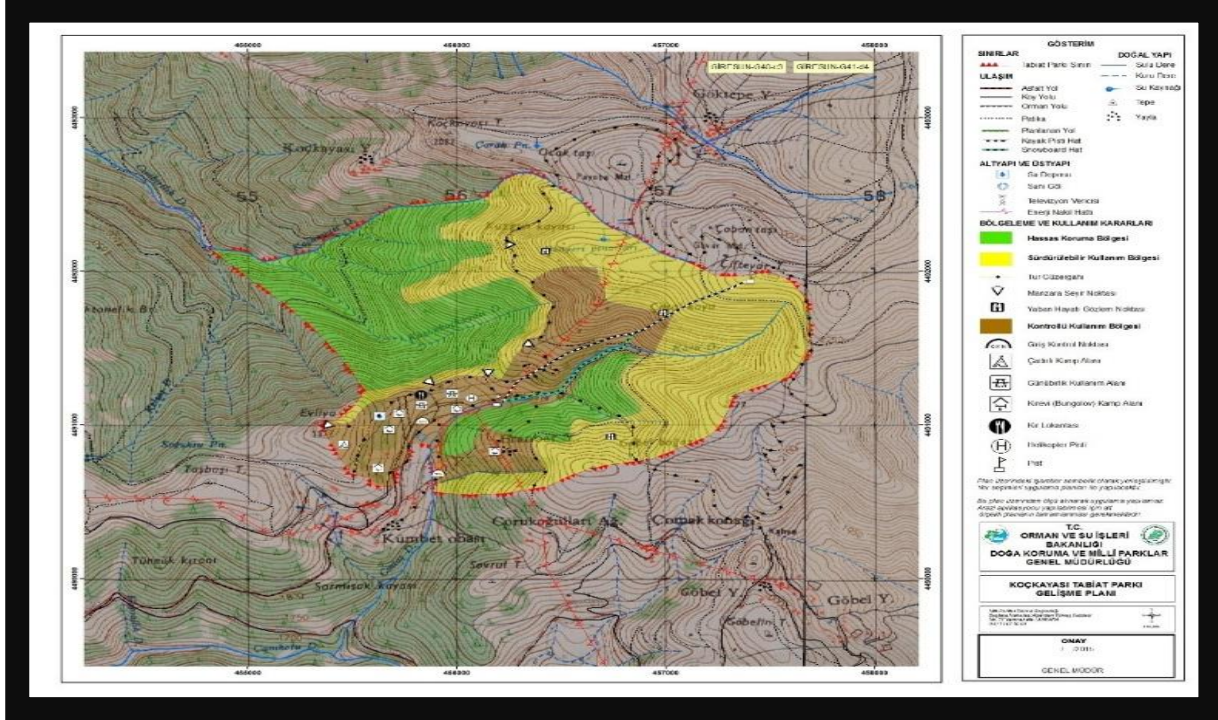

Fotoğraf D. 9 - Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

4.KOÇKAYASI TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Konaklama ve Kamp Karavan, Foto safari, Bisiklet turu, Yayla Turu, Kayak, Gastronomi, Atlı, ATV ve benzeri tabiat yürüyüşleri, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Harita D.5 - Koçkayası Tabiat Parkı Gelişim Planı,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Koçkayası Tabiat Parkı 354,00 hektar büyüklüğündedir. Saha, Giresun Kümbet yaylasına 5 km. mesafede Koçkayası obası mevkiinde, Gök tepe'de bulunan obalara giden yolun kenarında ,Giresun İline 65 km., Dereli İlçesine 30 km. mesafede olup, sahaya ulaşım 65 km. asfalt yolla sağlanmaktadır.

Koçkayası Tabiat Parkı; Dereli ilçesinin güneyinde, Kümbet yaylasının yakınında Kaya, Yayla, Su ve Orman Ekosistem özellikleri ile kendi içinde Biyoçeşitliliği barındırmaktadır.

Koçkayası Tabiat Parkı ismini kuzeybatı sınırında bulunan Koçkayası tepeden ve bu tepeden başlayarak Cımbırtlık deresine akan Koçkayası, Küçükkoçkayası derelerinden ve yine Koçkayası tepenin eteğine kurulmuş Koçkayası yaylasından almaktadır. Koçkayası tepe, doğusunda kalan Kuzgun ve Çatalkaya tepeye kadar olan hat kaya ekosistemi olup eşsiz görünümündedir.

Fotoğraf D. 10 - Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Bu hattın hemen yanında bulunan Göktepe yaylası, Çoban taşı, Göbel boğazı hattı Yayla Ekosistemi olup yaylacılığın tüm güzelliklerini görmek mümkündür. Bu alanda obuzlar ve sular ayrı bir peyzaj güzelliği sağlamaktadır. Bu hattan Kümbet ve diğer yaylalar izlenmektedir.

Tabiat Parkının ortasından menderes şeklinde Kara dere geçmekte ayrı güzellik sağlamaktadır. Bu derenin orta mevkiinde, çoğu kaybolmuş Karadere Mezarlığı bulunmaktadır. Bu derenin batısında Ladin ve Gökmar ağaçlarından oluşan orman ekosistemi bulunmakta olup içinde patika yollar geçmekte, ormanda gezinti yapılabilmektedir. Güneyde bulunan Kümbet obası ile Tabiat Parkı içiçe olup Tabiat Parkına obadan geçerek ulaşılmakta, yaylacılık birebir gözlenmektedir.

Güneyde bulunan Evliya tepeden Tabiat Parkı ve kuzeye bakan tüm yaylalar ve ormanlar izlenebilmektedir. Bu tepeden gelen patika yolu kuzey yönde takip eden sırt boyunca Çımbırtlık mevki ve köyler gözlenebilmektedir. Bu tepede evliya mezarı olduğu da rivayet edilmektedir. Koçkayası tepeden başlayan Koçkayası, Küçükkoçkayası ve Çımbırtlık deresi etrafı tamamen orman olup, eğimin en fazla olduğu bölgedir. Bu bölge, Evliya tepeden gelen sırt boyunca devam eden patika yoldan gözlenmekte, muazzam orman peyzajı izlenebilmektedir.

Fotoğraf D. 11 - Koçkayaş Tabiat Parkı

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Fotoğraf D. 12 - Koçkayaş Tabiat Parkı

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Tabiat parkları, Türkiye'nin tüm illerinden, yurtdışından, komşu ilçe ve köylerden günübirlik ve konaklama olarak ziyaret almaktadır. Yazın Tabiat Parkını 4000'in üzerinde kişi konaklamaya yönelik ziyaret etmekte, 1000-2000 arası kişi ise günübirlik olarak ziyaret etmektedir. Kışın 1000 civarında kişi ziyaret etmektedir.

Avlaklar:

Lapa-Çaldağ Örnek Avlağı

30.06.2005 Tarihinde 4.338 ha alanda yaban domuzu örnek avlağı olarak tescil edilmiş olup Giresun Merkez 40 km uzaklıktadır. Örnek avlağın Avlanma Planı mevcut olup İdare tarafından işletilmektedir.

Fotoğraf D. 13 - Çaldağ- Lapa Örnek Avlağı,
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2019)

Çizelge D.67 - Giresun İli Avlaklar (20 Adet Devlet-Genel Avlağı ve 1 Adet Örnek Avlak)

(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müd. Giresun Şube Müd.,2019)

AVLAKLAR	İLÇE	ALAN (ha)	Tescil Tarihi
Ambardağı Devlet Avlağı	Bulancak	19.364	2011
Bicik Devlet Avlağı	Bulancak	11.554	2011
Paşakonağı Devlet Avlağı	Bulancak	11.459	2011
Bulancak Devlet Avlağı	Bulancak	13.978	2012
Kulakkaya-Kemerköprü Devlet Avlağı	Bulancak, Dereli	28.319	2013
Kemerköprü Genel Avlağı	Merkez, Bulancak	5.906	2013
Karadoğa Tohumluk Devlet Avlağı	Alucra, Yağlıdere	26.729	2014
Espiye-Yağlıdere Devlet Avlağı	Espiye,Keşap,Yağlıdere	32.333	2014
Esenli-Ekindere Devlet Avlağı	Dereli, Yağlıdere	21.96	2014
Dereli Devlet Avlağı	Dereli	60.79	2015
Espiye-Yağlıdere Genel Avlağı	Espiye, Yağlıdere	19.85	2015
Giresun Merkez Genel Avlağı	Merkez, Dereli, Bulancak	23.251	2015
Bulancak Genel Avlağı	Bulancak	23.262	2015
Keşap Genel Avlağı	Keşap	12.621	2015
Tirebolu-Eynesil Genel Avlağı	Tirebolu,Güce,Çanakçı, Doğan kent, Görele,Eynesil	46.54	2015
Tirebolu-Eynesil Devletl Avlağı	Tirebolu,Güce,Çanakçı, Doğan kent, Görele,Eynesil	66.21	2015
Kuzey Alucra Devlet Avlağı	Alucra	67,218.56	2016
Güney Alucra devlet Avlağı	Alucra	87,693.94	2016
Şebinkarahisar Üçköprü Devlet Avlağı	Şebinkarahisar	77,934.71	2016
Şebinkarahisar Üçköprü Genel Avlağı	Şebinkarahisar	40,146.05	2016
Lapa-Çaldağ Yaban Domuzu Örnek Avlağı	Merkez İnişdibi –Çaldağ Beldesi	4,338.00	2005

İl sınırları içerisinde 7 adet tabiat parkımız bulunmakta olup, 3 adet Tabiat Parkımızda teklif aşamasındadır.

İlimizde yayılıcı istilacı tür olan İtdolanbacı (Sicyos angulatus L.) mücadele eylem planı çalışmayı yapılmış olup, çalışmalar devam etmektedir. İlimizin biyolojik çeşitlilik envanteri çıkartılmış olup biyolojik çeşitlilik veri tabanına işlenmiştir.

2018 yılı doğal alabalık salım çalışmaları ile Giresun İlinde Dereli-Aksu, Alucra-Bulancak Pazarsuyuna yavru alabalık salımı ve Çamoluk İlçesine beçtavuğu, Bulancak Uçarlı Mahallesi Dikmen Mevkiine Sülün salımı gerçekleştirilmiştir. Yaban Hayatı Kış Yemleme Çalışmaları 2017-2018 kış döneminde yapılmıştır.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltilere göre değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. Bol yağış alan kuzey kesimde bitki örtüsü zengindir. Bu kesimde 800 m. Yüksekliğe kadar fındık ve meyve ağaçları ile genellikle yapraklarını döken ağaçlar yer almaktadır. Bu arada kızılbaş, akçaağaç, katın, gürgen, meşe, ıhlamur ve kestane gibi ağaçlar bulunmaktadır. 800–1200 m. yükseklik arasında iğneli ağaçlardan sarıçam, ladin, dişbudak, köknar ve meşe gibi ağaçlara rastlanır. 2000 metreden yukarıda genellikle Alpin nebatları görülür.

Sokak hayvanların korunması konusunda yayımlanan genelgeler ışığında Giresun ve Bulancak Belediyelerince geçici hayvan barınağı yapılmış olup, barınakta aşılama, kısırlaştırma, işaretleme ve sahiplendirme işlemleri yapılmaktadır. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 22. Maddesi gereği 2013 yılın da Giresun Belediyesine ait Hayvanat Bahçesi açılmıştır.

Orman teşkilatınca gerçekleştirilen orman envanter ve amenajman planlarına göre Giresun da ormanlar 258.140 ha alan ile ilimizin % 36'sı ormandır. Bu Ormanların % 68'i Ha.'ı normal kapalı , % 32 boşluklu kapalıdır. Ormanlarımızın hektardaki serveti 35.022.947 m³ artımı 1,053.631 m³ tür. Amenajman planlarına göre yapılacak üretim verimli sahalarda yapılmaktadır. Verimsiz sahalar ise imar edilmeye ve korumaya muhtaç sahalardır. Toplam orman varlıklarında 2009-2018 yılları arasında 118.983 ha artış olmuştur.

Giresun ili için planlanan Kurtbeli Eğribel milli parkı etüt proje işlemleri tamamlanmış olup kaynak değerleri ile birlikte tescillenmesi için Orman ve Su İşleri Bakanlığına gönderilmiştir

İlimizdeki çayır ve meralar otlatma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yonca (*Medicago sativa*), Macar fiği (*Vicia pannnonica*), koruga, hayvan pancarı gibi bitkiler çayırların bitki örtüsünü oluşturmaktadır

Giresun ilimizde tescilli olarak 8 adet doğal sit alanı, 3 adet Tabiat Varlığı ve 29 adet anıt ağaç bulunmaktadır. İl sınırları içerisinde 4 adet tabiat parkımız bulunmakta olup, 2 adet Tabiat Parkımızda teklif aşamasındadır. Ayrıca İlimizde Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek amacıyla 8 bal ormanı ile 1 Şehir Ormanı ve 15 Mesire Yeri kurulmuştur.

Kaynaklar

1. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, XII. Bölge Müd., Giresun Şb. Md., Giresun, 2019
2. Giresun Orman Bölge Müdürlüğü, Giresun, 2019
3. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (ÇŞİM), Giresun, 2019

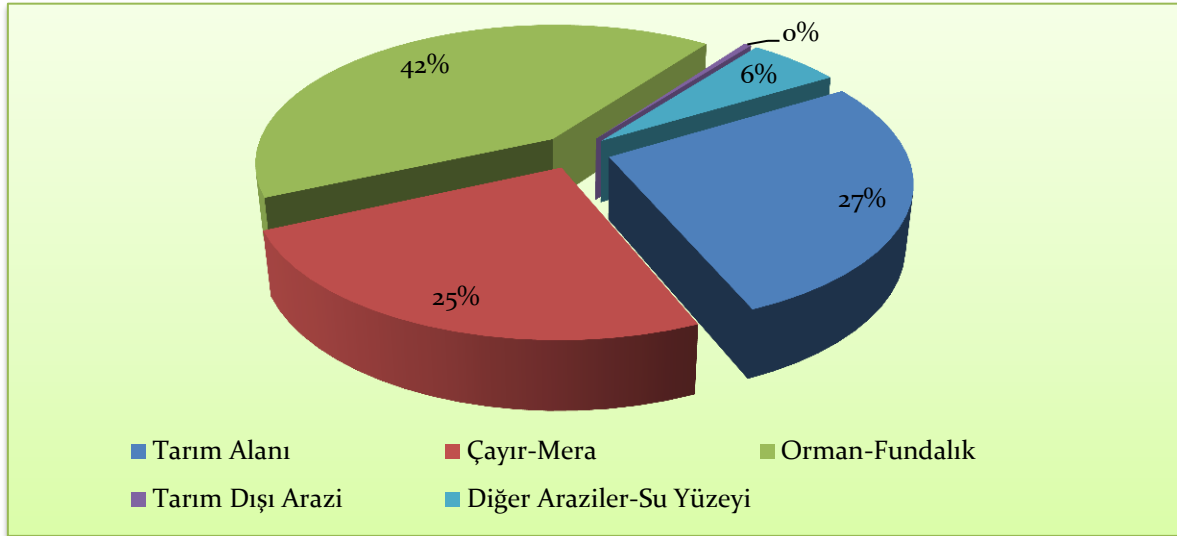
E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

İlimizin yüzölçümü 693.400 ha olup, yerleşim alanı itibariyle Türkiye'nin % 0,9'unu, ekili alan bakımından ise % 0.87'sini oluşturmaktadır.

İlimizde toplam 693.400 hektar arazinin % 10 unda erozyon riski olmayıp, % 25'inde hafif, % 20'inde orta, % 10'unda şiddetli ve % 35'inde çok şiddetli derecede erozyon görülmektedir. Bu duruma göre İlimiz topraklarının % 85'inde çeşitli derecelerde erozyon sorunu bulunmaktadır.

İl topraklarında bitki yetişmesini ve tarımsal kullanımını kısıtlayan erozyon, sığlık, taşlık, kayalık, drenaj bozukluğu, tuzluluk gibi etkinlik dereceleri yer yer değişen sorunlar ortaya çıkmaktadır. İlimizde, 0-350 m yükseklikleri arasında sert yapraklı bitkilerin yetiştiği orman zonu, insanlar tarafından sökülerek fındıklık, çaylık ve sebze bahçelerine dönüştürülmüştür. İlde, ormanların insanlar tarafından tahrip edilmesi, yakılarak tarla açılması, tarım topraklarının hatalı işlenmesi, mera ve çayırların bilinçsiz kullanımı, aşırı otlatma vb. sebeplerle oluşan toprak erozyonu da çevre sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Grafik E.23 – Giresun ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2019)

Çizelge E.68– Giresun ilinde arazi kullanım sınıflandırması

(TC. Başbakanlık Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları – ANKARA 1996)

Arazi SINIFI	Alanı (ha)	(%)
1. Sınıf Araziler	213	0,03
2. Sınıf Araziler	2.945	0,42
3. Sınıf Araziler	7.805	1,15

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

4. Sınıf Araziler	37.728	5,46
5. Sınıf Araziler	-	0,00
6. Sınıf Araziler	197.654	28,51
7. Sınıf Araziler	407.546	58,78
8. Sınıf Araziler	39.050	5,65
TOPLAM	693.400	100

Çizelge E.69– – Giresun ilinin arazi kullanım durumu (Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Corine Veritabanı, 2018)

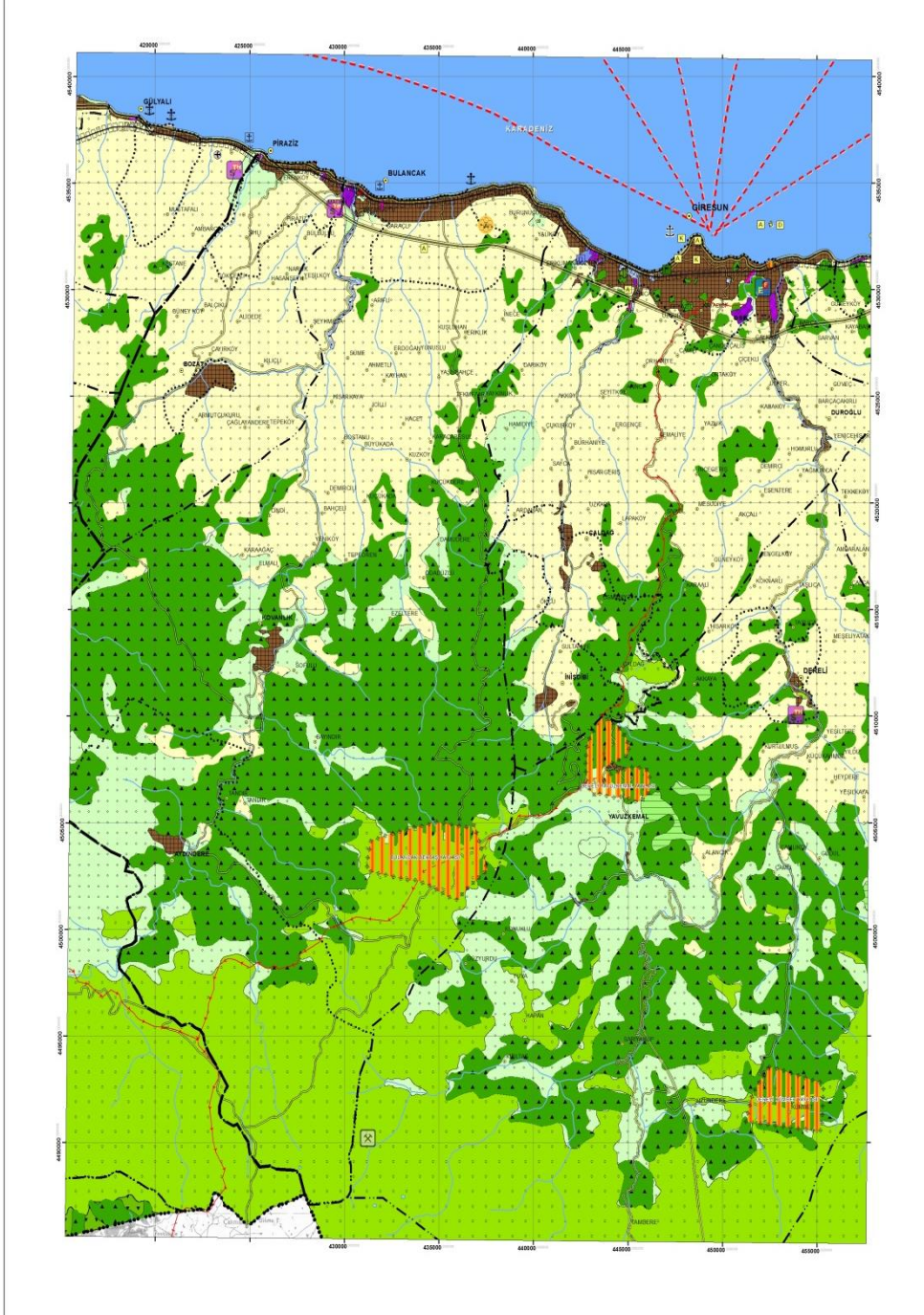
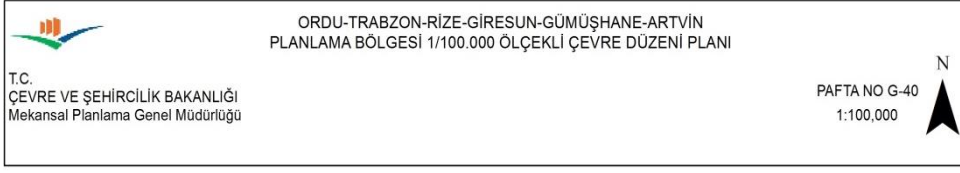
GİRESUN	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							
	1990		2000		2006		2012	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	1.578,80	0,23	2.493,97	0,36	2.415,07	0,34	2.626,33	0,37
2) Tarımsal Alanlar	218.965,82	31,22	217.184,01	30,96	247.687,98	35,26	247.512,14	35,24
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	478.275,02	68,19	477.175,52	68,03	447.592,24	63,72	447.574,07	63,72
4) Sulak Alanlar	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00
5) Su Yapıları	2.605,16	0,37	4.571,35	0,65	4.758,25	0,68	4.741,04	0,67
TOPLAM	701.424,80	100,00	701.424,85	100,00	702.453,54	100,00	702.453,58	100,00

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

İlimiz için üst ölçekte planlama çalışması olan Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 29.12.2017 tarihli Olur'ları ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

Harita E.6 – Giresun ilinin Çevre Düzeni Planı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

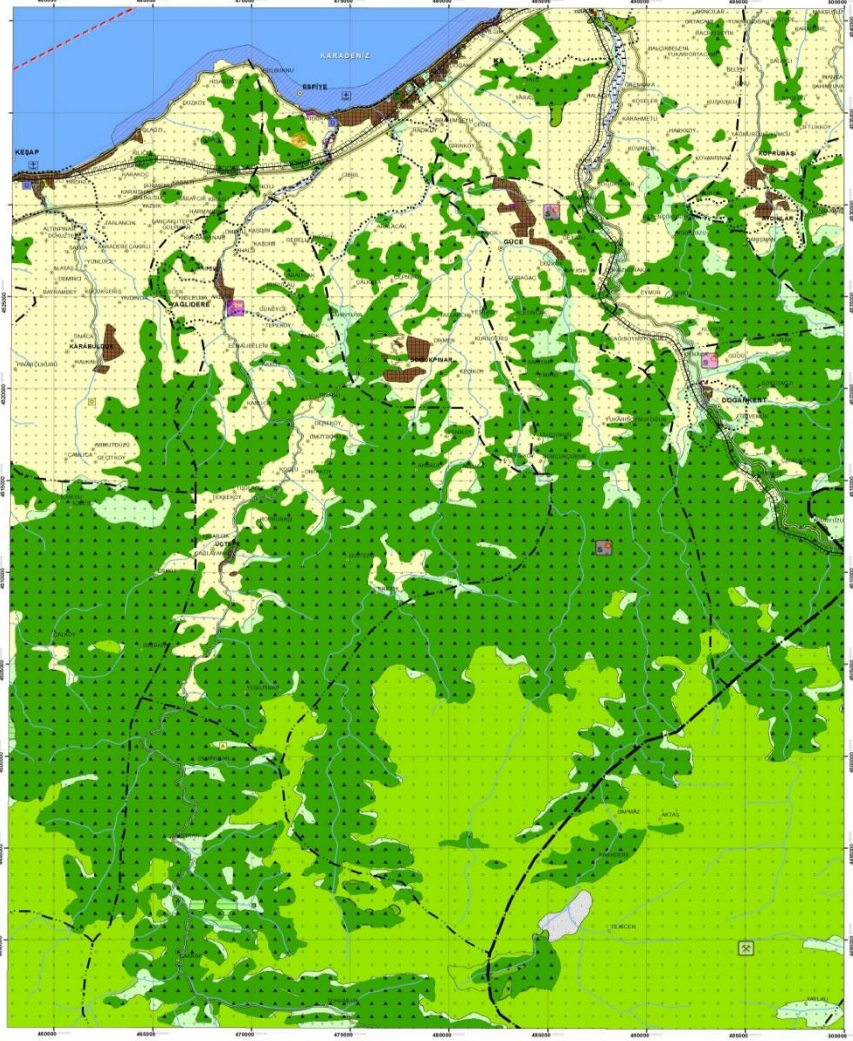
2018 YILI GİRESUN ÇEVRE DURUM RAPORU

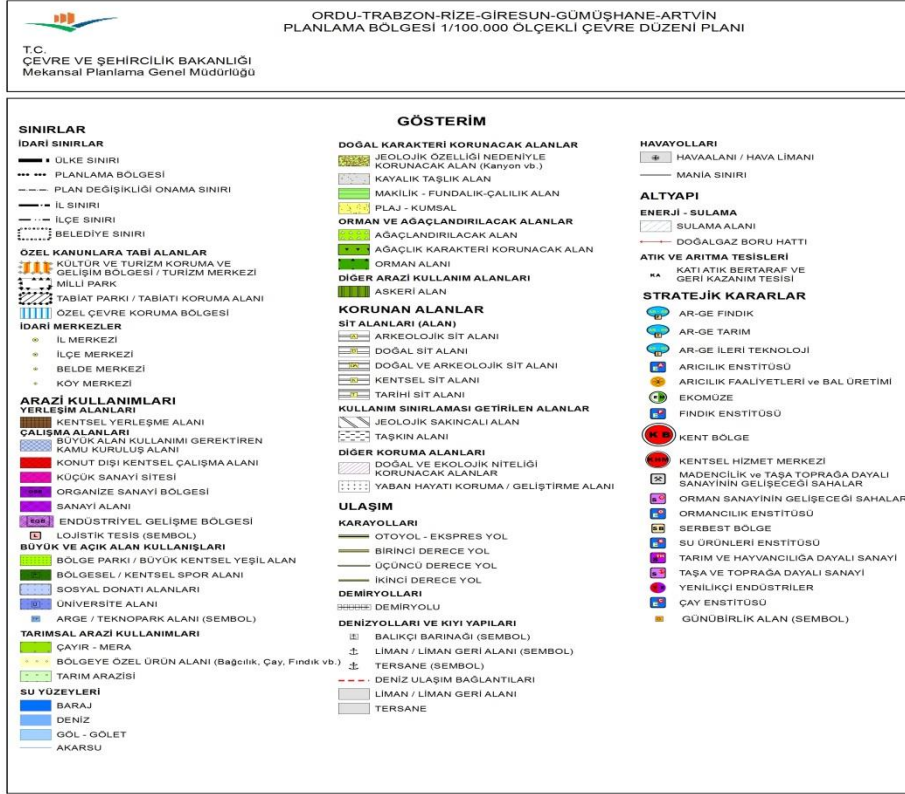

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü

ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-ARTVİN
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI

PAFTA NO G-41
1:100.000

E.7 Giresun İli 1/100.000'lük Çevre Düzeni Planı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde toplam 693.400 hektar arazinin % 10 unda erozyon riski olmayıp, % 25'inde hafif, % 20'inde orta, % 10'unda şiddetli ve % 35'inde çok şiddetli derecede erozyon görülmektedir. Bu duruma göre İlimiz topraklarının % 85'inde çeşitli derecelerde erozyon sorunu bulunmaktadır.

Kaynaklar

1. Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,(GTHİM),2019)
2. TC. Başbakanlık Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları – ANKARA 1996
3. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (ÇŞİM),Giresun, 2019)

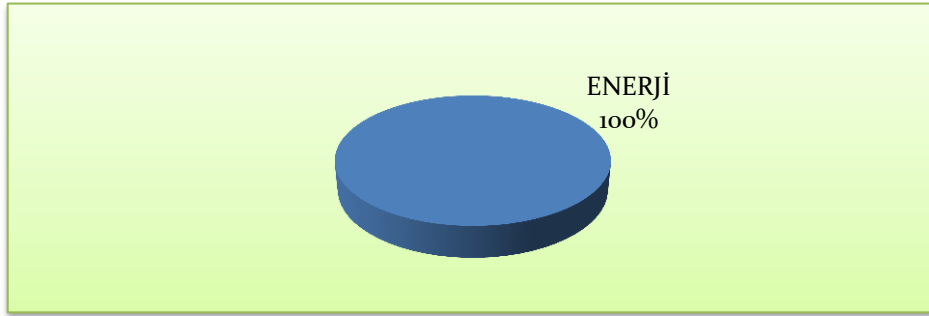
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.70 – Giresun İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı

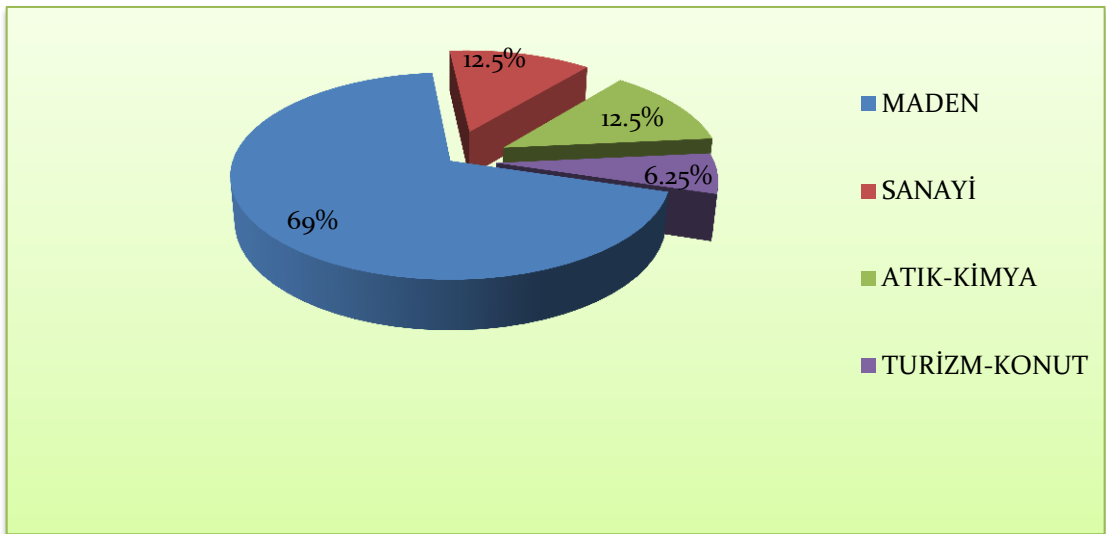
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım Kıyı	Turizm Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	11	-	2	-	2	-	1	16
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	-	3	-	-	-	-	-	3

Grafik F.24 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

Grafik F.25 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

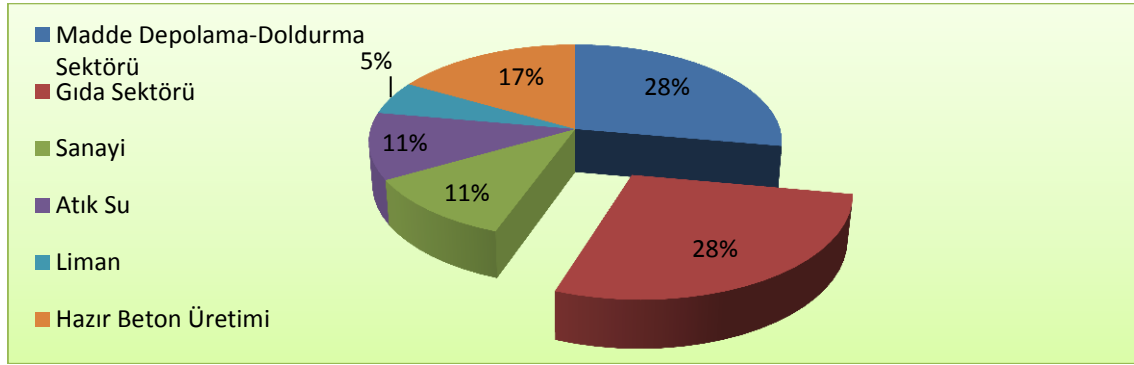
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

10 Eylül 2014 tarih ve 29115 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1 Kasım 2014 tarihinde yürürlüğe giren Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında; 2018 yılı içerisinde 10 tesise Geçici Faaliyet Belgesi verilmiştir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında; 2018 yılı içerisinde 18 tesise Çevre İzin/Lisans Belgesi verilmiştir.

Çizelge F.71– Giresun ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	-	10	10
Çevre İzni Belgesi	-	17	17
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	-	1	1
TOPLAM	-	28	28

Grafik F.26 – Giresun ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

ÇED Yönetmeliği kapsamında 2018 yılı içerisinde yapılan değerlendirme ve inceleme neticesinde Bakanlığımız ile İl Müdürlüğümüz tarafından 16 faaliyete ÇED Gerekli Değildir Kararı ile Bakanlığımız tarafından 3 faaliyete ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 10 tesise Geçici Faaliyet Belgesi, 18 tesise Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir.

Kaynaklar

1. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,(ÇŞİM), Giresun, 2019
2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, E-ÇED Sistemi, (<http://eced.csb.gov.tr/ced>),2019
3. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, E-Çevre Sistemi, (<http://izinlisans.csb.gov.tr>)

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

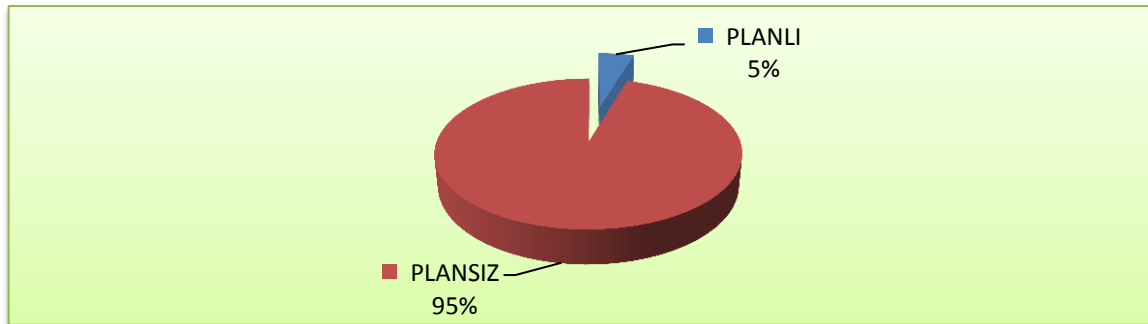
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge F.72 - Giresun ilinde 2018 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Ani (plansız) denetimler	0	41	58	0	61	0	30	6	21	29	246
Genel toplam	12	41	58	0	61	0	30	6	21	29	258

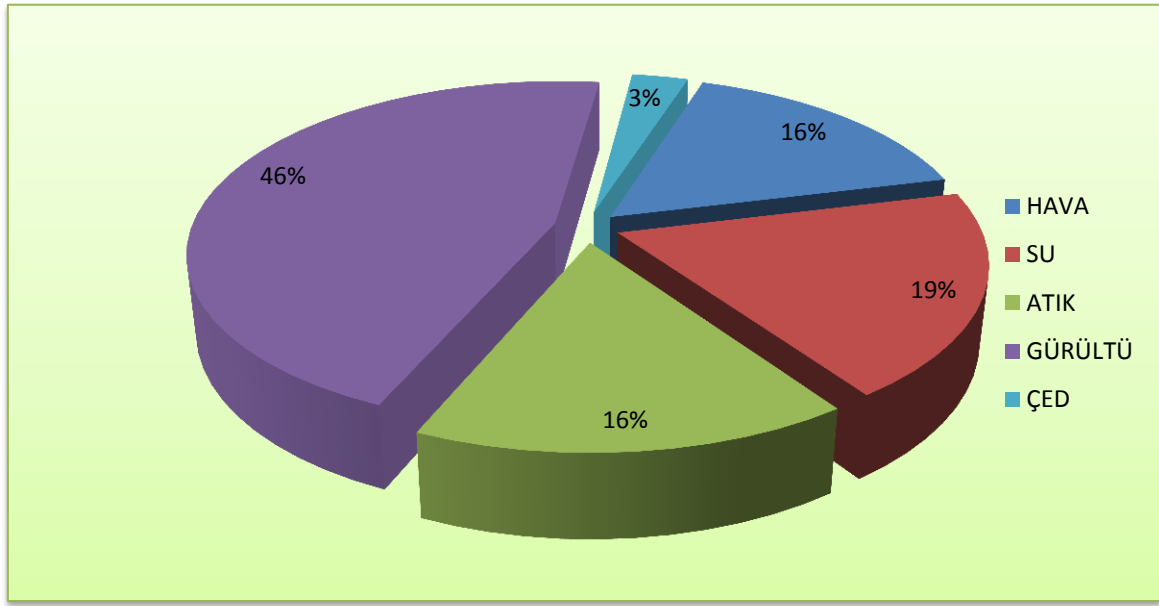

Grafik G.27– Giresun ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.73 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	11	13	-	11	-	31	2	68
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	11	11	-	11	-	28	2	63
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	85	-	100	-	90	100	93

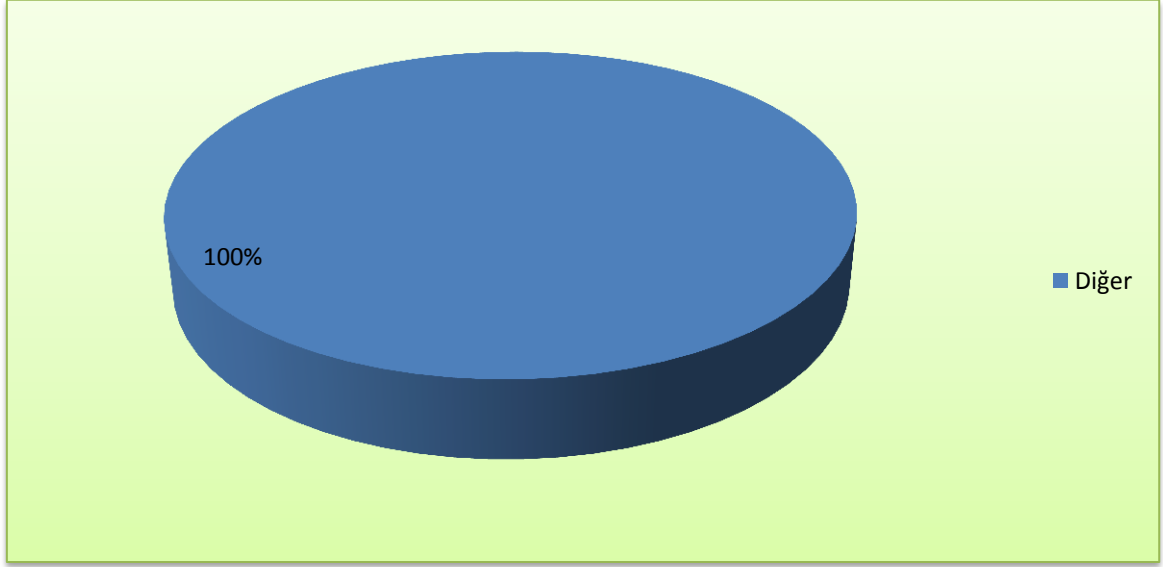
Grafik G.28– Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

G.3. İdari Yaptırımlar

2018 yılında gerek çevre kirliliğine sebep olan gerekse de ÇED sürecinde verdikleri taahhütlere aykırı hareket eden 1 kişi/şirkete 14.578 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Çizelge G.74– Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	-	-	-	-	-	-	-	14.578	14.578
Uygulanan Ceza Sayısı	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Grafik F.29 – Giresun ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2019)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2018 yılında İlimizde herhangi bir işletmeye faaliyet durdurma cezası verilmemiştir.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Yapılan denetim çalışmalarının sonucunda, denetim ve yaptırım faaliyetlerinin gözden geçirilerek sonuçları değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmelerin ışığında gerekli görüldüğü durumlarda uygulanmakta olan mevzuatta ve/veya faaliyet veya tesisin izin koşullarında değişikliklere gidilmesi amacıyla, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanununa istinaden çıkartılan yönetmelikler kapsamında, Hava Kirliliği, Su Kirliliği, Gürültü Kirliliği, Katı Atık, Tıbbi Atık, Tehlikeli Atık, Zararlı Kimyasal Madde ve Ürünlerin Kontrolü ile gemiler ve deniz alanlarına verilecek cezalarda suçun tespiti ve cezanın kesilmesine ait yönetmelikler kapsamında ölçüm-izleme, analiz ve kontroller ile denetim yapılmaktadır.

Kaynaklar

1. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,(ÇŞİM), Giresun, 2019
2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, E-Denetim Sistemi
(<http://edenetim.cevre.gov.tr/>)

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2018 yılında İl Müdürlüğümüz tarafından çevre eğitimi ile ilgili;

1- İlimiz okullarında yapılan çevre eğitimi çalışmalarına destek verilmiştir.

2-Müdürlüğümüze başvuran ilköğretim, orta öğretim ve üniversite öğrencilerine çevre konusu ile ilgili döküman desteği sağlanmaktadır.

3- İlköğretim ve Ortaokullar arası atık pil toplama kampanyası yapılmakta olup, dereceye giren okullara 5 Haziran Dünya Çevre Günü kutlamalarında ödülleri verilmektedir.

4- 5 Haziran Dünya Çevre Günü kutlamaları kapsamında resim, şiir ve afiş yarışmaları düzenlenmektedir.

5-Müdürlüğümüz web sitesinde (www.csb.gov.tr/iller/giresun), Çevre Durum Raporu, Mahalli Çevre Kurulu Kararları, Brifingler, ÇED kararları konularında ve Müdürlüğümüz çalışmalarını hakkındaki bilgilere ulaşılmaktadır.

Kaynaklar

1. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,(ÇŞİM), Giresun, 2019